

సంపుటి: 73 సంచిక: 13 పుటలు: 52

జాగృతి

కరి 5121 - శ్రీ శార్దూరి పుష్ప బ. చవితి

01 - 07 ఫిబ్రవరి 2021

వెల: ₹15/-

చెర వీడాలి

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని ట్రాజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

**40 సంవత్సరాలు దాటిన స్త్రీలు
ప్రతి ఏటా తప్పనిసరిగా
మామోగ్రామ్ పరీక్ష చేయించుకోవాలి**

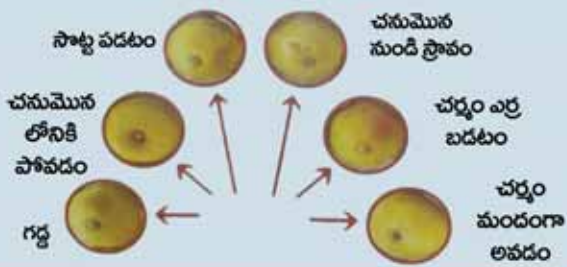
**ఫిబ్రవరి 4
ప్రపంచ
క్యాన్సర్ డే**

రోమ్ము క్యాన్సర్ ఎక్కువగా రావటానికి కారణాలు

- ❖ రక్త సంబంధీకులలో రోమ్ము క్యాన్సర్ ఉండటం
- ❖ నెలసరి 55 ఏళ్ల వరకూ ఆగకపోవటం
- ❖ 12 ఏళ్ల లోపే రజస్వల అవ్వటం
- ❖ బిడ్డలు పుట్టాక పాలు ఇవ్వని వారికి
- ❖ ఆలస్యంగా బిడ్డలు పుట్టిన వారు
- ❖ జీవన శైలిలో వస్తున్న మార్పులు
- ❖ పొగత్రాగటం, మద్యం సేవించడం
- ❖ పట్టణీకరణ, కల్తీ ఆహారం
- ❖ పెరుగుతున్న ఒత్తిడి
- ❖ వ్యాయామం చేయకపోవడం

రోమ్ము క్యాన్సర్ లక్షణాలు

డాక్టర్ జి. సూర్యనారాయణరాజు
MS., MCh. FRCS, FUICC.,
ప్రాథమిక మరియు విభాగ అధిపతి సర్టికల్ ఆంకాలజీ
డైరెక్టర్, లిఫ్ట్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ హైదరాబాద్.

రోమ్ము క్యాన్సర్ రాకుండా ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి

- ❖ ఆర్గానిక్ (సంక్రియ ఆహారం) : కాయగూరలు, ఆకుకూరలు, చిరుధాన్యాలు, పండ్లు తీసుకోవాలి.
- ❖ రోజూ వ్యాయామం తప్పనిసరిగా చేయాలి.
- ❖ తగినంత బరువు కలిగి ఉండాలి.
- ❖ మహిళలు స్వయంగా రోమ్ము పరీక్ష ప్రతినెలా చేసుకోవాలి.

ASVINS SPECIALTY HOSPITALS

D.No. 6-3-90/A&B, Rajbhavan Road, Somajiguda, Hyderabad - 500082
Mobile : 94404 45775, 040-2332 3344
Email : administration@asvinshospitals.com
www.asvinshospitals.com

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రస్లో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

**మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

ప్రజలే పాలకులై తమను తాము పాలించుకునే వ్యవస్థ ప్రజాస్వామ్యం. మన రాజ్యాంగం ద్వారా ఏర్పడిన ఈ వ్యవస్థ ప్రజల కోసమే పనిచేస్తుంది. దీనిని ప్రజలే ఏర్పరచుకొంటారు. కాబట్టి దీనిని ప్రజలు గౌరవించాలి, మన్నించి తీరాలి. ఎన్నికల ద్వారా ప్రజలు ఏర్పరచుకున్న ప్రభుత్వాల విధానాల్లో లోపాలు, నచ్చని అంశాలు ఉంటే చట్టసభల్లో చర్చించి అసమ్మతి తెలిపే అవకాశం ఉంది. ఆ ప్రక్రియ ముగిసిన తరువాత నచ్చినా, నచ్చకపోయినా చట్టసభల ఆమోదం పొందిన అంశాలను దేశపౌరులు పాటించి తీరాలి. అలా కాదని మంకుపట్టు పడితే తన ముఖాన తనే దుమ్ము కొట్టుకున్న ఏనుగు పరిస్థితి కాగలదు.

దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలు 1975లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం విధించిన ఎమర్జెన్సీని వ్యతిరేకించారు. అయినా సరే తగిన సందర్భం, శాసనం ద్వారా పరిస్థితిని చక్కదిద్దే అవకాశం వచ్చేదాకా ప్రజలు వేచి చూశారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం విధించిన చట్టాలను గౌరవించి, పలువురు విపక్ష నేతలు, లక్షలాదిగా ప్రజలు జైళ్లకు వెళ్లారు. అలాగే ప్రజాస్వామిక ధర్మాన్ని మన్నించి జైళ్లకు వెళ్లిన వారిలో కొందరు ఇవాళ ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు. పదవిని కాపాడుకోడానికి రాజ్యాంగాన్ని, ప్రజాస్వామిక ధర్మాన్ని కాలరాసి అధికారంలో కొనసాగిన వారి వారసులు ఇవాళ ప్రభుత్వం వెలుపల ఉన్నారు. అలాంటి వారు రాజ్యాంగబద్ధంగా చట్టసభల ఆమోదం పొందిన వ్యవసాయ చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ ఆందోళనకు దిగుతున్నారు. దీర్ఘకాలంగా ఢిల్లీ పరిసరాల్లో ఆందోళన నిర్వహిస్తున్న వారు, వారిని ప్రోత్సహిస్తున్న వారు ఇరువురూ భారత రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కులు, వెసులుబాట్లు కారణంగానే తమ ఆందోళన కొనసాగలుగుతుందని గ్రహించడం లేదు.

రైతుల పేరిట జరుగుతున్న ఆందోళన, ఆ ఆందోళన తీరుతెన్నులను గమనిస్తున్న వారు అది రైతుల ప్రయోజనాల కోసమా, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసమా అని సందేహిస్తున్నారు. నూతన వ్యవసాయ

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి పుష్య బహుళ చవితి

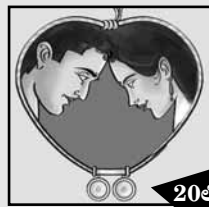
**ముఖపత్ర కథనం
చెర వీడాలి**

6లో

**జాతీయం
మళ్ళీ రాజుకున్న
సరిహద్దు వివాదం**

12లో

**కథ
రక్షాబంధనం**

20లో

- వసుంధర

జాగృతి

సంపాదక్రియం

చట్టాల్లోని ప్రధాన అంశాలు ప్రధాని మోదీ మదిలో కొత్తగా మొలకెత్తినవి కావు. ఆందోళనలకు ఆజ్ఞుం పోస్తున్న కాంగ్రెస్ తదితర పార్టీలు గతంలో తమ ఎన్నికల ప్రణాళికల్లో పలుమార్లు పేర్కొన్నవే. ఢిల్లీ సరిహద్దులకు చేరుకుని ఆందోళనలు నిర్వహిస్తున్న రైతులు ప్రధానంగా పంజాబ్ కు చెందిన వారే కావడం గమనార్హం. అక్కడ అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నూతన వ్యవసాయ చట్టాలను రాష్ట్రంలో అమలు చేయబోమని ప్రకటించి, ఆ మేరకు శాసనసభలో తీర్మానించింది. తమ రాష్ట్రంలో అమలు కాని చట్టాల

మూకస్వామిక ముట్టడిలో ప్రజాస్వామిక ధర్మం!

రద్దుకోసం పంజాబ్ రైతులు ఢిల్లీ దాకా వచ్చి ఆందోళన నిర్వహించడంలో అంతర్యం ఏమిటి! దేశంలో మరే రాష్ట్ర రైతులూ ఇలాంటి ఆందోళనలు జరపడం లేదు. ఆందోళన నిర్వహిస్తున్న పంజాబ్ రైతులు దేశ రైతులందరికీ ప్రతినిధులు కారన్నది నిపుర సత్యం. అయినప్పటికీ ప్రజాస్వామిక విలువలను, ప్రజల ఆందోళనలను మన్నించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం నూతన వ్యవసాయ చట్టాల్లో మార్పులు చేర్పులు, రైతులకు నష్టదాయకమైన అంశాలు ఉన్నాయని భావిస్తే వాటిని సూచించడానికి రమ్మని రైతు సంఘాల ప్రతినిధులను చర్చలకు ఆహ్వానించింది. చట్టాల రద్దు మినహా సవరణలకు,

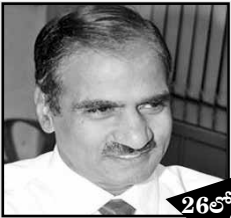
చర్చలకు తావే లేదని రైతు సంఘాలు తేల్చి చెప్పాయి. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో దేశ సార్వభౌమాధికారానికి ప్రతిరూపమైన పార్లమెంటు ఆమోదించిన చట్టాలను రద్దు చేయాలన్నదేనని ఆందోళన కారులు మొండికెత్తడం నూటికి నూరుపాళ్లు అప్రజాస్వామికం. దేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం కల్పించిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని తమ అభిమతాన్ని వెల్లడించి చట్టసవరణలకు గల అవకాశాన్ని కూడా వారు తిరస్కరించారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వమే ఒక మెట్టు దిగి నూతన వ్యవసాయ చట్టాల అమలును ఏడాదిన్నర పాటు నిలిపివేస్తామని ప్రకటించింది. పూర్తిగా రద్దయ్యే దాకా ఆందోళన విరమించే ప్రసక్తి లేదని ఆందోళన కారులు తెగేసి చెప్పారు. దేశ ప్రజలందరి ప్రతినిధి అయిన పార్లమెంటు దేశం అంతటికీ వర్తించేట్లు రాజ్యాంగబద్ధంగా రూపొందించిన చట్టాలను ఒక రాష్ట్రానికి చెందిన కొద్ది మంది రాజకీయ ప్రేరేపిత గుంపు ఢిల్లీ సరిహద్దుల్లో చేరి ఆందోళన నిర్వహిస్తే రద్దు చేయాలా! పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం, చట్టసభల శాసనాధికారం ఆందోళనకారుల గుంపు ముందు తలవొంచాల్సిందేనా! ఇదే ఆనవాయితీ కొనసాగితే వివిధ రాష్ట్రాల్లో శాసనసభలు రేపటినుండి ఆమోదించే చట్టాలకు విలువ ఉంటుందా! చట్టసభలకు ఎన్నికైన ప్రజా ప్రతినిధుల శాసన బలం ఎన్నికల్లో ప్రజల తిరస్కరణకు గురైన పరాజితులు వీధుల్లో పోగేసిన మంద బలం ముందు దిగదుడుపు కావలసిందేనా! ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వాన్ని శాసనాధికారాన్ని మన్నించడమే ప్రజాస్వామ్యానికి శ్రీరామ రక్ష. చట్టసభల నిర్ణయాలకు వ్యతిరేకంగా వీధులకు ఎక్కడ మూకస్వామ్యం. ప్రజాస్వామ్యానికి ముప్పు. స్వార్థ రాజకీయ జీవులు ప్రజానందోళన పేరిట ప్రజాస్వామికధర్మం మీద మూకస్వామిక దాడి జరిపించడం విషాదం. ప్రజాస్వామ్య ప్రియులందరూ దీన్ని ఖండించాలి. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకోవాలి.

01 ఫిబ్రవరి 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ముఖాముఖీ
'క్యాన్సర్ నివారణలో ప్రభుత్వాలు
చేయాల్సింది ఇంకా చాలా ఉంది!'

26లో

నివాళి

వైద్యసేవ ఆమె జీవితం

28లో

కథ
పూర్ణోక్తి

- విహరి

అయోధ్యాకాండ-6
పిడికిలి బిగిసింది..
కట్టడం కూలింది..

32లో

36లో

వారసుడి పట్టాభిషేకం ఎప్పుడు!? (తెలంగాణ)	- 14
పంచాయతీ ఎన్నికలకే సుప్రీం ఓటు (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
శ్వేతసౌధంలో భారతీయత (అంతర్జాతీయం)	- 24
ఆరోగ్య కరడిపిక ఆయుర్వేద వైద్యదర్శిని (పుస్తక సమీక్ష)	- 34
ఇస్లామిక్ దేశాల దాగుడుమూతలు (వేదిక)	- 38

సరిహద్దు (సం)గ్రామం (అంతర్జాతీయం-1)	- 40
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
వెలిసిపోయిన 'బంగారు బుల్లోడు' (సినిమా)	- 50

సోమనాథ్

‘దేవుడు చేసిన మనుషుల్లారా! మనుషులు చేసిన దేవుల్లారా! మీ పేరేమిటి?’ అని ప్రశ్నించాడు మహాకవి గురజాడ అప్పారావు. ఇప్పుడు, ఘనత వహించిన ఈ సెక్యులర్ భారతంలో హిందూదేవుళ్ల స్థానం ఎక్కడ? ఈ పుణ్యభూమిలో ఇప్పుడు వారెవరు? అని మనసు మనమే ప్రశ్నించుకోవాలి. హిందువుల ఆరాధ్యదైవాల స్థానం కొన్ని శతాబ్దాలుగా చెరసాలేనన్నది ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం. మొన్న ముస్లిం పాలకులు, నిన్న ఆంగ్లేయులు, ఇప్పుడు సెక్యులర్ ప్రభుత్వాలకు హిందూదేవస్థానాలు ఆయాచితంగా వచ్చిన ఏటీఎంలుగా మారిపోయాయి. ధర్మకర్తల పేరుతో రాజకీయ నిరుద్యోగులు దేవస్థానాలలో చొరబడి సర్వభ్రష్టం చేస్తారు. పుణ్యక్షేత్రాలు రాజకీయ పునరావాసాలుగా మారిపోయాయి. హిందూధర్మం మీద గౌరవం లేనివారు ధర్మకర్తలుగా రావడమే పెను విషాదం. వాటి ఆస్తులను ఇష్టారాజ్యంగా

చెర వీడాలి

జగన్నాథ్

మధుర మీనాక్షి

అనంతపద్మనాభస్వామి

బాసర సరస్వతి

వినియోగించేది వీళ్లే. దేవాలయ భూములు ఇళ్లస్థలాలుగా పంచాలంటుంది ఒక పార్టీ. కొవిడ్ కోసం డబ్బులు ఇమ్మంటుంది మరొక పార్టీ. ఆలయాలను కొవిడ్ వార్డులుగా మార్చమంటారు. అయితే మసీదులలో, చర్చిలలో మాత్రం సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాలకు ప్రవేశం నిషిద్ధం. వాటి నుంచి ఒక్క రూపాయి తీసుకోవడానికి కూడా ప్రభుత్వాలకు ధైర్యం లేదు. హిందూ దేవాలయాల మీద మాత్రం కోట్ల రూపాయలు పన్నుల రూపంలో దండ్రుకుంటాయి. కానీ నిజం ఏమిటి? రాజ్యాంగం ఏం చెబుతోంది? దేవస్థానాలలో ప్రభుత్వ జోక్యం ఉంటే అది సెక్యూలర్ లిజం కాబోదు. అయినా ఇక్కడి ప్రభుత్వాలు ఏడు దశాబ్దాలుగా సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాలుగా చెలామణి అయిపోతున్నాయి. లక్షల ఎకరాలు, కోట్ల రూపాయలు చేతులు మారుతున్నాయి. అందుకే మా దేవుళ్లకు సెక్యూలర్ నిష్ఠ ప్రభుత్వాల రక్షణ అవసరం లేదని ఇప్పుడు హిందువులు ఎలుగెత్తి చాటుతున్నారు.

‘చర్చిల మీద, మసీదుల మీద ప్రభుత్వ అజమాయిషీ లేనప్పుడు హిందూ దేవాలయాల మీద మాత్రం ఎందుకు ఉండాలి?’ ఇప్పుడు ఇది అందరూ వేసుకుంటున్న ప్రశ్న. ఇందుకు కారణం పలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే. ఇంకా చెప్పాలంటే ఘనత వహించిన సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాల్లో కూడా. సెక్యూలర్ లిజం మీద శాశ్వత హక్కులు ఉన్నాయని చెప్పుకునే రాజకీయ పార్టీల వైఖరి, ఆ పార్టీల అత్యుత్సాహం, హిందువుల మనోభావాలను భాతరు చేయకర్తలేదన్న అహంకారం కూడా ఇలాంటి ప్రశ్నకు పడును పెట్టాయి. కరోనా నేపథ్యంలో ఒక కాంగ్రెస్ నాయకుడికి అమోఘమైన ఆలోచన వచ్చింది. గుళ్లలో మూలుగుతున్న టన్నుల కొద్దీ బంగారం మూటగట్టుకొచ్చి కొవిడ్ నివారణకి ఉపయోగించండి అంటూ పిలుపునిచ్చేశాడాయన. కొవిడ్ నివారణకు డబ్బులు ఇవ్వవలసిందేనని ఇంకొక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలయాలను దాదాపు ఆదేశించింది. తాజాగా తమిళనాడు ఆసెంబ్లీకి జరగనున్న ఎన్నికల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం చెర నుంచి ఆలయాల విముక్తి అంశం ఊపందుకుంటున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరిస్థితులు చూసినా ప్రభుత్వ అధీనంలో హిందూ దేవాలయాలు ఉండడం ఎంత ప్రమాదకరమో అందరికీ అర్థమైంది.

భారతదేశంలో అంతో ఇంతో ప్రసిద్ధిగాంచిన హిందూ దేవాలయాలు 9 లక్షలని అంచనా. వీటిలో నాలుగు లక్షలు ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల చెరలో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వాల అధీనంలో లేదా అజమాయిషీలో ఉన్నాయనడం ఇక్కడ చిన్న మాటే అవుతుంది. కానీ చర్చిల మీద, మసీదుల మీద సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాలకు అధికారం లేదు. కాబట్టి ది హిందు రెలిజియస్ అండ్ చారిటబుల్ ఎండోమెంట్స్ (హెచ్ఆర్సీఈ) చట్టం, 1951ని సవరించవలసిందేనన్న వాదన, ఆలయాల మీద ప్రభుత్వ అజమాయిషీ ఎందుకన్న ప్రశ్న బలపడుతున్నాయి. భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు ప్రకారం ఏ ప్రభుత్వమైనా హిందూ దేవాలయాలను తాత్కాలికంగానే అజమాయిషీ చేయవచ్చు. ఇందుకు విరుద్ధమైన వాతావరణాన్ని కల్పిస్తున్నది 1951 నాటి చట్టమే. దీని ప్రకారం ప్రభుత్వం తలుచుకుంటే ఏ హిందూ దేవాలయం మీదనైనా అజమాయిషీ చేయవచ్చు. వాటి ఆస్తులను చేతుల్లోకి తీసుకోవచ్చు.

హిందూ దేవుళ్లకు చెర

హిందూ దేవస్థానాలను మాత్రమే తమ చెరలో పెట్టుకున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భారతదేశంలో పదిహేను ఉన్నాయి. కానీ, గుళ్లూ గోపురాలనూ ప్రభుత్వాలు ఊరికే ఏమీ చెరలో ఉంచుకోవడం లేదు. చెరలో భద్రంగా ఉంచేందుకూ, దాని నిర్వహణకు 13 నుంచి 18 శాతం సేవా రుసుముగా కూడా తీసుకుంటున్నాయి. ఇలా తీసుకోవడం హిందువుల హక్కులను హరించడమేనన్నది ఎప్పటి నుంచో ఉన్న విమర్శ. అంతేకాదు, చాలా ప్రభుత్వాలు, వాటిని నడిపే పార్టీలు ఘనంగా ప్రవచించే సెక్యూలర్ ప్రతానికి ఇది పరమ విరుద్ధం. అయినా ఆయా రాష్ట్రాలలో యధేచ్ఛగా సాగిపోతోంది, ఈ దుండగీడుతనం. అందుకే ఈ విధానానికి, అలాంటి ముస్లిం దురాక్రమణదారుల పరమత

అసహనానికి, ఆంగ్లేయుల దోపిడీ శైలికి తేడా ఏమిటని ఇప్పుడు చాలామంది హిందువులు నిగ్గదిస్తున్నారు. 1951 నాటి హెచ్ఆర్సీఈ అమలు ఆరంభమైనది ప్రథమ ప్రధాని, ఈ దేశ సెక్యూలర్ వాద పితామహుడు నెహ్రూ హయాంలోనే. ‘సంప్రదాయకంగా చూస్తే భారతదేశంలో ఏ చక్రవర్తి, పాలకుడు కూడా దేవాలయాల మీద అజమాయిషీ చేయలేదు. ఇప్పుడు చర్చలను, మసీదులను వదిలిపెట్టి హిందూ దేవాలయాల మీదనే ప్రభుత్వం అధిపత్యం చెలాయించడాన్ని మేం వ్యతిరేకిస్తున్నాం. 1951 నాటి చట్టాన్ని సవరించాలని చెబుతున్నాం’ అని సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది జె. సాయిదీపక్ బల్లగుద్ది వాదిస్తున్నారు. హిందూ దేవాలయాల మీద అజమాయిషీ దక్కింది కదా అని, వాటి ఆస్తులను ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలకు తప్ప వేరొక విధంగా ఉపయోగించడం రాజ్యాంగంలోని 25, 26 అధికరణాలకు విరుద్ధమని ఆయన గుర్తు చేశారు.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఏం చెబుతోంది?

గమనించవలసిన అంశం ఏమిటంటే, హిందూ దేవాలయాల మీద ప్రభుత్వ అజమాయిషీ గురించి భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన

వైష్ణవేషి

తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉంది. వార్షికాదాయం రూ. 1162 కోట్లు. రూ. 37,000 కోట్ల విలువైన 52 టన్నుల బంగారు ఆభరణాలు ఉన్నాయి. ఏటా తలనీలాల వేలంతో వచ్చే ఆదాయం 60 లక్షల డాలర్లు. నిత్యం 1,50,000 లక్షలు విక్రయిస్తారు. వీటితో కోటి పది లక్షల డాలర్లు ఆదాయం వస్తుంది. నిత్యం 50 నుంచి లక్ష వరకు, పండుగలలో ఐదు లక్షల మంది స్వామివారిని దర్శించుకుంటారు.

ఆఖరి మూడు తీర్పులు కూడా, ఆయా దేవస్థానాల నిర్వహణ బాధ్యత ఆయా వర్గాలకు అప్పజెప్పడనే ఆదేశిస్తున్నాయి. ఏ ఒక్క ప్రభుత్వం ఆలయాలను అప్పగించడానికి ఇంతవరకు ముందుకు రాలేదు. ఇలాంటి ప్రభుత్వాల సంగతిమీటో చెప్పాలని కోరుతూ మరొక రెండు వ్యాజ్యాలు ప్రస్తుతం అత్యున్నత న్యాయస్థానం విచారణ కోసం వేచి ఉన్నాయి. ఇందులో ఒక వ్యాజ్యం ఉద్దేశం- మహారాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి, కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు పుణ్యరాజ్ చవాన్ ప్రకటనకు చెందినది. ఆయన అన్నాడు, దేవస్థానాలలో మూలుగుతున్న ఒక ట్రిలియన్ డాలర్ల విలువ చేసే (ఒకటి పక్కన పద్దెనిమిది సున్నాలు) బంగారు నిల్వలను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని కొవిడ్ 19 నివారణకు ఉపయోగించాలి అని. ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోగలిగింది చర్చిలూ, మసీదులూ ఆస్తులు కాదు. ఎందుకంటే, వాటిమీద సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాల పెత్తనం సాగదు. ఉన్నదల్లా హిందూ దేవాలయాల మీదే. పైగా బంగారపు కాసుకలు తమ దేవుళ్లకు భక్తిగా సమర్పించుకునేది కేవలం హిందువులే. కాబట్టి చవాన్ గారి దివ్య సందేశం హిందూ దేవుళ్ల బంగారం యావత్తూ కొల్లగొట్టుకు రమ్మనే! హిందువుల గుడులు, అంతో ఇంతో గురుద్వారాలకే చవాన్ గారి పిలుపు వర్తిస్తుంది. ఈ పిలుపే దేశంలో చాలామంది హిందువులను తమ గుళ్లు, దేవుళ్ల పరిస్థితి గురించి ఆలోచించే టట్టు చేస్తోంది.

ఇవీ లెక్కలు

‘ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్నే కాదు, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహా దేశంలోని అన్ని సెక్యూలర్ ప్రభుత్వాలను ఈ ప్రశ్నలు అదుగుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలయాల వార్షికాదాయంలో 23.4

శాతం పన్నుగా వసూలు చేస్తున్నాయి. ఇందులో ధర్మారాయ శాఖ పాలనావ్యయం కోసం తీసుకునే పన్ను (15 శాతం), ఆడిట్ రుసుము (2 శాతం), కామన్ గుడ్ ఫండ్ (2 శాతం) ఉన్నాయి. అర్చక సంక్షేమ నిధి కోసం, ఇతర అవసరాలకు కూడా ఆలయాల నుంచే డబ్బు తీసుకువెళుతున్నారు. కానీ ఒక్క రూపాయి ఏ చర్చ నుంచి కానీ, ఒక్క రూపాయి ఏ మసీదు నుంచి కానీ వసూలు చేయడం లేదు. మరి ఒక్క హిందూ దేవాలయాల మీదే ఎందుకు పన్ను విధిస్తున్నారు? రాజ్యాంగంలోని 26వ అధికరణం మేరకు ధార్మిక సంస్థల నుంచి పన్ను వసూలు చేసే అధికారం ప్రభుత్వాలకు లేదు. అయినా ఎందుకు హిందూ దేవాలయాలు చెల్లించాలి?’ అని అదుగుతున్నారని చిలుకూరు బాలాజీ ఆలయ ప్రధాన అర్చకులు రంగరాజన్ (నవంబర్ 25, 2019, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్, చిలుకూరు బాలాజీ ఆలయం- తెలంగాణ, ప్రధానార్చకులు రంగరాజన్ పెట్టిన ఒక వీడియోను పవన్ కల్యాణ్ షేర్ చేశారు). దీనికి సమాధానం రాకపోవచ్చు. కానీ ప్రజలను ఇది ఆలోచింప చేస్తోంది. దేశంలో ప్రభుత్వాల అధీనంలో ఉన్న హిందూ దేవాలయాల మీద ఎక్కడైనా గానీ ఇలా ఒకే విధమైన భారం మోపుతున్నారు. 23.4 శాతం ప్రభుత్వం పన్ను రూపంలో తీసుకుంటోంది. ఇక 70 శాతం ఆదాయం ఆలయ పరిపాలనా వ్యయంగా మారుతోంది. కేవలం రెండు లేదా మూడు శాతమే ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలకు, ధూపదీప వైవేద్యాలకు ఖర్చు పెడుతున్నారు. స్పష్టమైన ఒక ఉదాహరణ చూద్దాం! తమిళనాడులోని పళనిలో ఉన్న దండాయుధపాణి ఆలయం హుందీలో పడిన సొమ్మంతా నిర్దేశించుకున్న బ్యాంకులో జమ చేస్తారు. ఇందులో 14 శాతం పరిపాలనా వ్యయంగా

మధుర మీనాక్షి

ఏప్రిల్, మే మాసాలలో జరిగే తిరు కల్యాణోత్సవానికి పది లక్షల మంది హాజరవుతారు. పదిరోజుల పాటు జరుగుతుంది. వార్షికాదాయం రూ. 6 కోట్లు.

సిద్ధి వినాయక మందిర్

ముంబై నగరంలో ఉంది. వార్షికాదాయం రూ. 410 కోట్లు. నిత్యం 25,000 నుంచి లక్ష వరకు భక్తులు వస్తారు.

తీసుకుంటారు. నాలుగు శాతం ఆడిట్ రుసుముగా పోతుంది. 25 నుంచి 40 శాతం ఉద్యోగుల జీతభత్యాల కోసం వెచ్చిస్తారు. 1 నుంచి 2 శాతం పూజాదికాలకి ఇస్తారు. 4 నుంచి 10 శాతం కామన్ గుడ్స్ ఫండ్. మిగిలిన సొమ్మును ప్రభుత్వం నిర్వహించే ఉచిత భోజన పథకం వంటి వాటికి మళ్లిస్తారు. అంటే దేవుడి సొమ్ములో 65 శాతం నుంచి 70 శాతం దేవాలయేతర కార్యకలాపాలకే ఖర్చు చేస్తున్నారు. దేవుడిని కనిపెట్టుకుని ఉండే అర్చకులకు ఇచ్చే జీతాలు కూడా చాలా తక్కువ. కొన్నిచోట్ల అది కూడా లేదు. 'శ్రీరంగం రంగనాథ ఆలయం నిర్వహణ కింద ప్రభుత్వానికి రూ. 18.56 కోట్లు పన్నుగా చెల్లించింది (2010-2011).' అని బీజేపీ ఎంపీ డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ఒక వ్యాసంలో రాశారు. అయితే 'ఉత్సవాల సమయంలో వేద పఠనం చేసే వారికి, మంత్రాలు చదివేవారికి మాత్రం జీతాలు లేవు. అర్చన టికెట్లు ద్వారా వచ్చిన డబ్బులే వారికి ఇస్తారు' అని కూడా డాక్టర్ స్వామి రాశారు. అంటే శతాబ్దాలుగా భక్తులూ, దాతలూ ఏ ఉద్దేశంతో దేవుళ్లకు తమ ధనాన్ని సమర్పించుకున్నారో, ఆ ఆశయం ఇంత దారుణంగా భగ్గుమవుతోంది.

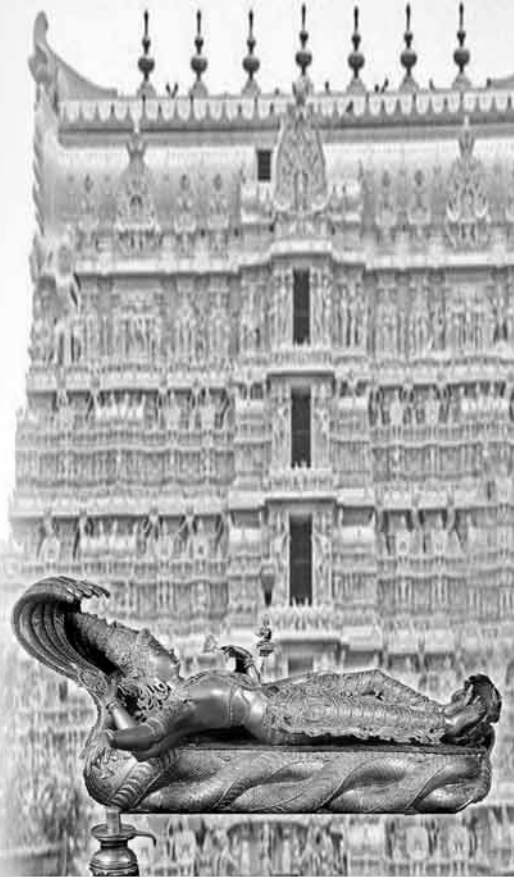
హిందూ ఆలయాల సొమ్ము సెక్యులర్ సర్క్యూల్ పాలు

రాజుల సొమ్ము రాక్షసాలు అనేవారు. ఆధునిక కాలంలో ఏం జరుగుతోంది? తమిళనాడులో 38,000 గుళ్లు, 56 మఠాలు, వీటికి చెందిన 4,78,000 ఎకరాలు ప్రభుత్వం గుప్పెట్లో ఉన్నాయి. దీఎంకే, అన్నాదీఎంకే నేతలు ఎవరికి ఎవరూ తీసిపోకుండా ఆలయ ఆస్తులను తప్పరిస్తూనే ఉన్నారు. దుర్వినియోగం చేస్తూనే ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో (34,000) కూడా అత్యధికంగా హిందూ దేవాల

యాలు ప్రభుత్వం చెరలో ఉన్నాయి. అటు శ్రీకూర్మం, అరసవల్లి, సింహాచలం, అన్నవరం, విజయవాడ దుర్గ, ద్వారకా తిరుమల, అంతర్వేది.. వందలాది దేవాలయాలు.. ఒకటి రెండు తప్పు మిగిలిన వాటి పాలన గురించి ఎవరూ మంచిమాట చెప్పలేరు. దేవస్థానాల ఉద్ధరిస్తామని తీసుకున్న ప్రభుత్వం కనీసంగా తన కర్తవ్యం నిర్వహించడం లేదని చెప్పడానికి ఇప్పుడు జరుగుతున్నదే సాక్ష్యం. తిరుమల బంగారం తాకట్టు వ్యవహారం, దుర్గగుడి రథం వెండి సింహాల మాయం, రామతీర్థంలో దుర్బటన, అంతర్వేది రథం దగ్గం ఇవన్నీ ప్రభుత్వ అధికారుల హయాంలోనే జరిగాయి. ఒక్క హైదరాబాద్ నగరంలోనే 445 ఆలయాలు ఉన్నాయి. చిలుకూరు బాలాజీ దేవాలయం, బాసర, యాదగిరిగుట్ట, కీసర, వేములవాడ వంటి గొప్ప క్షేత్రాలు తెలంగాణలో ఉన్నాయి.

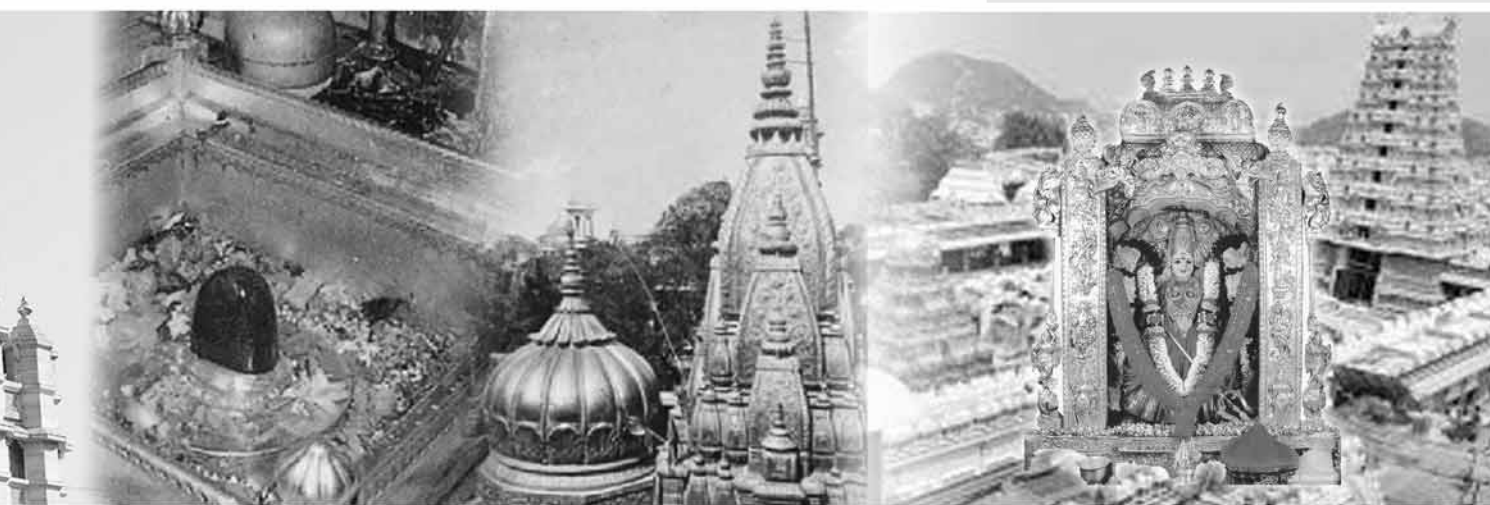
లక్షల ఎకరాలు అన్యాయంతో

చెన్నై భక్త సంఘం అధ్యక్షుడు టీఆర్ రమేష్ ఇచ్చిన వివరాలు చూద్దాం. 1986- 2005 మధ్య 47,000 ఎకరాల తమిళనాడు ఆలయాల భూమి అన్యాయంతో మైందని ఆయన లెక్క చెప్పారు. ఎంతో విలువ చేసే కోటి చదరపుబడుగుల స్థలాలు కూడా కబ్జాలో ఉన్నాయని అన్నారు. తమిళనాడులోని హిందూ దేవాలయాలకు 4,78,000 ఎకరాల భూమి, 2.44 చదరపు అడుగుల కోట్ల విలువచేసే స్థలాలు ఉన్నాయి. వీటన్నిటి మీద రాష్ట్ర దేవదాయ శాఖ పొందుతున్నది కేవలం ఏడాదికి రూ. 58 కోట్లు. ఇక దేవదాయ శాఖ అధీనంలో ఉన్న ఆలయాల నుంచి అదృశ్యమైన అడ్డుత కళాఖండాలు ఎన్నో! కేరళ పరిస్థితి కూడా దాదాపు ఇంతే. హిందూధర్మం మీద గౌరవం లేని కమ్యూనిస్టుల

తిరువనంతపురం, అనంతపద్మనాభస్వామి

కేరళలో ఉంది తిరువనంతపురం. ఇక్కడి దైవం అనంతపద్మనాభస్వామి. ప్రపంచంలోనే ధనిక ఆలయం. 2011లో సుప్రీంకోర్టు స్వాధీనం చేసుకుంది. ఒక ట్రిలియన్ డాలర్ల విలువైన (ఒకటి పక్కన పడెనిమిది సున్నాలు) ఆస్తులు బంగారం, వజ్రాలు, వెండి ఉన్నాయి. నేల మాళిగలలో ఉన్న సంపద విలువ అంచనా వేయడం కష్టమే.

కాశీ విశ్వేశ్వరుడు

భారతదేశంలో అతి ప్రాచీన నగరాల్లో ఒకటి. సంవత్సరానికి 30 లక్షల మంది భారతీయులు, 2 లక్షల మంది విదేశీ పర్యాటకులు వారణాసిని దర్శిస్తున్నారు. 4 నుంచి 5 కోట్ల వార్షిక ఆదాయం.

వియజవాడ కనకదుర్గ

ప్రతి ఏడాది అమ్మవారి నవరాత్రోత్సవాలకు అధిక సంఖ్యలో భక్తులు హాజరవుతారు. వార్షిక ఆదాయం కూడా ఎక్కువే.

పాలనలో అక్కడి హిందూ దేవాలయాలు ఎలాంటి దుస్థితికి లోనవుతున్నాయో అయ్యప్ప ధర్మసేన అధ్యక్షుడు రాహుల్ ఈశ్వర్ చెప్పారు. 'కేరళలో నాలుగు దేవస్థానాలు ఉన్నాయి. గురువాయూర్, మలబార్, తిరువనంతపురం, కొచ్చిన్. ప్రతి దేవస్థానానికి సభ్యులను ప్రభుత్వమే నియమిస్తుంది. కమ్యూనిస్టులు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వాళ్ల పార్టీ సభ్యులతో దేవస్థానం బోర్డులను నింపుతారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉంటే ఎజువాలు, నాయర్ల మధ్య సమతౌల్యం పాటిస్తుంది. ఇదంతా ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాల ప్రాతిపదికగానే జరుగుతుంది' అన్నారాయన. హుందీల ద్వారా వచ్చిన ధనాన్ని సనాతన ధర్మానికి గాని, పేద హిందువుల కోసం గాని, ఆసుపత్రుల కోసం గాని, అనాథాశ్రమాల కోసం గాని వినియోగించారు. కానీ ఖర్చు మాత్రం కనిపిస్తుందని కూడా చెప్పారాయన. కర్ణాటకలో 34,500 ఆలయాలు ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్నాయి. హిందూత్వం మీద నమ్మకం లేని కమ్యూనిస్టులు, ద్రవిడ పార్టీలు ఆలయాల వ్యవహారాలలోకి చొరబడుతున్నారంటే దందుకోవడానికి తప్ప మరొక ఉద్దేశంతో కానేకాదు.

కొవిడ్ 19 కోసం దేవుడి డబ్బా!

ఏప్రిల్ 22, 2020న తమిళనాడులోని అన్నాడీఎంకే ప్రభుత్వం ఒక ఆదేశం పంపించింది. కొవిడ్ 19ని ఎదుర్కొనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధుల సేకరణకు సంబంధించిన దివ్య సందేశమది. ఈ సందేశం మీద, హిందూ దేవాలయాలను లక్ష్యంగా చేసుకోవడం మీద రెండువారాలు మాటల యుద్ధం

జరిగిన తరువాత, ఎవరో ఆ రాష్ట్ర హైకోర్టును ఆశ్రయించిన మీదట ప్రభుత్వం మొత్తానికి వెనక్కి తగ్గింది. ప్రభుత్వం చెరలో ఉన్న 47 హిందూ దేవాలయాలకు కూడా ఆ సందేశం వెళ్లింది. కొవిడ్ 19తో పోరు కోసం ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి రూ. 10 కోట్లు అందచేయమని ఆ సందేశం సారాంశం. కానీ ఈ సందేశం చర్చలకీ, మసీదులకీ వెళ్లలేదు. ఇంకొక మార్పును కూడా ఈ సందేశం విషయంలో గమనించాలి. గతంలో అయితే ద్రవిడ పార్టీల ప్రభుత్వాలు కోర్టులకి ఎక్కి తమ ఆశయాలు ఎంత గొప్పవో వాదించేవి. కానీ ఈసారి మాత్రం ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఆ సందేశాన్నే ఉపసంహరించు కుంది. ఈ తాజా పరిణామం కూడా అసలు హిందూ దేవాలయాలు ప్రభుత్వాల చెరలో ఎందుకు ఉండాలి అన్న ప్రశ్నకు పదును పెట్టింది.

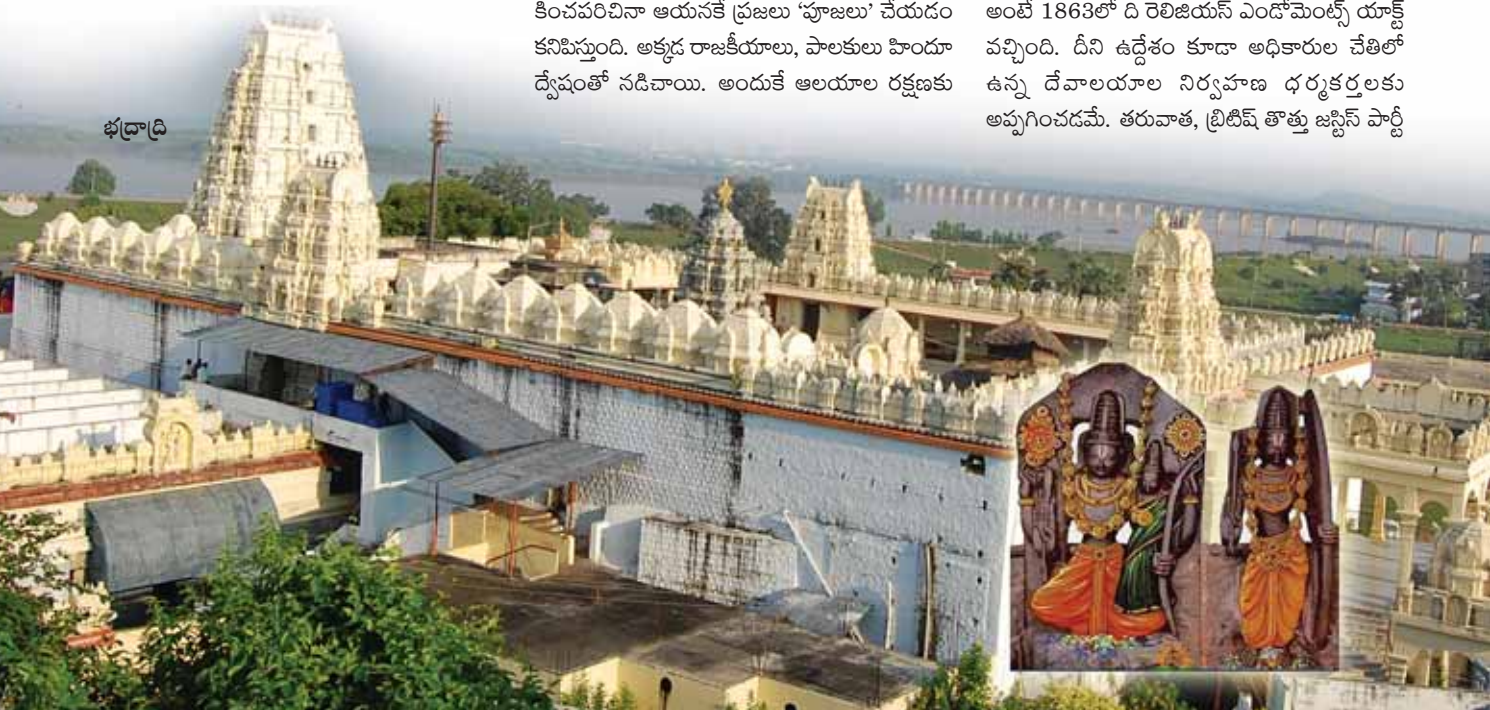
అదేం కర్మమో తెలియదు కానీ, తమిళ ప్రాంత హిందువులు మత విశ్వాసాల పట్ల చాలా అనురక్తితో ఉంటారు. అయినా అక్కడ హిందూధర్మానికీ, హిందూ ఆలయాలకీ, దేవతామూర్తులకూ జరిగినంత అవమానం ఎక్కడా జరగలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇందుకు బాటకప్పు ద్రవిడ ఉద్యమం కారణం. అక్కడ రాజకీయాలు కూడా హిందూ వ్యతిరేకతే కేంద్ర బిందువుగా సాగుతూ ఉంటాయి. అన్నా డీఎంకే ఈ తిక్క నుంచి కొంచెం బయటపడినా, డీఎంకే మాత్రం ఇంకా ఆ తలతిక్కతోనే బతుకుతోంది. ప్రజలలో హిందూధర్మం పట్ల వైరుక్తికమైన చింతనే తప్ప, సమైక్య శక్తిగా ఆవిర్భవించాలన్న దృష్టి కనిపించదు. కరుణానిధి అనే డీఎంకే నాయకుడు హిందూ ధర్మాన్నీ, హిందూ దేవుళ్లనీ అంతగా కించపరిచినా ఆయనకే ప్రజలు 'పూజలు' చేయడం కనిపిస్తుంది. అక్కడ రాజకీయాలు, పాలకులు హిందూ ద్వేషంతో నడిచాయి. అందుకే ఆలయాల రక్షణకు

తరచుగా కోర్టులను ఆశ్రయించవలసిన పరిస్థితి.

ధర్మానికి చెర ఇక్కడి నుంచే

పాలకుల అధీనంలోకి హిందూ దేవాలయాలు, వాటి ఆస్తులు వెళ్లడం తమిళ ప్రాంతంలోనే ఆరంభమైంది. 1789లో ఈస్టిండియా కంపెనీ బోర్డ్ ఆఫ్ రెవెన్యూను ఏర్పాటు చేసి ఇలాంటి ప్రమాదకర మైన ధోరణిని ప్రవేశపెట్టింది. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ అంతా అంటురోగంలా అంటించింది. అంతవరకు స్థానికంగా ఉండే భక్తులు, వర్గాలే ఆలయాల నిర్వహణ చూసుకునేవి. చాలా దేవాలయాలు సమాజ శ్రేయస్సుకు ఉపకరించే కార్యక్రమాలు సహజంగానే నిర్వహించేవి. ధర్మశాలలు, గోశాలలు, పాఠశాలలు ఆలయాల ద్వారా అందుబాటులో ఉండేవి. మరి ఇప్పుడేమి? ఈస్టిండియా కంపెనీ ఈ దేశానికి ఒక చేత్తో కత్తితో, ఒక చేత్తో బైబిల్ పట్టుకునే వచ్చింది. కొద్దికాలానికి బైబిల్ ఇక్కడి వాళ్ల చేతికి వచ్చి, భూమి వాళ్ల చేతుల్లోకి పోయింది. కంపెనీ లక్ష్యాలలో క్రైస్తవ విస్తరణ ఒకటి. కానీ హిందూ దేవాలయాలను ఆక్రమించుకున్నా అంతా తామే చక్కబెట్టడం లేదనీ, హిందువుల ధార్మిక వ్యవహారాలలో చొరబడడం లేదనీ నమ్మించడానికి స్థానిక పూజారులు, అర్చకులు, వేదపండితులు వంటివారిని ఆలయాల వ్యవహారాల లోకి అనుమతಿಸ్తూ ఉండేది. నెమ్మదిగా 1840 ప్రాంతానికి ఆలయాల బాధ్యత మరాలకు, ఆశ్రమాలకు వచ్చింది. ఇందుకు కారణం లేకపోలేదు. హిందూదేవుళ్ల ఆస్తుల బాధ్యత కంపెనీ స్వీకరించడం మిషనరీలకు నచ్చలేదు. అందుకే గుడుల మీద, మరాల మీద కంపెనీ అజమాయిషీ ఎనభయ్యే సంవత్సరాల కంటే సాగలేదు. బ్రిటిష్ రాణి పాలనలో, అంటే 1863లో ది రెలిజియస్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ వచ్చింది. దీని ఉద్దేశం కూడా అధికారుల చేతిలో ఉన్న దేవాలయాల నిర్వహణ ధర్మకర్తలకు అప్పగించడమే. తరువాత, బ్రిటిష్ తొత్తు జస్టిస్ పార్టీ

భద్రాద్రి

తెల్లవాళ్లను మించి హిందూధర్మానికి, ఆ ధర్మానికి కేంద్రంగా ఉండే దేవాలయాలకీ కీడు తలపెట్టింది. మద్రాస్ హిందూ రెలిజియన్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్, 1925 జస్టిస్ పార్టీ పైత్యమే. దీని ప్రకారం ఏర్పడినదే హిందూ రెలిజియన్ ఎండోమెంట్ బోర్డ్. ఇక్కడే ఒక సంగతి గుర్తు చేసుకోవాలి. మొదట ఈ చట్టం పరిధిలోకి చర్చిలనీ, మసీదులనీ తెచ్చారు. కానీ ఆ రెండు వర్గాలు పెద్ద ఎత్తున తిరగబడడంతో వాటిని మినహాయించి హిందూ ఆలయాలను మాత్రం లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. ఇక్కడ ఇలా జరిగితే దేశంలోని గురుద్వారాల గురించి ఆంగ్ల ప్రభుత్వం ఇంకొక చట్టం చేసింది. దాని ప్రకారం గురుద్వారాలను ఎంపికైన ధర్మకర్తల మండళ్లు నిర్వహించు కుంటాయి. అంటే హిందువులకు ఒక న్యాయం, సిక్కులు, ముస్లింలు, క్రైస్తవులకు ఒక న్యాయం.

రంజాన్ కు కోట్లు,

హిందూ దేవుళ్ల కైంకర్యాలకు తూట్లు

ఆలయాల మెరుగైన నిర్వహణ, అక్రమాల నిరోధం వంటి కారణాలు చెప్పి 1936 నాటికి చాలా దేవస్థానాల మీద ఈ బోర్డు అధిపత్యం సంపాదించింది. 1940 వరకు ఈ చట్టానికి చాలా మార్పులు చేశారు. 1959లో మళ్లీ నాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం హిందూ రెలిజియన్ అండ్ చారిటబుల్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ ను తీసుకువచ్చింది. దీనికి సంప్రదాయ హిందువుల నుంచి తీవ్ర ప్రతిఘటనే వచ్చింది. ఆ తరువాత మరొక విధ్వంసక పరిణామం జరిగింది. 1967లో వచ్చిన డీఎంకే ఆ చట్టానికే ఇంకొన్ని సవరణలు చేసింది. తాజాగా కొవిడ్ 19 నేపథ్యంలో అన్నాడీఎంకే ప్రభుత్వం జారీ చేసిన నిధుల సందేశం కూడా ఎంజీ రామచంద్రన్ 1983లో చేసిన సవరణ ఫలితమే. ఆలయ అదనపు నిధుల నుంచి ఇలాంటి అవసరాలకు ప్రభుత్వం ధనం తీసుకోవచ్చునని ఆ

సవరణ చెబుతోంది. పేదలకు ఆహారం అందించడానికి దేవాలయాల సొమ్ము ఇచ్చే అధికారం ఈ చట్టం ధర్మకర్తలకు ఇస్తున్నది. నేటి అన్నాడీఎంకే ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాన్ని సవాలు చేస్తూ 'దినమలార్' పత్రిక ప్రచురణకర్త ఆర్ఆర్ గోపాల్, మరికొందరు హైకోర్టుకు వెళ్లారు. ఆర్ఎస్ఎస్ పత్రిక ఆర్గనైజర్ (ఏప్రిల్ 27) దీనిని జిజియా పన్ను పేరుతో విమర్శించింది. మరొక ముచ్చటైన సంగతిని కూడా ఆర్గనైజర్ బయటపెట్టింది. ఆ సమయంలోనే వచ్చిన రంజాన్ పండుగ కోసం అన్నాడీఎంకే ప్రభుత్వం రూ. 22 కోట్లు అలవోకగా ఇచ్చేసింది. నిజానికి 1967 నుంచి, అంటే పచ్చి హిందూ వ్యతిరేక వాదులైన ద్రవిడవాదుల పాలన ఆరంభం నుంచే అక్కడ హిందువులు ఆలయాల రక్షణ కోసం పోరాడుతున్నారు. 2016 ఎన్నికల సమయంలో బీజేపీ ఒక అద్భుతమైన హామీ ఇచ్చింది. ఇది భవిష్యత్తులో ఆలయాల విముక్తికి నాంది కాగలదని అనిపిస్తుంది. బీజేపీ అధికారంలోకి వస్తే ఆలయాల మీద ప్రభుత్వ అజమానిపీని తొలగిస్తాం అన్నదే ఆ హామీ. చిత్రం ఏమిటంటే, ఆలయాల నుంచి సేకరించిన డబ్బులు పేదల ఆహారం, వసతి కోసం వినియోగిస్తామన్నది నోటి మాటే తప్పితే, జీవోలో ఆ ప్రస్తావనలేదు. ఎప్పటిలాగే ఇలాంటి సంక్షోభ సమయంలో దేవాలయాల ధనం పేదలకు ఉపయోగిస్తే తప్పేమిటని యథాప్రకారం కొందరు వీరంగం చేశారు. అది తప్పని ఎవరన్నారు? గతంలో ఆలయాలలో జరిగినదీ, ఇప్పటికీ కొన్ని దేవస్థానాలలో జరుగుతున్నదీ అది కాదా! కానీ ప్రజా సంక్షేమం కోసం హిందూ దేవాలయాల డబ్బే ఎందుకు? చర్చిలు, మసీదులకు సైతం కోట్లాది రూపాయల ఆదాయాలు ఉన్నాయి. వందల ఎకరాల ఆస్తులు ఉన్నాయి. వాటి నుంచి ఎందుకు తీసుకోరు?

పూరి ఆలయం

తమిళనాడు బీజేపీ నాయకుడు ఎస్ఆర్ శేఖర్ 'కావిడ్ లో పేదలకు ఆహారం కోసం డబ్బులు కావాలంటూ మసీదులనీ, చర్చిలనీ ఎందుకు అడగడం లేదు?' అని ప్రశ్నించారు. తమిళనాడులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు దేవస్థానాల సొమ్మును దారి మళ్లించడం ఒక అలవాటుగా మారిందని కూడా ఆయన విమర్శించారు. మరొక ప్రశ్న కూడా వచ్చింది. కొవిడ్ 19 సమయంలో నెలల తరబడి ఆలయాలు మూతపడ్డాయి. ఇక మిగులు నిధులు ఎక్కడ నుంచి వస్తాయి? అంటే ధర్మకర్తలను ప్రభావితం చేసి ఆలయాల స్థిరాస్తులను బయటకు తేవడమే ప్రభుత్వం ఉద్దేశం. తమిళనాడుకు చెందిన రాజకీయ విశ్లేషకుడు అఖి సెంథిల్నాథన్ ఒక విషయం అంగీకరించారు. 'ప్రభుత్వం ఈ జీవో వెనక్కి తీసుకోవడానికి కారణం, హిందుత్వ వర్గాలు ఒత్తిడి తెచ్చినందుకే' అన్నారాయన. రాముని విగ్రహం శిరస్సును కోసేసినా, నరసింహస్వామి రథం దగ్గం చేసినా, అమ్మవారి రథం వెండిసింహాలు ఎత్తుకు పోయినా, కళ్లెదురుగా 140 చోట్ల హిందూ దేవతామూర్తులకు అపచారం జరిగినా హిందువులు ఇంకా మౌనం దాల్చడం సాధ్యమా?

- జాగృతి డెస్క్

'ఆలయాలను వారికే అప్పగించండి'

ఏప్రిల్ 8, 2019న సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు

గమనించదగినది. ఆలయాల పాలన భక్తులకు అప్పగించవలసిందేనని ఆ తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్నది. ఆలయాలను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అధికారం ఎక్కడిదని కూడా నిలదీసింది. ఇది కూడా సటరాజ ఆలయం (చిదంబరం) వివాదంలో ఇచ్చినదే. జనవరి 6, 2014లో కూడా అత్యున్నత న్యాయస్థానం ప్రాథమిక హక్కును కాలరాస్తూ ఆలయాలతో ఆటలాడవద్దు అని తీవ్రంగానే హెచ్చరించింది. ఆలయాలను పరిరక్షించదలుచుకుంటే తాత్కాలికంగానే వాటిని స్వాధీనం చేసుకోవాలని కూడా తెలియచెప్పింది.

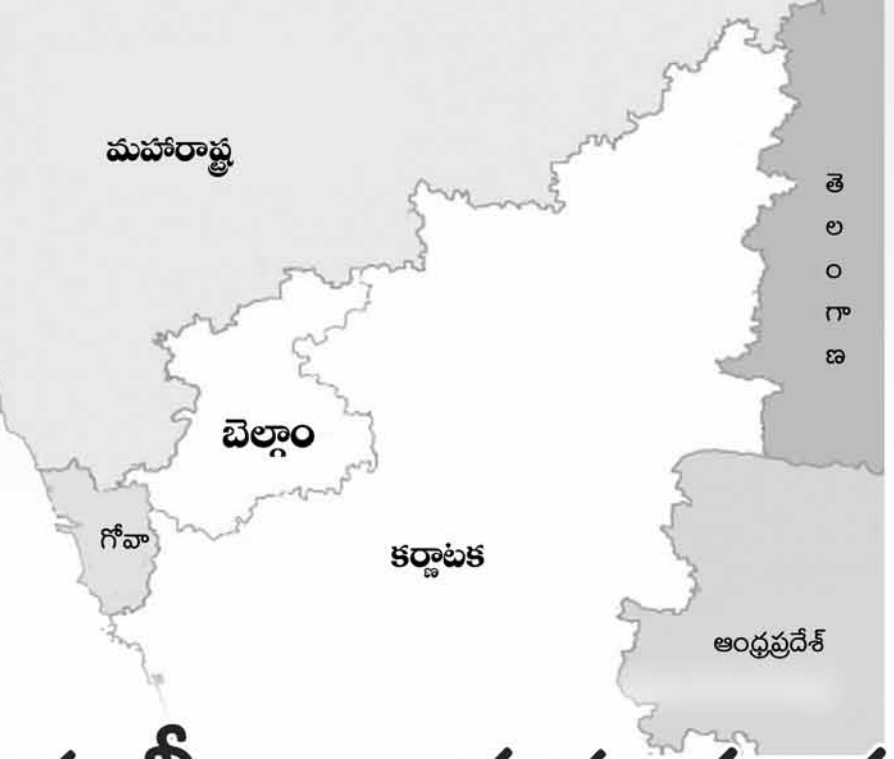
హిందూ దేవాలయాలను ప్రభుత్వాల చెర నుంచి విడిపించాలని కోరుతూ డాక్టర్ సత్యపాల్ సింగ్ అనే సభ్యుడు లోక్ సభలో నవంబర్ 22, 2019న బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. నిజానికి ఇదే బిల్లును ఆయన 2017లో కూడా ప్రవేశపెట్టారు. మెజారిటీలు, మైనారిటీల హక్కులు దేశంలో ఒకే విధంగా ఉండాలన్న ఉద్దేశంతోనే ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినట్లు సత్యపాల్ చెప్పారు.

చిదంబరేశ్వరుడు

కర్ణాటక, మహారాష్ట్రల మధ్య మరోసారి సరిహద్దు వివాదం రాజుకుంది. ప్రశాంత వాతావరణాన్ని భగ్నం చేయడమే లక్ష్యంగా మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ రాత్రే కందిరీగల తొట్టెను కదిపారు. ప్రస్తుతం కర్ణాటకలో ఉన్న బెల్గాంతో పాటు నిప్పాణి ప్రాంతాన్ని మహారాష్ట్రలో విలీనం చేసుకుంటామని ప్రకటించారు. ఇందుకు ప్రతిగా కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి యడియూరప్ప స్పందించారు. తమ రాష్ట్రంలోని ఒక్క అంగుళం భూమిని కూడా వదులుకోబోమని ప్రకటించారు. అసలు బెల్గాం వివాదం ఏమిటి, రెండు రాష్ట్రాలు ఎందుకు ఇంత పట్టుదలకు పోతున్నాయో తెలుసుకోవాలంటే చరిత్రలోకి వెళ్లాల్సిందే..

65 ఏళ్లుగా రగులుతున్న చిచ్చు ఇది. 1956లో భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు తర్వాత కూడా చిక్కుముళ్లు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయని చెప్పేందుకు బెల్గాం వివాదం చక్కని ఉదాహరణ. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకల మధ్య సరిహద్దు వివాదాలు రాజకీయ ఎజెండాలుగా మారాయి. దాదాపు 800 మరాఠీ గ్రామాలు మహారాష్ట్రలో కలపాలని మరాఠాల వాదన. ఈ వాదనను వ్యతిరేకించే కన్నడవాదులు అంతే పట్టుదలగా ఉన్నారు. ఉద్రిక్త వాతావరణం ఏర్పడినప్పుడల్లా ఇరు రాష్ట్రాల మధ్య బస్ల రాకపోకలు నిలిచిపోతాయి. అటు కన్నడ సినిమాలు, ఇటు మరాఠా సినిమాలు ఆగిపోతాయి. రెండు రాష్ట్రాల సీఎంల దిష్టిబొమ్మల్ని కాల్చడం, బంద్లు పాటించడం లాంటివి సర్వసాధారణం. ఈ అంశంపై రాజకీయ అవసరాల కోసం జాతీయ పార్టీల నాయకులు కూడా తమ రాష్ట్రాల వాదనను బలపరచక తప్పడంలేదు. బెల్గాం వివాదాన్ని పరిష్కరించేందుకు గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన

మళ్ళీ రాజుకున్న సరిహద్దు

ప్రయత్నాలేవీ ఫలించలేదు.

కర్ణాటకలో ఉత్తరభాగంలో ఉన్న జిల్లా బెల్గాం.. కన్నడలో బెళగావి అని, మరాఠీలో బెల్గాం అని పిలుస్తారు. దాదాపు 50 లక్షల జనాభా ఉండే ఈ జిల్లాలో 73 శాతం కన్నడ మాట్లాడతారు. అయితే బెల్గాం నగరం, ఖానాపూర్, నిప్పాణి, ఉగర్ తదితర ప్రాంతాల్లో మరాఠీ మాట్లాడేవారు అధికం. ఉర్దూ, కొంకణి, హిందీ భాషలు కూడా ఇక్కడ ఉనికిలో ఉన్నాయి. మొత్తానికి ఈ జిల్లా బహు భాషానిలయం. సుప్రసిద్ధ ఆలయాలు, పర్యాటక ప్రాంతాలకు పెట్టింది పేరు.

బెల్గాం గత చరిత్ర ఎంతో ఘనం.. బ్రిటిష్ వారిని

ఎదురించిన వీర వనిత కిత్తూరు రాణి చెన్నమ్మ ఇక్కడివారే. బెల్గాం ఒకప్పటి పేరు వేణుగ్రామ. అంటే వెదురుగ్రామం. కదంబులు, చాళుక్యులు, రాష్ట్రకూటులు, యాదవులు పాలించారు. ఢిల్లీ సుల్తానుల ఆక్రమణ తర్వాత విజయనగరరాజులు తిరిగి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. తర్వాత బహమనీలు వచ్చారు. ఔరంగజేబు బీజాపూర్ సుల్తానులను ఓడించి దీనిని మొఘల్ సామ్రాజ్యంలో కలుపుకున్నాడు. అనంతరం మైసూర్ రాజు హైదర్ అలీ స్వాధీనంలోనికి వెళ్లింది. ఆ తర్వాత జరిగిన పరిణామాలతో బెల్గాంతో పాటు చుట్టూ పక్కల జిల్లాలు కూడా మరాఠా వీరుడు మాధవరావు పీష్వా పాలనలోకి వెళ్లాయి.

మరాఠాలు అప్పట్లో తమ సామ్రాజ్యాన్ని పుణే నుంచి కన్నడ ప్రాంతాల మీదుగా తమిళ ప్రాంతాలైన తంజావూరు, పుదుచ్చేరి వరకూ విస్తరించారు. విజయనగర సామ్రాజ్య పతనం తర్వాత కన్నడనాట చాలా ప్రాంతాలపై భోంస్లేల పట్టు పెరిగింది. ఛత్రపతి శివాజీ తండ్రి షహజీ భోంస్లే దక్షిణ భాగంలో ఉన్న బీజాపూర్ కు 20 ఏళ్లపాటు సేనాధిపతిగా ఉన్నారు. అప్పుడు కోలార్, హొన్నేట్, దొడ్డబల్లాపేర్, సిర ప్రాంతాలతో పాటు 1638లో బెంగళూరును కూడా ఆక్రమించారు. అప్పట్లో బెంగళూరు ఆధునిక నగరంలా రూపొందడానికి షహజీయే కారణం అని చెబుతారు. కన్నడ, మరాఠా మిశ్రమ సంస్కృతులు దశాబ్దాల పాటు వైభవంగా

బెల్గాంను స్వాధీనం చేసుకుంటాం: ఉద్ధవ్

మహారాష్ట్రలో బెల్గాం విలీనం కోసం పోరాడి 1956 జనవరి 17న ప్రాణాలర్పించిన వారికి నివాళులర్పిస్తూ ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ రాత్రే కార్యాలయం చేసిన టీవీ కలకలం రేపింది. 'కర్ణాటక అధీనంలో ఉన్న మరాఠీ మాట్లాడే, తమ సంస్కృతిని ఆచరించే ప్రాంతాలను తిరిగి మహారాష్ట్రలో కలపడమే అమరవీరులకిచ్చే నిజమైన నివాళి. అందుకు మేం కట్టుబడి ఉన్నాం. అమరవీరుల గౌరవ సూచకంగా ఈ వాగ్దానం చేస్తున్నా' అంటూ సీఎంఎ్ టీవీలో చేసింది. అంతేకాదు, కర్ణాటక ఆక్రమణలోని మరాఠా భూములను కలిపేసుకుంటామని కూడా ఉద్ధవ్ ప్రకటించడం కలకలం రేపింది.

కొనసాగాయి. మరాఠా, కన్నడల సాంస్కృతిక కూడలిగా బెల్గాం వెలుగొందింది. వీష్ణుల పాలనలోనే 1835లో బెల్గాం జిల్లాగా ఏర్పడింది.

వివాదానికి ఆజ్యం

1956లో భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రాలు ఏర్పడినప్పుడు బొంబాయి రాష్ట్రంలోని బీజాపూర్, ధార్వాడ, ఉత్తర కెనరాలతో పాటు బెల్గాం జిల్లాను కూడా మైసూరు రాష్ట్రం (కర్ణాటక)లో విలీనం చేశారు. రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమిటీ (ఎస్సార్సీ) చేసిన సిఫార్సులే ఇందుకు కారణం. ఈ ప్రాంతాల్లో కన్నడ ప్రజలు అధికంగా ఉన్నందున మైసూర్లో చేర్చాలని ఎస్సార్సీ సూచించింది. 1956 జనవరి 17న ఈ ప్రాంతాలను మైసూర్లో కలిపారు.

బెల్గాం, బీజాపూర్, ధార్వాడ, ఉత్తర కెనరా జిల్లాలను కర్ణాటకలో విలీనం చేయడంపై మహారాష్ట్ర ఏకీకరణ ఆందోళన్ సమితి మొదటి నుంచి వ్యతిరేకిస్తోంది. ముఖ్యంగా బెల్గాం విషయంలో తీవ్ర

మహాజన్ కమిషన్ నివేదిక

భాష ప్రాతిపదికన సరిహద్దులను గుర్తించేటప్పుడు బొంబాయి రాష్ట్రం నుంచి మైసూర్ రాష్ట్రంలోకి 50 తాతానికి పైగా కన్నడ మాట్లాడే జనాభా ఉన్న తాలూకాలను చేర్చాలని రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమిషన్ సిఫార్సు చేయడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ అక్కడ నివసించే మరాఠీలు ఆందోళనకు దిగారు. విలీనం పూర్తయినా ఆందోళనలు ఆగలేదు. ఈ నేపథ్యంలో బొంబాయి ప్రభుత్వ అభ్యర్థన మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం వివాద పరిష్కారం కోసం అక్టోబర్ 1966లో జస్టిస్ మెహర్చంద్ మహాజన్ ఆధ్వర్యంలో కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేసింది. ఆగస్టు 1967లో ఈ కమిషన్ తన నివేదికను సమర్పించింది. 264 గ్రామాలను మహారాష్ట్ర (పాత బొంబాయి)కు బదిలీ చేయాలని, బెల్గాం పట్టణంతో పాటు 247 గ్రామాలు కర్ణాటకలోనే ఉండాలని సిఫారసు చేసింది. దీనిని కర్ణాటక స్వాగతించి మహారాష్ట్ర వ్యతిరేకించింది. అప్పటి నుంచి పునఃసమీక్షకు మహారాష్ట్ర డిమాండ్ చేస్తున్నా కేంద్రం పట్టించుకోలేదు.

న్యాయ పోరాటం

మహారాష్ట్రలోని విలాస్‌రావు దేశ్‌ముఖ్ ప్రభుత్వం 2004లో రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 131 (బి) ప్రకారం సరిహద్దు వివాదం పరిష్కారం కోసం సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది. బెల్గాంతో పాటుగా సరిహద్దులో కర్ణాటకలో భాగంగా ఉన్న 814 గ్రామాలను విలీనం చేసుకునేందుకు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వాదనలను ఎప్పటినుంచో కొనసాగిస్తోంది. గుల్బర్గా, ధార్వాడ్, బెల్గాం జిల్లాల్లో మరాఠా భాష మాట్లాడే గ్రామాలున్నాయని వాదిస్తోంది. సహజంగానే కర్ణాటక దీన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తోంది. ఆ కేసు ఇప్పటికీ పెండింగ్‌లోనే ఉంది. ఏనాటికైనా బెల్గాం, నిప్పాణి ప్రాంతాలు మహారాష్ట్రే దక్కుతాయని ప్రస్తుత సీఎం ఉద్దవ్‌థాక్రే పట్టుదలతో ఉన్నారు. మరాఠా ప్రజల ఆందోళనలను మహాజన్ కమిషన్ పట్టించుకోలేదని ఉద్దవ్ అసెంబ్లీలో

క్రాంతిదేవ్ మిత్తె

పేర్కొన్నారు. సరిహద్దు వివాద కేసు విషయాలను పర్యవేక్షించేందుకు మంత్రులు ఏకనాథ్ షిండే, ఛాగన్ భుజ్‌బల్‌లతో కమిటీని నియమించారు. బెల్గాంను మహారాష్ట్రలో కలపాలని, అలా చేయలేని పక్షంలో కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా గుర్తించాలన్నది ఉద్దవ్ డిమాండ్. మరాఠీ మాట్లాడేవాళ్లు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఇతర భాషియుల పాలనలో ఉండకూడదని ఆయన వాదన.

కర్ణాటక రెండో రాజధాని.. బెళగావి

బెల్గాం విషయంలో కర్ణాటక ప్రభుత్వం కూడా పట్టుదలగానే ఉంది. ఒకప్పుడు కన్నడిగులు అధికంగా ఉండే ఈ ప్రాంతంలో మరాఠాల పాలనలో జనాభా తారుమారైందని, ఇప్పటికీ ఆ ప్రాంతంలో తమ భాష మాట్లాడేవారే అధికంగా ఉన్నారని కర్ణాటక నవ నిర్మాణ సేన వాదిస్తోంది. ఈ వివాదం కొనసాగుతుండగానే కర్ణాటక ప్రభుత్వం బెల్గాం పేరును 'బెళగావి'గా మార్చేసింది. కర్ణాటక రాష్ట్రం ఏర్పడి 50 ఏళ్లైన సందర్భంగా 2007లో నాటి ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి బెళగావిని రాష్ట్ర రెండో రాజధానిగా ప్రకటించారు. రాష్ట్ర స్వర్ణోత్సవాల సందర్భంగా అక్కడ 'సువర్ణ విధాన సౌధ' పేరుతో రెండో అసెంబ్లీ భవనానికి శంకుస్థాపన చేశారు. దీన్ని 2012లో అప్పటి రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ ప్రారంభించారు. విధానసభ నిర్మాణానికి రూ. 500 కోట్లు, ప్రారంభోత్సవానికి రూ. 15 కోట్లు ఖర్చయ్యాయి.

బెల్గాంను స్వాధీనం చేసుకుంటామని ఉద్దవ్ చేసిన ట్వీట్ రాజకీయ అవసరాల కోసమేనన్నది స్పష్టంగా చెప్పవచ్చు. ఈ అంశంపై ఎప్పటినుంచో వివాదం నడుస్తున్నా ఎన్డీయేలో ఉన్న సమయంలో ఉద్దవ్ వద్దగా స్పందించలేదు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ప్రజా తీర్పును గౌరవించకుండా బీజేపీకి దూరమైంది శివసేన. కాంగ్రెస్, ఎస్సీపీలతో కలిసి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ఉద్దవ్ తన రాజకీయ అస్థిత్వం కోసం బీజేపీతో కోరి మరీ వివాదాలు తెచ్చుకుంటున్నారు. బీజేపీని ఇరకాటంలో పెట్టేందుకే ఆయన ఈ రెచ్చగొట్టే ప్రకటన చేశారన్నది సుస్పష్టం. ఉద్దవ్ ప్రకటనను నిరసిస్తూ బెంగళూరుతో పాటు కర్ణాటకలోని పలు ప్రాంతాల్లో ఆయన దిష్టి బొమ్మను దగ్ధం చేశారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ద్దు వివాదం

అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తోంది. 1948లో ఏర్పాటు చేసిన ఈ సమితి విలీనం రోజైన 1956 జనవరి 17న ఆందోళనకు పిలుపునివ్వగా తీవ్ర ఉద్రిక్త పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ సందర్భంగా జరిగిన అల్లర్లలో పది మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. బొంబాయి రాష్ట్రం మహారాష్ట్రగా, మైసూరు కర్ణాటకగా మారిపోయినా సమస్య అలాగే ఉంది. బెల్గాంలోని మరాఠాలు ఏటా జనవరి 17న అమరవీరుల సన్మరణ దినోత్సవం జరుపుతున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా మరాఠీయే మాట్లాడుతారు కాబట్టి మహారాష్ట్రలో కలపాలన్నది మహారాష్ట్ర ఏకీకరణ ఆందోళన్ సమితి డిమాండ్.

అంగుళం కూడా వదులుకోం: యడియూరప్ప

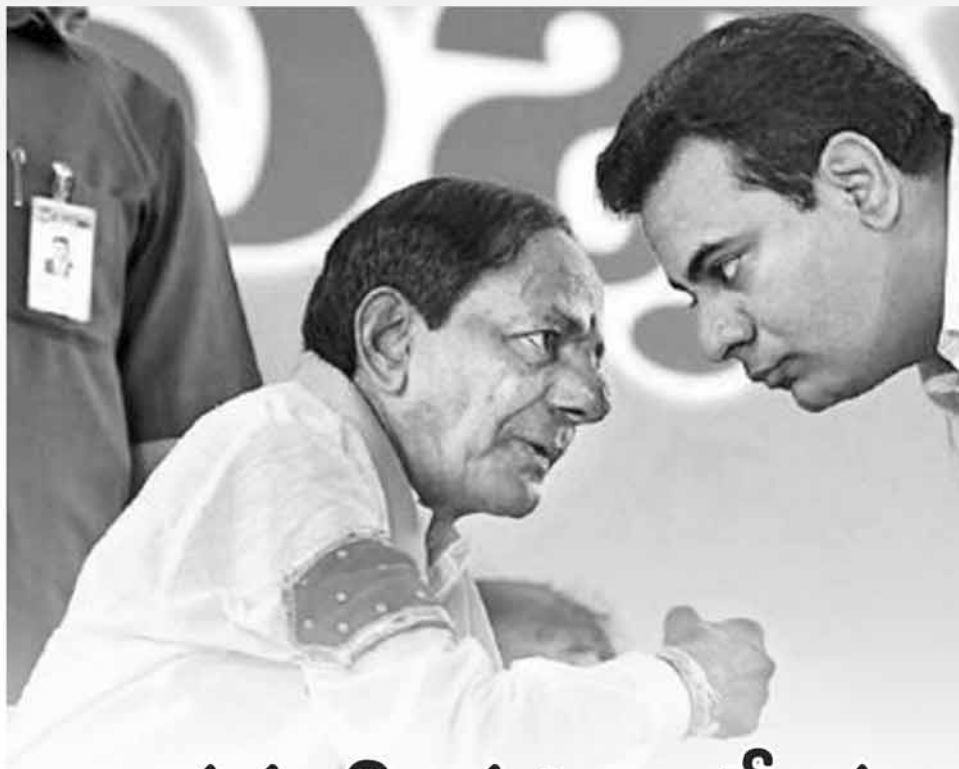
ఉద్దవ్‌థాక్రే చేసిన వ్యాఖ్యలపై కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి యడియూరప్ప ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. తమ రాష్ట్రంలోని అంగుళం భూమిని కూడా వదులుకోబోమని తేల్చిచెప్పారు. ఈ మేరకు ట్వీట్టర్ వేదికగా మహారాష్ట్ర సీఎం రాక్రేకు బదులిచ్చారు. సరిహద్దు అంశంపై ఉద్దవ్ వ్యాఖ్యలు అనుచితమని, సమాఖ్య వ్యవస్థకు విరుద్ధమని చెప్పారు. కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర ప్రజలు సోదరభావంతో కలిసి మెలిసి జీవిస్తున్నారని ఆయన గుర్తుచేశారు. ప్రజల మధ్య విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టేలా రాక్రే వ్యాఖ్యలు ఉన్నాయని విమర్శించారు.

కేసీఆర్ తనయుడు, రాజకీయ వారసుడు కేటీఆర్ తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి పీఠాన్ని అధిష్టించబోతున్నారన్న వార్త మరోసారి చక్కర్లు కొడుతోంది. ఇప్పటికే పలుమార్లు కేసీఆర్.. తన కుమారుడు కేటీఆర్ కు సీఎం పీఠం అప్పగిస్తున్నారంటూ ప్రచారం జరిగింది. కానీ, ఆ ప్రచారం గురించి ఎవరూ స్పందించలేదు. సీఎం మార్పు కూడా జరగలేదు. ఇప్పుడు మరోసారి గడిచిన వారం రోజులుగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా స్వపక్షంతో పాటు, విపక్షాల్లోనూ ఇదే చర్చ నడుస్తోంది. గులాబీ నేతలంతా క్రమంగా కోరన్ కట్టి మరీ ఇదే పాట పడుతున్న పరిస్థితి. గతంలో ఇలాగే ప్రచారం జరిగిన సమయంలో ఓ సభలో కేసీఆర్ స్వయంగా స్పష్టత ఇచ్చారు. ఈ అంశంపై నెలకొన్న ప్రతిష్టంభనకు తెరదించారు. తన ఆరోగ్యానికి ఢోకాలేదని, మరో ఐదేళ్ల పాటు కూడా తానే సీఎంగా కొనసాగుతానని భీమా వ్యక్తంచేశారు.

తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి వ్యవస్థాపకుడు, ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర్ రావు కుమారుడైన కేటీఆర్.. తొలినుంచి పాడో (తెరవెనుక) సీఎం మాదిరిగా తనదైన ముద్రను వేస్తున్నారు. ఇటు ప్రజా ప్రతినిధుల దగ్గర, అటు అధికారుల దగ్గర ప్రత్యేక ప్రాధాన్యాన్ని చాటుకుంటున్నారు. ఇప్పటికే ఆయనకు పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ హోదాను కట్టబెట్టారు కేటీఆర్. అంటే, పార్టీలో అయినా, ప్రభుత్వంలో అయినా కేటీఆర్ నెంబర్ టూ అన్న సంకేతాలను పరోక్షంగా ఎప్పుడో పంపించేశారు.

తెలంగాణలో రెండోసారి టీఆర్ఎస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత కేటీఆర్ దూకుడుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. 'అంతా తానె.' అన్నట్లుగా పాలన సాగిస్తున్నారు. గత కొద్దిరోజులుగా ఈ దూకుడు మరింత పెరిగింది. సమీక్షలు, సమావేశాలు, సుడిగాలి పర్యటనలు పెరిగిపోయాయి. కేసీఆర్ సహజంగానే కనీసం ప్రగతిభవన్ దాటి బయటకు రాని పరిస్థితుల్లో కేటీఆర్ ఆ అధికారాన్ని, మర్యాదలను

వారసుడి పట్టాభిషేకం

పొందుతున్నారని సొంత పార్టీలోనే విస్తృతంగా చర్చ సాగుతోంది. ఒక రకంగా చూస్తే కేటీఆర్ ముఖ్యమంత్రి పీఠం మీద కూర్చునే ముందు ఆ పదవి అలవాటయ్యేందుకు ఇలా చేస్తున్నారని కూడా అనిపించింది.

ఈ దఫా కేటీఆర్ ముఖ్యమంత్రి పీఠం అధిష్టించారనే బాంబు మొదటగా పేల్చింది వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్. కేటీఆర్ కు సీఎం కావాల్సిన అన్ని అర్హతలూ ఉన్నాయని, ఇప్పటికే ఆయన సీఎం బాధ్యతలన్నీ చూసుకుంటున్నారని, అలాంటి తరుణంలో కేటీఆర్ ఆ పోస్టుకు సమర్థుడని చెప్పుకొచ్చారు. సీఎం అందుబాటులో లేని సమయంలో కేటీఆర్ పరోక్షంగా ఆ పాత్ర పోషిస్తున్నారని కూడా చెప్పారు. అంతేకాదు, అతి కొద్దిరోజుల్లోనే సీఎం మార్పు ఉంటుందని కూడా సంకేతాలు ఇస్తున్నారు. ఈటల ప్రకటన తర్వాత రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ అంశం వతాక శీర్షికలకు ఎక్కింది.

ఈటల రాజేందర్ లీకిచ్చిన తర్వాత వరుసబెట్టి కేటీఆర్ సీఎం పదవికి అర్హుడేనన్న వారి సంఖ్య పెరుగుతోంది. కేటీఆర్ సీఎం కావాల్సిందేనని ఒకరకంగా డిమాండ్ స్వరం వినిపిస్తున్నారని కూడా. మంత్రుల నుంచి మొదలుకొని సామాన్య కార్యకర్తల

దాకా ఒక క్రమపద్ధతిలో ఈ ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. ఈటల తర్వాత మంత్రులు తలసాని శ్రీనివాసయాదవ్, కొప్పుల ఈశ్వర్, డిప్యూటీ స్పీకర్ పద్మారావు, ఎమ్మెల్యేలు షకీల్, బాజిరెడ్డి గోవర్ధన్, రసమయి బాలకిషన్, దాస్యం వినయ్ భాస్కర్, మెతుకు ఆనంద్.. ఇలా ఒక్కొక్కరుగా వరుసగా కేటీఆర్ సీఎం కావాలన్న ఆకాంక్షను బాపేటంగా వెల్లడిస్తున్నారు.

డిప్యూటీ స్పీకర్ పద్మారావు ఏకంగా కేటీఆర్ సభావేదిక మీద ఉండగానే కాబోయే సీఎం కేటీఆర్ అని సంబోధిస్తూ ప్రసంగం మొదలెట్టారు. రసమయి బాలకిషన్ త్వరలో సిరిసిల్ల సీఎం జిల్లా కాబోతుందని వ్యాఖ్యానించారు. అంటే, సిరిసిల్ల నుంచి కేటీఆర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ఆ విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ పరోక్షంగా కేటీఆర్ సీఎం అవుతున్నారన్న వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఇలా రోజురోజుకూ కేటీఆర్ సీఎం కావాలంటూ ప్రకటనలు చేస్తున్న ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య పెరిగిపోతోంది.

కేటీఆర్ ముఖ్యమంత్రి కావాలంటూ మాట్లాడాల్సిందిగా తమకు ఎవరూ సూచనలు ఇవ్వలేదని కూడా ఆయా నేతలు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. సీఎం పదవికి కేటీఆర్ అన్నివిధాలా సమర్థుడని కితాబు ఇస్తున్నారు. వచ్చే అసెంబ్లీ సమావేశాలు కేటీఆర్ ఆధ్వర్యంలోనే జరగాలని కోరుకుంటున్నా

ఇన్నాళ్లుగా ఏం జరుగుతున్నా.. ప్రగతిభవన్ నుంచి బయటకు రాని కేసీఆర్.. ఒక్కసారిగా కాళేశ్వరం అధికారిక పర్యటనను ఖరారు చేసుకోవడం, సతీసమేతంగా శ్రీ కాళేశ్వర ముక్తిశ్వర స్వామిని దర్శించుకోవడం, ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించడం, అలాగే, మేడిగడ్డ రిజర్వాయర్ వద్దకు వెళ్లి.. అక్కడ కూడా సతీసమేతంగా గంగమ్మ తల్లికి పూజలు చేయడం, వసుపు, కుంకుమలు, మొక్కులు సమర్పించడం ప్రజలందరూ గమనించారు. కేటీఆర్ సీఎం కావాలంటూ ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారని, కేటీఆర్ సీఎం పీఠాన్ని అధిష్టించే సమయంలో విఘ్నాలేవీ ఎదురుకాకుండా చూడాలని వేడుకు నేందుకే కేటీఆర్ కాళేశ్వరం వెళ్లారని సన్నిహితులు చెబుతున్నారు.

మంత్రుల పదవులు పదిలమేనా?

కేటీఆర్ నిజంగానే ముఖ్యమంత్రి పీఠం అధిష్టించే మంత్రి పదవులు ఎవరెవరికి ఇస్తారన్న విషయంలో ఇప్పటినుంచే అంచనాలు మొదలయ్యాయి. కేటీఆర్ కుమార్తె కవితకు బెర్త్ ఖాయమనేది స్పష్టమవుతోంది. అలాగే, ఈసారి కీలక శాఖలు ఎవరికి దక్కుతాయి? అనే చర్చ అధికార పార్టీలో జోరుగా సాగుతోంది. కేటీఆర్ తొలి ప్రభుత్వంలో ఉన్నట్టుగా కేటీఆర్ కేబినెట్లో కూడా డిప్యూటీ సీఎం పదవి ఉంటుందని చెబున్నారు. కొందరు సిట్టింగ్ మంత్రులను కొన సాగించాలని స్వయంగా కేటీఆర్ సిఫార్సు చేస్తారని, మిగతా మంత్రుల ఎంపికను కేటీఆర్ ఇష్టానికి వదిలేస్తారని అంటున్నారు. ప్రస్తుత మంత్రులందరికీ కేటీఆర్ కేబినెట్లో చోటు దక్కకపోవచ్చని చెబున్నారు. ఇద్దరు ముగ్గురు మినహా మిగతా వారిని పక్కన పెడతారని, ఆ స్థానంలో అత్యంత సన్నిహితులు,

కేటీఆర్ నిజంగానే ముఖ్యమంత్రి పీఠం అధిష్టించే మంత్రి పదవులు ఎవరెవరికి ఇస్తారన్న విషయంలో ఇప్పటినుంచే అంచనాలు మొదలయ్యాయి. కేటీఆర్ కుమార్తె కవితకు బెర్త్ ఖాయమనేది స్పష్టమవుతోంది. అలాగే, ఈసారి కీలక శాఖలు ఎవరికి దక్కుతాయి? అనే చర్చ అధికార పార్టీలో జోరుగా సాగుతోంది. కేటీఆర్ తొలి ప్రభుత్వంలో ఉన్నట్టుగా కేటీఆర్ కేబినెట్లో కూడా డిప్యూటీ సీఎం పదవి ఉంటుందని చెబున్నారు.

నమ్మకస్తులను కేటీఆర్ కేబినెట్లోకి తీసుకుంటారని భావిస్తున్నారు.

కేటీఆర్ సీఎం బాధ్యతలు స్వీకరిస్తే ఇప్పుడున్న మంత్రివర్గం రద్దవుతుంది. దీంతో మార్పులు చేర్పులు తప్పనిసరవుతాయి. రాష్ట్ర కేబినెట్లో సీఎంతో పాటు 17 మందిని మంత్రులుగా నియమించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. హరీశ్ రావు, ఈటల రాజేందర్, కవితకు చోటు ఖరారైతే, మిగిలిన 14 స్థానాల్లో ఎవరికి అవకాశం దక్కుతుందనే దానిపై టీఆర్ఎస్లో పలు రకాలుగా చర్చలు నడుస్తున్నాయి. ఒక ఎస్సీ, ఒక ఎస్టీకి, ఒక ముస్లింకు కేటీఆర్ మంత్రివర్గంలో అవకాశం ఖాయమని చెబుతున్నారు. ప్రధానంగా కేటీఆర్ కోటరిగా ముద్రపడ్డ ఎమ్మెల్యేలకు అవకాశం దక్కవచ్చని లీడర్లు చెబుతున్నారు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

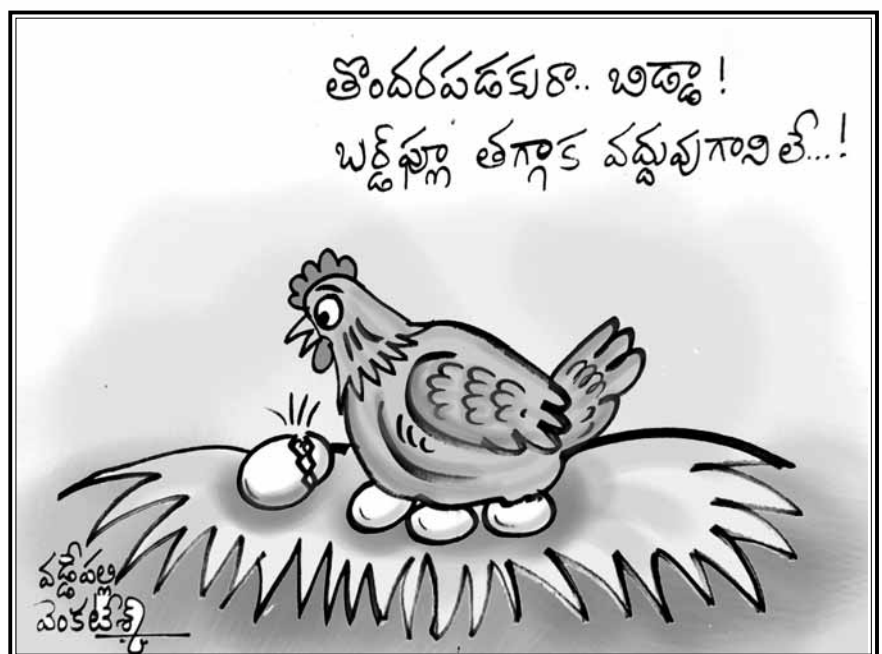
ఎప్పుడు!?

మంటున్నారు. ఎవరేం చెప్పినా పైనుంచి వెళ్లిన సూచనల ప్రకారమే ప్రచారం సాగుతోందన్న వాదనలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ క్రమంలోనే పార్టీలో సీనియర్లు, ప్రజాప్రతినిధులు సీఎంగా కేటీఆర్ ప్రమాణ స్వీకారం ఎప్పుడు ఉండవచ్చుననే విషయంపై చర్చించుకుంటున్నారు. అధిష్టానం ముఖ్యులు నుంచి తమకు ఉన్న సమాచారం మేరకు దీనికి ఎక్కువ సమయం పట్టకపోవచ్చునని అంటున్నారు.

వచ్చే నెలలో కేటీఆర్కు సీఎం పగ్గాలు అప్పగించడం ఖాయమనే మాట కూడా వినిపిస్తోంది. మంత్రివర్గంలోనూ భారీగా మార్పులు ఉంటాయన్న చర్చ జరుగుతోంది. దీంతో కొందరు సీనియర్ మంత్రులు కూడా కేటీఆర్ ముఖ్యమంత్రి కాబోతున్నారంటూ వ్యాఖ్యానిస్తూ ముందస్తుగానే వారి స్థానాలను పదిలం చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తుతున్న వాళ్లందరూ కేటీఆర్ దృష్టిలో పడేందుకే తాపత్రయ పడుతున్నారని, మంత్రులేమో తమ స్థానాలు పదిలం చేసుకునేందుకు, ఎమ్మెల్యేలు మంత్రి పదవులకు ప్రమోషన్ కొట్టేందుకు ఈ కోరస్ పాడుతున్నారని అర్థమవుతోంది.

కేసీఆర్ కాళేశ్వరం పర్యటన లోగుట్టు?

ఇటీవల కేసీఆర్ కాళేశ్వరం పర్యటన నిగూఢాం కూడా ఇదేనంటున్నారని రాజకీయ విశ్లేషకులు.

‘ఉంగరాల చేత్తో మొడితే గానీ..’ అన్నట్టే ఉంది, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ వైఖరి. తాజాగా సుప్రీంకోర్టు కూడా రాష్ట్రంలో పంచాయతీ ఎన్నికలకు పచ్చజెండా ఊపేసింది. హైకోర్టు ఆదేశాలలో తాము కలగచేసుకోవలసిన అవసరం లేదని కూడా తేల్చి చెప్పేసింది. పనిలో పనిగా ఎన్నికల నిర్వహణ గురించి కొన్ని వ్యాఖ్యలు చేసిన ఉద్యోగ సంఘాలను కూడా తప్పు వట్టింది. వ్యాక్సినేషన్? ఎన్నికలా? ఏది జరపాలి అంటూ పోలీసులు ప్రశ్నించడం కూడా అత్యున్నత న్యాయస్థానానికి ఆగ్రహమే తెప్పించింది. అంటే తాము వ్యాక్సినేషన్ ఆపమని అంటామని ప్రభుత్వం ఉద్దేశమూ అని కూడా గట్టిగా మోతాదు ఇచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పంచాయతీ ఎన్నికల రగడ ఎటు దారితీస్తుందోనని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, దేశవ్యాప్తంగా కూడా చర్చ జరిగింది. ఈ నేపథ్యంలోనే సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయం వెలువడింది. రాజ్యాంగ, రాజకీయ వ్యవస్థల మధ్య గీత చెరిగిపోయిన వైనం ఒకింత ఆందోళనకు గురిచేస్తోందని రాజకీయ విశ్లేషకులు హెచ్చరిస్తున్నారు. తాజాగా సుప్రీంకోర్టు కూడా రెండు రాజ్యాంగ వ్యవస్థల మధ్య సంఘర్షణ పట్ల విచారం వ్యక్తం చేసింది. ఒక విధంగా.. ఈ పరిణామం మొత్తం పాలకులు, రాజకీయ నాయకులు మాత్రమేకాదు విజ్ఞత, వినేచన గల ప్రజలు సైతం సిగ్గుతో తలదించుకోవలసిన సందర్భం. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న అరాచక రాజకీయాలకు, అరాచక పాలనకు ఇది అద్దంపడుతోంది. ఒక్క విషయం, ఒక్క వివాదం అని కాదు, ప్రతి విషయమూ ఒక వివాదంగానే పరిపాలన సాగుతోంది. చివరకు, అధికార పార్టీ న్యాయమూర్తులకు ఉద్దేశాలను ఆపాదించే స్థాయికి పరిస్థితి దిగజారిపోయింది.

పంచాయతీ ఎన్నికలకే

రాష్ట్ర ప్రజల్లోనే కాదు, ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాల్లో కూడా ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటే చులకనభావన ఏర్పడే స్థాయికి పరిస్థితి దిగజారింది. అలాగే మేధావులు, రాజకీయ విశ్లేషకులు కూడా ఇటు ప్రభుత్వాన్ని, అటు ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, రాజకీయ పార్టీలను, చివరకు మీడియాను కూడా హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నారు. అదేవిధంగా న్యాయస్థానాలు వివిధ కేసులకు సంబంధించిన విచారణల సందర్భంగా లేదా తీర్పులలో ఘాటైన వ్యాఖ్యలు చేస్తూనే ఉన్నాయి. చురకలు అంటిస్తున్నాయి. కొన్ని సందర్భాలలో గట్టిగా వాతలు కూడా పెట్టాయి. అంతకుమించిన హెచ్చరికలు చేశాయి. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, డిజిపిలకు సమన్లు జారీచేసి కోర్టుకు పిలిపించి మరీ మందలించిన సందర్భాలున్నాయి. పంచాయతీ ఎన్నికల గురించిన రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వివాదం దీనికి పరాకాష్టే నిజానికి, రాష్ట్ర విభజన నాటి నుంచి నేటివరకు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక విధంగా అరాచక పాలనే జరుగుతోంది. అది గత చంద్రబాబు పాలనే అయినా, ప్రస్తుత జగన్మోహన్ రెడ్డి పాలనే అయినా.. జాతీయ స్థాయిలో రాష్ట్ర ప్రతిష్టను దిగజార్చే విషయంలో మాత్రం పెద్దగా తేడాలేదు. అలాగే, మితిమీరిన అహంకారాన్ని ప్రదర్శించడంలో, వ్యవస్థలను నిర్వీర్యం చేయడంలో కూడా రెండు ప్రభుత్వాలు, ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రుల మధ్య పెద్దగా వ్యత్యాసం లేదు.

అయితే, రాను రాను రాజుగారి గుర్రం గాడిద అయ్యిందన్నట్లుగా పరిస్థితి మరింతగా దిగజారిపో తోంది. ఈ క్రమంలోనే ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో సాగుతున్న పంచాయతీ ఎన్నికల రాజకీయం అరాచకం అంచులను దాటి మరో మెట్టు పైకి ఎక్కిందని రాజకీయ విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు. రాజకీయ వ్యవస్థలేకాదు రాజ్యాంగ వ్యవస్థల పతనం కూడా మునుపు కంటే మరింత వేగంగా సాగుతోందని ఆందోళన వ్యక్తంచేస్తున్నారు. అంతేకాదు, ఈ పరిణామాలు రాజ్యాంగ సంక్షోభానికి దారితీస్తాయా అన్న సందేహాలు కూడా వ్యక్తమవుతున్నాయి.

ఇంతకీ సుప్రీంకోర్టు తీర్పుతో కొత్త మలుపు తీసుకోబోతున్న స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల రగడ వెనుక ఉన్న వాస్తవం వేరు. రెండు ప్రాంతీయ, కుటుంబ పార్టీల నాయకుల రాజకీయ అధిపత్య, అహంకారాల మధ్య సాగుతున్న సంఘర్షణ గానే ఈ పరిణామాలను చూడవలసి ఉంటుంది. అలాగే, తెరమీద సీఎస్

అధికారాధి, ఎస్ టీడీఎస్ఎస్ నిమ్మగడ్డ రమేష్ కుమార్, మరికొందరు ప్రభుత్వ అధికారులు కనిపించినా అసలు వివాదం అధికారులకు సంబంధించినది కాదు, వారిలో వరకాయ ప్రవేశంచేసిన రాజకీయ నాయకులు ఆడిస్తున్న నాటకంలో వీరు తెలిసో తెలియకో, లేక ఇంకేదో ఆశించో పాత్రధారులుగా మారారన్న అనుమానాలు రోజురోజుకు బలపడుతున్నాయి. ఒకవిధంగా చూస్తే, అధికారులు అడకత్తెరలో పోక చెక్కలా నలిగిపోతున్నారన్న సానుభూతి కూడా కొందరిలో వ్యక్తమవుతోంది. అయితే అది అర్థనాశ్చయే. రాజకీయ నాయకులకంటే, అధికారులకే రాజ్యాంగ మర్యాద ఎక్కువగా తెలుసన్నది అందరికీ తెలిసిందే. కాబట్టి అధికారులు తెలియక తప్పు చేస్తున్నారని అనుకోలేం.

కరోనా కారణంగా గత మార్చిలో వాయిదా పడిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల వివాదం ఇప్పుడు తారస్థాయికి చేరుకుంది. రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం (ఎస్ టీడీఎస్ఎస్), ప్రభుత్వం మధ్య ఎన్నికల రాజకీయాలను మించిన స్థాయిలో వరస్పర మాటల యుద్ధం జరుగింది. ఒకవిధంగా చూస్తే రెండు రాజ్యాంగ వ్యవస్థల (ప్రభుత్వం, ఎన్నికల సంఘం) మధ్య అవాంఛనీయ వాతావరణం నెలకొంది. యుద్ధమే జరుగుతోందని అనుకునేలా వాతావరణం పూర్తిగా వేడెక్కింది. ఇంచుమించుగా పది నెలలకుపైగా స్థానిక ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించి అత్యంత

రాజనాల బాలకృష్ణ

జుగువ్వకరంగా సాగుతూ వస్తున్న వివాదం ఇప్పుడు మరో మలుపు తీసుకుంది. రాజ్యాంగానికి విధేయంగా పనిచేయవలసిన వ్యవస్థలు.. రాజకీయ అరాచకశక్తుల అహంస్య సంతృప్తిపరిచేందుకు విలువలకు తిలోదకాలు ఇస్తున్నాయన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల అంశం కోర్టు వరకు వెళ్లడమే అక్షేపణీయం. అలాంటిది, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, ప్రభుత్వ ఉద్యోగ సంఘాలు కోర్టు తీర్పులను ఉల్లంఘించేంతగా ప్రభుత్వను మించిన ప్రభుభక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నాయన్న వాదనలు, విమర్శలు బలంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఇలాంటి వాదినీ సుప్రీంకోర్టు చూస్తూ ఉరుకుంటుందని అనుకోలేం. ఉరుకోలేదు కూడా.

ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించి ఉభయ పక్షాల వాదనలు విన్న రాష్ట్ర హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం ఎస్ఈసీతో సహకరించాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. కరోనా వాక్సినేషన్ కార్యక్రమం కారణంగా ఎన్నికలను నిర్వహించడం సాధ్యంకాదన్న ప్రభుత్వ వాదనను ధర్మాసనం కొట్టివేసింది. 'కరోనా వాక్సినేషన్ కార్యక్రమం, గ్రామ

రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘంతో సహకరించేది లేదని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి మొదలు అధికారులు, ఉద్యోగ సంఘాల నాయకుల వరకు అందరూ ఒకటే వాదన వినిపించారు. కరోనా టీకా కార్యక్రమం సాకుగా చూపుతూ ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాలను బేఖాతరు చేశారు. ఇప్పుడు అందరికీ కలిపి సుప్రీంకోర్టు మొట్టికాయలు వేసింది.

మరోవైపు సుప్రీంకోర్టు తీర్పు అనంతరం పంచాయతీ ఎన్నికలను రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం రీషెడ్యూల్ చేసింది. దీని ప్రకారం ఫిబ్రవరి 9, 13, 17, 21 తేదీల్లో పోలింగ్ నిర్వహించనున్నట్లు ప్రకటించింది. గతంలో ఫిబ్రవరి 5 నుంచి నాలుగు విడతల్లో పంచాయతీ ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు ఎస్ఈసీ షెడ్యూలు విడుదల చేసిన విషయం తెలిసిందే. అయితే ఎన్నికల షెడ్యూలు, నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసిన క్షణం నుంచి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి మొదలు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మొత్తం ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాల మేరకు పనిచేయవలసి ఉంటుంది. కానీ, ఎన్నికల సంఘంతో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పూర్తిగా విభేదించింది. ఉద్యోగ సంఘాలతో పాటుగా జిల్లా కలెక్టర్లు, ఇతర ఉన్నతాధికారులు సహాయ నిరాకరణను ప్రకటించారు. ఎన్నికల ప్రక్రియలో భాగంగా రమేష్ కుమార్ ఏర్పాటుచేసిన వీడియో కాన్ఫరెన్స్ కు జిల్లా కలెక్టర్లు సహా అధికారులు ఎవరూ హాజరు కాలేదు. ఒకవిధంగా చూస్తే ఇది చాలా ప్రమాదకర ధోరణి. అధికార పార్టీకి, ప్రభుత్వానికి మధ్య ఉండవలసిన సన్నని గీత చెరిగిపోయిందో, చెరిపేసారో అర్థంకాని రీతిలో వ్యవహారం నడిచింది. 'ఎమర్జెన్సీ' కాలం నాటి పరిస్థితులను గుర్తుకుతేచ్చే విధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం సాగిలపడుతోందా అన్న సందేహాలు

వ్యక్తమయ్యాయి.

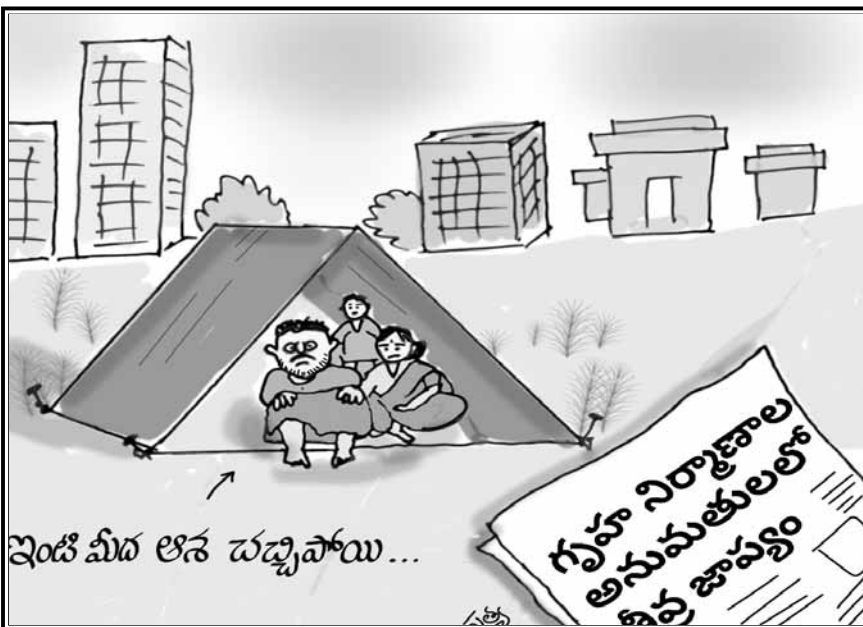
ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, ఉద్యోగ సంఘాలు ప్రభుభక్తిని ప్రదర్శించడం కొత్త విషయం కాదు. గతంలోనూ వివిధ ప్రభుత్వాలలో ఉన్నత పదవులను నిర్వహించిన ఐఏఎస్లు, ఐపీఎస్లు ఇతర ఉన్నతాధికారులు, ఉద్యోగ సంఘాల నాయకులు సర్వీసులో చేసిన 'సేవ'లకు పదవీవిరమణ అనంతరం వివిధ రూపాల్లో ప్రయోజనం పొందారు. సజరానాలు అందుకున్నారు. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ఏపీఎన్టీవో నాయకుడు అశోక్ బాబు అందుకు ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ.

ఆయన అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు సేవలో తరించడమే కాదు, తెలుగుదేశం పార్టీ పొలిటికల్ అజెండాను కూడా నెత్తికెత్తుకున్నారు. కర్ణాటక అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు ఆదేశాల మేరకు అశోక్ బాబు బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా ప్రచారం కూడా చేశారు. అందుకు ప్రతిఫలంగా ఉద్యోగం నుంచి రిటైర్ అయిన వెంటనే ఎమ్మెల్యే పదవిని కానుకగా పొందారు. ఒక్క అశోక్ బాబు అనే కాదు, ఇంకా చాలా మంది ఉద్యోగ సంఘాల నాయకులు, చివరకు జర్నలిస్ట్ సంఘాల నాయకులు కూడా ఉదతా భక్తిగా చేసిన సేవలకు ప్రతిఫలాలను అందుకున్నారు. రాజకీయ నాయకుల అడుగులకు మడుగులొత్తిన అధికారులు ఉన్నా.. ఇలా న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పులను కూడా పెడచెవిని పెట్టిన సందర్భం గతంలో బహుశా లేదేమో. అందుకే, ఈ పరిస్థితి ఎటు దారి తీస్తుందోన్న సందేహాలకు ఆస్కారం ఏర్పడింది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సుప్రీం ఓటు

పంచాయతీ ఎన్నికలు రెండూ ముఖ్యమే. సమన్వయంతో రెండింటినీ విజయవంతం చేయండి' అని ప్రభుత్వాన్ని, ఎన్నికల సంఘాన్ని ధర్మాసనం ఆదేశించింది. అయినా రాజకీయ అధికారం ఆదేశాల మేరకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం హైకోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించింది. హైకోర్టు ఆదేశాలను ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టులో సవాలు చేసింది కాబట్టి, ఈలోగా

నాడులు, తిథులు

మనిషి శరీరంలో 72 శాతం నీరు ఉంది. వెన్నెముక నుంచి అన్ని వైపులకు 72 వేల నాడులు ఉన్నాయి. వీటిలో 14 నాడులను ప్రధానంగా చెప్పుకోవాలి. ఈ 14 నాడులకు పాద్యమి నుంచి చతుర్థశి వరకు ఉన్న 14 తిథులకు సంబంధం ఉంది. తిథి అంటే నక్షత్రంలో సగం. శుక్లపక్షంలో 14 తిథులు, కృష్ణపక్షంలోని 14 కలిపితే 28 నక్షత్రాలు అవుతాయి. నిజానికి నక్షత్రాలు 27 అయినా అభిజిత్తో కలిపి 28. మాయ అంటే మనమెవరమో తెలియకపోవడం. ఒకటి అనేకం కావడం సృష్టి. ఆ ఒక్కటిలో అన్ని చేరడమే ప్రళయం. అది మరణం కూడా. మనిషి పుట్టుకకు మూల కారణం స్త్రీలకు ప్రతినెల జరిగే రుతువు(బహిష్టు). మనుషులలో ఈ బహిష్టు 27 లేదా 28 రోజులకు ఒకసారి జరుగుతుంది. ఇది ప్రారంభమైన క్షణం నుంచి 24 గంటలు ఒకరోజు. అలాంటి 27 రోజులు లేదా 28 రోజులు ఒక నెల. నెల అంటే చంద్రుడు అని కూడా అర్థమిస్తుంది. నెలరాజు, నెల పొడుపు అనే పదాలు ఇలా ఏర్పడినవే. బహిష్టుకు 14 రోజుల ముందు అండం విడుదల అవుతుంది. అండం ఫలదీకరణం చెందితే గర్భాశయాన్ని చేరుతుంది. శిశుజననంతో రుతుచక్రం ఆగిపోతుంది. దీన్ని నెల తప్పడం అంటారు. భగవంతుడు తన శరీరంలో నాలుగోవంతు భాగంతో సృష్టి చేశాడని పురుషసూక్తం అంటుంది. కాల చక్రానికి సూర్యుడే ఆధారం.

మంచమార్గం

శరణాగతి

శరణం లేదా శరణాగతి అనేవి భక్తి తత్వానికి పరాకాష్ఠ. శరణాగతి భగవంతుని పట్ల రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. అవి నేను భగవంతుడి వాడను, భగవంతుడు నావాడు అనేవి. అప్పుడు శరీరం పట్ల, ప్రాణం పట్ల, మనసు పట్ల నాది అనే భావం ఉండదు. శరణాగతుడైన భక్తుడు తనకోసం చేసుకునేదీ ఉండదు. భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు 'మామేకం శరణం ప్రజ' అని అన్నాడు. అంటే వేరేవారు భావాలు మనసులో ప్రవేశించనియక నన్ను శరణు కోరడం భగవంతుడే స్వయంగా చెప్పాడు. అప్పుడు భగవంతుడు శరణాగతి అన్నవారి బాగోగులు తానే స్వయంగా చూసుకుంటాడు. ఇక ఆయన శరణాగతి పొందినవాడు సదా నిశ్చింతగా ఉంటాడు. ఎందుకంటే మనసు, బుద్ధి అన్నీ ఆయనకే అర్పించి, నిర్భయంగా ఉంటాడు. మృత్యువుకు భయపడడు. భగవంతుని చరణాలు వీడడు. అతనికి శోకమనేది తెలియదు. జరిపించేది భగవంతుడు కనుక ఫలితం నాది కాదు ఆయనదే అని భావించడం వల్ల దుఖం దరిచేరదు. భగవంతుని శరణు వేడడం వల్ల మనిషిలో గూడు కట్టుకున్న సంశయాలన్నీ పటాపంచలవు తాయి. ముక్తి అనే ఒకటే భావన మిగిలిపోతుంది. ★

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

విభూతి ధారణ

సనాతన ధర్మంలో విభూతికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉంది. 'విభూతిర్భూతిరైశ్వర్యమ్' అంటారు. విభూతి ధారణ ఐశ్వర్యప్రదమని చెబుతారు. ఐశ్వర్యానికి కారణమైనందువలన 'భూతి' అని, సర్వ పాపాలను భస్మం చేసేదైనందున 'భస్మ' అని, ప్రకాశమానమైనందున 'భస్మిత'మని, అపదలను నాశనం చేసేదైనందున 'క్షార'మని, భూత ప్రేత పిశాచాదులను, సంసార బాధల నుంచి రక్షించేదైనందున 'రక్ష' అనే పేర్లతో వ్యవహరిస్తున్నట్లు ఉపనిషద్వాక్యం చెబుతుంది. కొన్ని రకాల రుగ్మతల నివారణకు మంత్రించిన విభూతిని ఇవ్వడం ఆచారంగా ఉంది.

పరమశివునికి ఐదు ముఖాలు. అవే నద్యోజాత, వామదేవ, అహోర, తత్పురుష, ఈశానాలు. ఈ ముఖాల పేర్లు తలమకుంటూ విభూతిని ధరించే సంప్రదాయం ఉంది. మహాదేవుని పేర్లు చదువుతూనే ఎందుకు విభూతి పెట్టుకోవాలనే దానికి ఒక కారణం ఉంది. పరమేశ్వరుని ఐదు ముఖాల నుంచే గోవులు పుట్టాయనే భావన ఉంది. అందుచేతనే అవి అంత పవిత్రమయ్యాయి. ఈ గోవుల గోమయం(పేద) నుంచే విభూతి తయారు చేస్తారు. అందుచేత ఈ గోవుల జన్మస్థలమైన శివుని ముఖాలను స్మరించాలని విశ్వాసం. అయితే మహామృత్యుంజయ మంత్రంతో కూడా ఎక్కువ మంది విభూతిని ధరిస్తుంటారు. ఇక

విభూతి వల్ల ఐశ్వర్యం లభిస్తుందనే నమ్మకం ప్రబలంగా ఉంది. ఒకప్పుడు పవిత్రమైన గోవులోని అన్ని భాగాలను దేవతలు ఆశ్రయించగా లక్ష్మీదేవికి వృషభాగం లభించింది. అక్కడి నుంచి వచ్చే పేదతో విభూతిని తయారు చేస్తారు. లక్ష్మీదేవి నివాస ప్రాంతం నుంచి వచ్చింది కనుక దానికి ఐశ్వర్య శక్తి ఉందని నమ్మకం. విభూతిని గోమయంతో తయారు చేయడం అనాదిగా వస్తోంది. కొందరు హోమం చేయగా మిగిలిన భస్మాన్ని కూడా విభూతిగా వాడతారు. ఇది దొరకని సందర్భాల్లో ధాన్యం పొట్టును కాల్చి దానితో తయారు చేస్తారు. ఈ దేహం కేవలం ఒక కప్పు మాత్రమేనని అసలైన ఆత్మ లోపల ఉందనే దాన్ని గుర్తు చేయడం, ఈ శరీరం భస్మం అవుతుందని చెప్పడం కూడా దీనిలోని అంతరార్థంగా చెబుతారు. అహాన్ని భస్మి పటలం చేయడానికి కూడా భస్మం ప్రతీక అని చెబుతారు.

విభూతి శక్తి ఆమోఘం. దాన్ని ధరించడం వల్ల జన్మ జన్మాంతరాల పాపాలు నశిస్తాయని చెబుతారు. అజ్ఞానం, అమాయకత్వం, మతిస్థిమితం కోల్పోయి గోహత్య, సురాపానం, బంగారాన్ని దొంగిలించడం వంటి మహాపాతకాలు చేస్తే భస్మ ధారణ ద్వారా విముక్తి పొందవచ్చని 'భస్మజాబాలోపనిషత్తు'లో ఈశ్వరుడే చెప్పినట్లుగా ఉంది. ముఖ్యంగా విభూతిని నుదుటిపై మూడు అడ్డ రేఖలుగా ధరిస్తారు. వీటిని త్రిపుండ్రములంటారు. ఈ మూడు రేఖల్లో మొదటిది గార్హపత్యాగ్నితో సమానం. ఇది అకార స్వరూపం. క్రియాశక్తికి ప్రతీక, రుగ్వేద సదృశం. రక్షో గుణానికి సంకేతం. రెండవ రేఖ దక్షిణాగ్నితో సమానం. ఉకార స్వరూపం. ఇచ్ఛాశక్తికి ప్రతీక. యజుర్వేద సదృశం. సత్య గుణానికి సంకేతం. మూడవ రేఖ హవనీయ అగ్నితో సమానం. మకార స్వరూపం. జ్ఞానశక్తికి ప్రతీక. సామవేద సదృశం. తమోగుణ సంకేతం. ఇక విభూతిని నుదుటి తర్వాత శరీరంలోని షట్పక్వాల్లో ఉండే ప్రదేశాలుగా భావించే కొన్ని చోట్ల ధరించాలనేది ఒక సంప్రదాయం. కుబ్జమృల మధ్య ఉండే ఆజ్ఞాచక్రం, గొంతువద్ద ఉండే విశుద్ధి చక్రం, ఛాతి భాగంలో ఉండే అనాహత చక్ర స్థానంలోనూ ధరించాలని కొందరు భావిస్తారు. ఇది కాక శరీరంలోని 16 స్థానాల్లో విభూతిని ధరించాలనేది ఎక్కువ మంది ఆచరించే విధానం. దాని ప్రకారం చేతుల్లోని అంగ సంఘటలతో సహా పలు చోట్ల విభూతిని ధరిస్తారు. ★

నిస్సంగత్యం

పూర్వం మగధదేశ రాజు, రాకుమారుణ్ణి మంచి విద్యావంతుడిని చేశాడు. సర్వశాస్త్రాలు నేర్పించాడు. రాజ్యపాలనకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలలో తర్ఫీదు ఇప్పించాడు. యువనవంతుడైన ఆ కొడుకును యువరాజు పట్టాభిషేకం చేసాడు. రాజ్యపాలనలో యువరాజు సలహాలు తీసుకొనేవాడు. ఒకరోజు రాజ్యంలోని కొంతమంది ప్రజలు రాజు వద్దకు వచ్చారు. అడవికి దగ్గరగా ఉన్న తమ గ్రామాల్లోకి క్రూరమృగాలు వస్తున్నాయని, వాటి నుండి రక్షించాలని కోరారు. వెంటనే రాజు పక్కనే ఉన్న యువరాజు వంక చూశాడు. ఆ చూపు అర్థం చేసుకున్న యువరాజు ప్రజల వెంట అడవికి బయలుదేరాడు. వేటాడుతూ యువరాజు అడవిలో చాలా దూరం పోయాడు. క్రూరమృగాల్ని చాలా మటుకు వధించాడు. అలసట చెందిన యువరాజుకు దాహం వేసింది. నీటి కోసం చుట్టూ చూసాడు. ఎక్కడ నీటి జాడ కనిపించలేదు. దగ్గరగా ఉన్న ఒక చెట్టు ఎక్కి చూడగా కొద్ది దూరంలో ఒక ఆశ్రమం కనిపించింది. చెట్టు దిగి ఆశ్రమం చేరుకొన్నాడు. ఆశ్రమంలో ఒక స్వామి ధ్యాన నిమగ్నుడై ఉన్నాడు. యువరాజు వచ్చిన అలికిడికి కళ్లు తెరిచిన ఆ స్వామి యువరాజును లోనికి ఆహ్వానించి అతిథి మర్యాదలు చేసాడు. సేద తీరిన యువరాజును “మీరేవరు? మీ పేరేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు. అందుకా యువరాజు “స్వామీ! మాది సమీపంలోని ఒక రాజ్యం. నేను యువరాజును నా పేరు మోహిస్తున్నాను. అయినా అందరూ నిస్సంగుడు అని పిలుస్తారు” అని బయల్పెట్టాడు. “నాయనా! నీ పేరు విచిత్రంగా ఉందే” అన్నాడు. అందుకు యువరాజు “స్వామీ! నా ఒక్క పేరేమిటి? మా రాజ్యంలో ‘పేర్లన్నీ ఇట్లాగే ఉంటాయి’ అనగానే స్వామికి ఏదో తోచింది.

“యువరాజా! మీరు ఇక్కడే విశ్రాంతి తీసుకోండి. ఆప్తమన్న మీ ఉత్తరీయం నాకివ్వండి. నేను రాజ్యంలోకి పోయి మరలా వస్తాను” అని ఉత్తరీయాన్ని తీసుకున్నాడు. కొంతదూరం పోయిన తర్వాత ఆ ఉత్తరీయానికి అక్కడక్కడ రక్తం మరకలు పులుముకుని రాజ్యం చేరుకున్నాడు. రాజాంతఃపుర ద్వారం దగ్గర ఒక దాసి ఎదురైంది. ఆమెతో “అమ్మా! అడవిలో మీ యువరాజును పులి చంపేసింది. ఇదిగో రక్తంతో తడిసిన ఆయన ఉత్తరీయం అన్నాడు.” అప్పుడా దాసి “దానిదేమంది స్వామీ భగవద్గీతలోని రెండవ అధ్యాయంలోని శ్లోకాలను గుర్తుకు తెచ్చుకోండ”ని వెల్లిపొందింది. ఆశ్చర్యపోయిన ఆ స్వామి అంతఃపురంలోని రాజు దగ్గరకు వెళ్లాడు. యువరాజు మరణం గురించి చెప్పాడు. రాజు స్వామితో “రుణగ్రస్తుడు. రుణం తీరింది వెల్లిపోయాడు” అని తన పనిలో మునిగిపోయాడు. స్వామికి మరింత ఆశ్చర్యం వేసింది. సరే అనుకుని రాణి దగ్గరకు పోయి కొడుకు మరణవార్త వినిపించాడు. అందుకామె బాధ పడలేదు. పైగా “స్వామీ! చెట్టుపై సాయంత్రం చేరిన పక్షులు ఉదయమే వెల్లిపోతాయి. మరలా సాయంత్రం ఆ చెట్టుపైకి ఎన్ని పక్షులు చేరుకుంటాయో తెలియదు కదా” అని అన్నది. అదేమిటి ఈమె కూడా ఇలా అన్నదే అని ఆ స్వామి యువరాజు భార్య దగ్గరకు పోయి విషయం చెప్పాడు. అందుకామె “స్వామీ ప్రవహిస్తున్న గంగానదిపై ఉన్న దుంగలం మేమంతా. అలలపై కొన్ని దుంగలు కొట్టుకునిపోతాయి. దానికి చింతించాల్సిన పనిలేదు” అని సమాధానం చెప్పింది. స్వామి ఇక్కడ ఇంకేం పని లేదనుకుని ఆశ్రమం చేరాడు. యువరాజుతో “రాజా! మీ రాజ్యాన్ని శత్రురాజులు ఆక్రమించుకున్నారు. మీ తల్లిని, తండ్రిని బంధించారు” అని అన్నాడు. అప్పుడు యువరాజు “స్వామీ ఇందులో విచిత్రమే ముంది? యాత్రికులలాగా ఇక్కడికి వచ్చాం. యాత్ర ముగిసింది. అంతేగదా” అని అనగానే స్వామికి ఆనందం రెట్టింపు అయింది. ★

కలింగ దేశపు మహారాజు భాస్కరేయుడు, రాజ్యంలోని సాధువులందరినీ ఒక ప్రత్యేక సమావేశానికి రమ్మని ఆహ్వానం పంపాడు.

రాజు ఆహ్వానం అందుకున్న ఎంతో మంది సాధువులను నిర్జిత సమయానికి రాజాస్థానం చేరుకున్నారు. సమావేశం ప్రారంభం కాగానే, మహారాజు పైఅంతస్తులో, అందరికీ కనబడేటట్లు నిలబడి ఇలా మాట్లాడసాగాడు.

‘ఓ మహాత్ములారా! సాధుశ్రేష్టులారా! నాకొక అందమైన సుగుణవంతురాలైన కుమార్తె ఉంది. ఆమె కేవలం సాధుస్వభావం కల వ్యక్తిని వివాహమాడుతానని పట్టుపడుతుంది. కాబట్టి, ఆమె అభిమతం మేరకు మీలో ఎవరైనా నా కుమార్తెను వివాహమాడడానికి అంగీకరిస్తే, ఆమెతోపాటు, నా అర్ధరాజ్యాన్ని ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను’ అని చెప్పి, ముందుగా మొదటివరుసలో ఉన్న సాధువుల వైపు చూసాడు.

మహారాజు ఆ మాట చెప్పగానే, మొదటి వరుసలో ఉన్న సాధువులు, ఒక్కసారిగా లేచి నిలబడి, మేము సర్వసంగ పరిత్యాగులం. మమ్మల్ని ఏదైనా సత్సంగానికి బోధలు చేయమంటారని వచ్చాం’ అని అక్కడ నుండి వెళ్లిపోయారు. వెంటనే తరువాత వరుసలో వారు ముందువరుసలోకి వచ్చారు. మొదటి వరుసలో వారు చెప్పిన సమాధానానికి నిరాశపడి, ఈసారి మహారాజు తన కుమార్తెను వివాహం చేసుకునే సాధువుకి మూడువంతుల రాజ్యం ఇస్తానని చెప్పాడు. దానికి రెండో వరుసలో వారు కూడా, ‘మేము

సజ్జన సత్సంగత్యం

వివాహితులం. గృహస్థాశ్రమంలో ఉంటూ సాధు జీవితం గడుపుతున్నాం. మీ ప్రతిపాదన తెలియక వచ్చాం. క్షమించండి, మహారాజా!’ అని చెప్పి వెళ్లిపోయారు.

ఈ సమావేశానికి గజదొంగ రంగనాయకులు కూడా సాధువు వేషం వేసుకుని వచ్చాడు. మహారాజు సాధువులకు విలువైన రత్నాలు, బంగారం బహుమతులుగా ఇస్తే దొంగతనం చేద్దామని ప్రణాళిక వేసుకుని మరీ వచ్చాడు. భగవంతుని పాదపద్మాలను అర్పించే భాగ్యం ముందు మహారాజు ఇష్టజూపిన రాజ్యాన్ని, రాజ్యభోగాలను తృణప్రాయంగా నిరాకరించిన సాధువులను చూసి ఆశ్చర్య పోయిన గజదొంగ రంగనాయకులు అలోచనలో పడ్డారు.

సాధువులంతా వెళ్లిపోగా, ఇక గజదొంగ వంతువచ్చింది. ‘మహాత్మా! మీరే చివరగా మిగిలిపోయారు. దయచేసి నా అభ్యర్థనను మన్నించండి’ అని కోరాడు మహారాజు.

‘మహారాజా, సంపదలను తృణప్రాయంగా భావించి, అంతకు మించి మరేదో భగవంతుని సేవించడంలో ఉండని సాధువులు మీరివ్వ జూపిన రాజ్య భోగాలను తిరస్కరించారు. నేను, దొంగతనం కోసం సాధు రూపంలో వచ్చిన గజదొంగను. నిజమైన సాధువులతో గడిపిన ఈ కొద్ది సమయంలో పరివర్తన చెందాను. నన్ను మన్నించండి మహారాజా, ఈ రోజు నుంచి నేను దొంగతనాలు, దోపిడీలు మానివేసి, సాధువుగా మారి, మిగిలిన జీవితం భగవంతుని సేవలో గడుపుతాను’ అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

గంధపు చెక్కలలో ఉంచిన సాధారణ చెక్క సువాసనను గ్రహించినట్లుగా, సజ్జనులతో సత్సంగత్యం వల్ల గజదొంగ సైతం మంచి మనిషిగా మారాడు. ★

ఆపదలు చెప్పి రావు. ఐతే ఒకసారి ఆపదలు కూడా కలిసొస్తాయి.

శ్యామ్ ఆఫీసు పనిమీద కార్లో వైజాగ్ టూర్ వెళ్లాడు. అక్కడ అతడితో కలిసి పని చేసి బృందంలో ఒకరికి కరోనా పాజిటివ్ వచ్చింది. దాంతో మొత్తం అందర్నీ క్వారంటైన్లో పెట్టారు. మామూలుగా ఐతే రెండు వారాలు. కానీ మూడు వారాలు కూడా ఉండాలి రావచ్చుట.

“అన్నాళ్లు నిన్నోదిలి ఉండాలన్న బాధ తప్పితే, ఇక్కడ రాజాలా చూసుకుంటున్నారు నన్ను” అన్నాడు శ్యామ్ ఫోన్లో. నాకు మాత్రం ఆ మాట గుండె లోతుల్లోంచి కాక, పెదాల చివర్లించి వచ్చిందనిపించింది.

“నువ్వు బాధంటున్నావు. నాకైతే గుండె బద్దలొతోంది” అన్నాను. నా మాట కూడా పెదాల చివర్లించి వచ్చినట్లు నాకు తెలుస్తోంది. ఒకరికొకరు జాగ్రత్తలు చెప్పుకున్నాక ఫోను పెట్టేశాను.

కనీసం రెండు వారాలు - నా ఇంట్లో నేనొక స్వేచ్ఛా విహంగాన్ని కావచ్చునన్న భావన కలిగి ఉత్సాహమొచ్చింది. నా జీవితం నాది అనుకునేలా, నాకున్న మామూలు సరదాల్ని పునరుద్ధరించాలనుకున్నాను.

లాక్డౌన్ ఉంది కాబట్టి షాపింగుకి వెళ్లేను. ఐతేనేం, ఇంట్లోనే ఉండి రోజుకోలా మేకప్ చేసుకుని సెల్ఫీలు తీసుకోవచ్చు. రోజూ గంటైనా సంగీతసాధన చేసి రికార్డు చెయ్యొచ్చు. ఇష్టమైన కారం వంటకాలు వరుసగా చేసుకోవచ్చు. సోషల్ మీడియాలో చురుగ్గా పాల్గొనవచ్చు. పక్కవెట్టిన ఇంగ్లీషు నవల్లు పూర్తి చెయ్యొచ్చు. ఇంకా ఆన్లైన్ షాపింగు, చానెల్స్కు బదులు యాప్స్లో వచ్చే ప్రోగ్రామ్స్..

తలచుకుంటేనే కలుగుతున్న భావోద్వేగాన్ని తట్టుకునేందుకు గుండెమీద చెయ్యి వేసుకుంటే, చేతికి గుచ్చుకున్న మంగళసూత్రాలు - లబ్దబద్ శబ్దాన్ని అధిగమిస్తూ గలగలమన్నాయి.

నా జీవితం నాక్కాకుండా పోవడానికి కారణమైన పనులు తాటి బంధనం. సుమారు మూడేళ్లుగా పలుపుతాడైన శిక్షాబంధనం. నా గుండె చప్పుణ్ణి నాకే వినిపించనివ్వని బంధనం. ఈ రెండు వారాలైనా మెదలోంచి తీసెయ్యాలనుకుని చేతిని మెదమీద వేస్తే - చటుక్కున శ్యామ్ నా కళ్లముందు ప్రత్యక్షమై - ‘నా ప్రాణము తీతువా’ అని బావురుమంటున్నట్లు అనిపించి క్షణం తటపటాయించాను.

“నీ మెదలో తాళి శ్యామ్కి రక్షాబంధనమంటుంది సంప్రదాయం. ఆ సెంటిమెంట్ ఆడదాన్ని మగాడికి బానిసని చేస్తోంది. ముందా తాళిని కాసేపు మెదలోంచి తీసెయ్యే” అని మనసు ప్రోత్సహించింది. తటపటాయిస్తూనే ఆ గొలుసుని బయటకు తీశాను.

* * *

మధ్యతరగతి ఆడపిల్లని. చదువే జీవితమనే పరిసరాలు. అందరిచేతా మంచమ్యాయి అనిపించు కోవాలన్న తాపత్రయం. ఇవన్నీ కలిసి మామూలు సరదాల్ని కూడా మనసారా అనుభవించే అవకాశాల్ని బాగా తగ్గించేశాయి నాకు. ఎప్పుడైనా అమ్మ దగ్గర గునిస్తే, “పెళ్లయ్యేక నీ మొగుడు నీ సరదాలన్నీ

తీరుస్తాడలే” అని తేలిక చేసేది. అబద్ధ మెందుకూ, నేనా మాట నిజమను కున్నాను.

బీకాం కంప్యూటర్స్ పూర్తి చేశాను. వెంటనే మంచి ఉద్యోగమొచ్చింది. సంపాదిస్తున్నాను కాబట్టి సరదాలు తీర్చుకుంటూ కొన్నాళ్లైనా లైఫ్ ఎంజాయ్ చెయ్యాలనుకున్నాను. కానీ షోకులున్నా. చలాకీగా ఉన్నా ఆడపిల్లకి పెళ్లి కష్టమట.

“ఇన్నాళ్లాగావు. పెళ్లయ్యేదాకా ఆగు. ఆ తర్వాత ఇష్టారాజ్యంగా ఉండువుగాని” అంది అమ్మ. ఆ మాటా నమ్మాను.

షోగ్గా, చలాకీగా ఉన్న అమ్మాయిలు నా మిత్రబృందంలోనే ఉన్నారు. వాళ్లలో ఇద్దరు ముగ్గురికి ఇటీవలే పెళ్లిళ్లయ్యాయి. అందులో ఇద్దరివి ప్రేమ పెళ్లిళ్లు. అయినా అమ్మ మాటలే నమ్మి, నా సరదాలు తీరడానికి పెళ్లే ఏకైక మార్గమని నమ్మి - అప్పటికి సరదాల్ని వాయిదా వేశాను. అమ్మా నాన్నా శ్యామ్తో పెళ్లిచూపులు ఏర్పాటు చేస్తే ఇష్టంగానే సరేనన్నాను.

శ్యామ్ సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీరు. మధ్యతరగతి అబ్బాయి. పెళ్లిచూపుల్లో నన్నేమీ అడక్కుండానే, ఇష్టపడ్డట్లు చెప్పాడు. నన్నేమైనా అడగమని కాబోయే అత్తమామలు అన్నారు. నా సరదాల గురించి చెప్పాలనుకున్నా. తనేం అడగనప్పుడు నేనడగడం బాగుండనిపించింది.

మాకు పెళ్లయింది. ఇక స్వేచ్ఛా విహంగాన్ని అనుకున్నాను.

పెళ్లయ్యేక మొదటిరాత్రి నన్నడిగాడతడు - నాలో

ఏం చూసి ఇష్టపడ్డావని.

“ఊహ తెలిసినప్పట్నీంచీ ఎందుకో - నా జీవితం నాది కాదన్న బాధుండేది. నా జీవితం నాది కావాలంటే, పెళ్లి చేసుకోవాలని అమ్మ అనేది. నిన్ను చూడగానే - నా జీవితాన్ని నాది చేస్తావనిపించింది. మరి నీ సంగతి చెప్పు” అన్నాను.

“చాలా బాగా చెప్పావ్ శ్వేతా! నీ అంత బాగా చెప్పలేను కానీ, ప్రయత్నిస్తాను” అని గొంతు సవరించుకున్నాడు శ్యామ్.

మెచ్చుకున్నాడని మహదానందం కలిగింది. అతడేం చెప్పినా సరే మెచ్చేసుకుని, అదే ఆనందాన్ని అతడికి ఇవ్వాలనుకున్నాను.

“నా పక్క అపార్టుమెంట్లో ఉండే సుబ్బారావు గారు ఎలక్ట్రికల్ షాపు ఓనరు. బాగా సంపాదిస్తు

* శ్వేతాశక్తి *

న్నాడు. ఆయన భార్య యశోదమ్మ ఆదర్శ గృహిణి. వాళ్ళబిడ్డలు గిరిధర్ బీటెక్ ఫైనలియర్. అమ్మాయి చతుర ఇంటర్ ఫైనల్. ఇద్దరూ నన్ను నోరారా అన్నయ్యా అంటారు. ఆ కుటుంబంలో ప్రతి ఒక్కరూ నాకెంతో నచ్చారు. మీ ఇంట్లోవాళ్లు ఆ ఇంట్లోవాళ్ళలా అనిపించారు” అన్నాడతడు.

అంటే నేను ఎప్పటికీ ఇప్పటిలాగే ఉంటేనే అతడికి నచ్చుతానని! కానీ ఆ క్షణంలో అలా స్ఫురించలేదు. ఒక పక్క పొగడాలన్న తాపత్రయం. మరోపక్క తొలిరాత్రి ఆకర్షణ. ఆ స్పందనలతో ఆ రాత్రి ఊహకందనంత మనోహరంగా గడిచింది. జీవితాన్ని

అతడికే అంకితం చెయ్యాలనిపించేటంత ప్రేమ పుట్టింది. తెల్లారేక అతడితో మళ్లీ ఏకాంతం కోసం మనసు తహతహలాడింది.

రెండవరాత్రి అతడు, “ఈ పూట నీకు సంబంధించి ఆసక్తికరమైన విశేషాలుంటే చెప్పు. వింటాను” అన్నాడు.

నా సరదాలు చెప్పుకునేందుకది మంచి అవకాశం. కానీ ఉపయోగించుకునే వివేకం నాకేదీ? “ముందు నువ్వే ఏదైనా చెప్పు” అన్నాను.

అతడు నవ్వి, “అవన్నీ చెప్పుకునేందుకు మనముందు బోలెడు జీవితముంది. మరి నేను

శ్రీగిరిరాజు
ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు
కథల పోటీలో
ప్రత్యేక బహుమతి
పొందినది

నిన్నెందుకు అడిగానంటావా - కాసేపు తియ్యని నీ గొంతు వినాలని. అసలు పాట పాడమందామను కున్నాను. కానీ గొంతెత్తి పాడే అవకాశం ఇప్పుడు లేదుగా. బయటివాళ్లు విని నవ్వుకుంటారు. అందుకని నీ మాటల్నే పాటలుగా ఆస్వాదిద్దామనుకున్నాను” అన్నాడు.

వెరీ రొమాంటిక్. ఆపైన అతడి సంగీతప్రియత్వం తెలిసి ఉత్సాహం పొంగిపొర్లింది. శాస్త్రీయ సంగీతమంటే ప్రాణమైన నాకు ఎనిమిదేళ్ళప్పుడు మంచి గురువు దొరికాడు. నా గొంతును మెచ్చి బాగా సాధన చెయ్యమనేవాడు. వీలయ్యేది కాదు. చదువుకైతే వెయ్యి కళ్లతో కనిపెట్టి హెచ్చరించే అమ్మ. సంగీతసాధన గురించి అంతగా పట్టించుకునేది కాదు. తగిన ప్రోత్సాహం లేదని బాధ పడేదాన్ని.

అది చెప్పుకుని, “నువ్వు ప్రోత్సహిస్తే, బాగా సాధన చేసి సంగీతకచేరీ ఇవ్వాలని నా కోరిక” అన్నాను ఉత్సాహంగా.

“కచేరీ అంటే శాస్త్రీయ సంగీతమేనా? అమ్మో, చలికో భయానికో అన్నట్లు అదేపనిగా వణికే ఆ పాటలు నన్నూ భయపెట్టి వణికిస్తాయి. నాకు పాట సరళంగా ఉండాలి. నీ గొంతులో లలిత గీతాలు పలికితే, కోకిలనే గానశ్వేత అనాలనిపించదూ” అన్నాడు శ్యామ్.

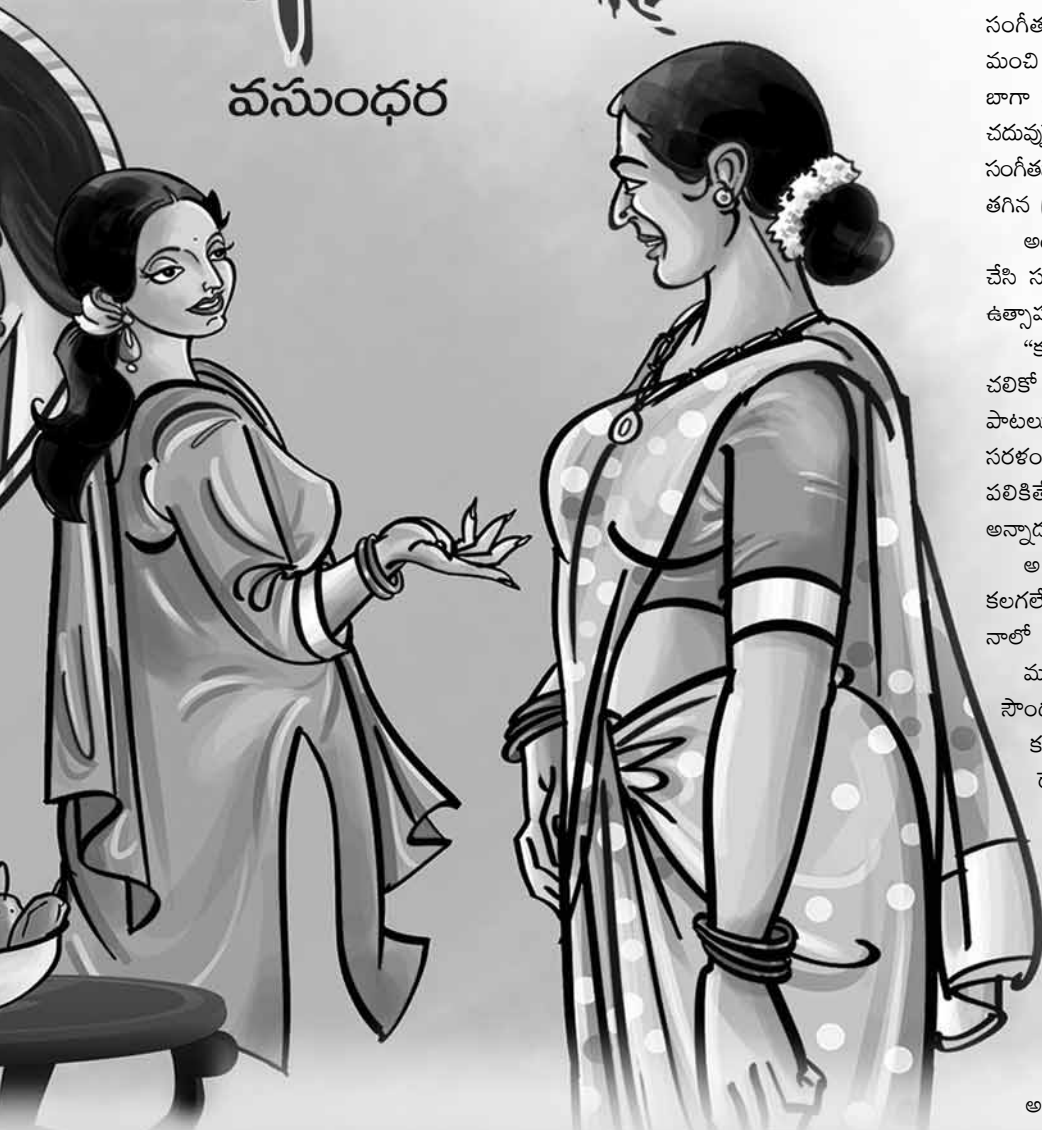
అతడి అభిరుచి అర్థమైనా నిరుత్సాహం కలగలేదు. కోకిలకే గానశ్వేత అని బిరుదివ్వడం, నాలో పులికింతలు రేపింది.

మూడవ రాత్రి అతడు నాతో, “ఈవేళ నీ సహజ సౌందర్య రూపం సమ్మోహనమై నాలో పరవశాన్ని కలిగిస్తోంది. నాకనిపిస్తోందిప్పుడు - గడిచిన రెండు రాత్రులూ నీ పట్ల నాది వ్యామోహం మాత్రమే ఏమోనని” అన్నాడు.

మొదటి రెండు రాత్రులూ నన్ను మా పిన్ని ప్రత్యేకంగా అలంకరించింది. ఆమె బ్యూటీషియన్ కావడంతో నాకున్న సరదాలన్నీ చెప్పుకుని మేకప్ చేయించుకున్నాను. ఈ రోజుమే వాళ్ల ఊరెళ్లిపోయింది. అమ్మ నన్ను సాదాసీదాగా అలంకరించింది. అదే అతడి అభిరుచికి సరిపోవడం ఇబ్బందిగానే అనిపించినా, అది క్షణమాత్రం. నా సహజ

రక్షిం దుండ్రం

వసుంధర

సౌందర్యం అతణ్ణి అలరించడం నన్ను అలరించింది. కాపురానికి వెళ్లేక, రోజులు గడుస్తూ, నా అభిరుచులకు మూర్తి భిన్నంగా ఉన్న అతడి అభిరుచులన్నీ ఒకటొకటిగా బయటపడుతూంటే, నాలో కలవరం మొదలైంది. దానికితోడు అతడెంతగానో ఇష్టపడే సుబ్బారావుగారి కుటుంబం నాకు పక్కలో బలైమైంది.

ఆయన భార్య యశోదమ్మ ఇంచుమించు మా అమ్మలాంటిదే. ఎక్కువ ఇంటికే పరిమితం. సాదాసీదాగా ఉంటుంది. ముక్తనరిగా మాట్లాడు తుంది. ఆమె కూతురు చతుర లేత వయసు కన్నెపిల్లయ్యుండీ, మా ఇంట్లో నాకు లాగే కనీసం లిప్స్టిక్ కూడా వేసుకోదు. ఆమె అన్న గిరిధర్ ఎంత మొహమాటస్థుడంటే, పక్కింట్లో ఉన్న నాతో మాట్లాడటంకూడా మొహంలోకి చూడదు. వాళ్లింట్లో బాగా కలుపుగోలుగా ఉండేది సుబ్బారావు గారొక్కరే! పలకరిస్తే, ఎన్నాళ్లనించో ఎరిగున్నట్లు అనిపిస్తుంది. కానీ పలకరింపుతే దొరకదు. ఉదయం పదికి వెళ్లి మళ్లీ రాత్రి పదికి ఇంటికొస్తాడు. ఇంట్లో ఉన్నంతసేపూ ఎవరితోనో ఫోన్లో మాట్లాడు తుంటాడు.

వచ్చిన కొత్తలోనే ఒకసారి చతురని అడిగాను, మేకప్ చేసుకోవెందుకని! దానికి చతుర వెంటనే, “ఇంగ్లీషులో మేకప్ అంటే లోటుని భర్తీ చెయ్యడం. అంటే లోటుందనుకున్నవాళ్లే మేకప్ చేసుకుంటారు. నా రూపంలో ఏ లోటూ లేదని నా నమ్మకం. మా అమ్మంటుందీ, ఉన్న అందాన్ని కప్పేసేదే మేకప్పు అని” అంటూ నవ్వింది.

ఎవరి అభిప్రాయం వాళ్లది. కానీ ఇదే అభిప్రాయం శ్యామ్కి ఉండడం నాకు ఇబ్బంది. అది తొలగాలంటే అట్నించి నరుక్కు రావాలి. అంటే చతురని మార్చాలి. అందుకని, “ఏ అమ్మయినా

చిన్నతనంలో తన సరదాలన్నీ తీర్చుకుని, పెద్దయ్యాక ఇలాగే చెబుతుంది. మీ అమ్మ చెప్పింది, నువ్వు నమ్మావన్నీ మాట!” అన్నాను.

“అమ్మమ్మదూ తన అభిప్రాయాలు పిల్లలమీద రుద్దదు. రోజూ అమ్మ మాకోసం ఓ అరగంట సమయాన్ని కేటాయిస్తుంది. అప్పుడు మాకు ఏది మంచి ఏది చెడో వివరిస్తుంది. అందుకు పురాణ కథలూ ఉదహరిస్తుంది. వాటిలో సైన్సునీ కలుపు తుంది. సమాజంలో సమకాలీనంగా జరిగేవాటిని విశ్లేషిస్తుంది. మేం దాన్ని క్వాలిటీ టైం అంటాం. దానికి తగిన సమాచారం సేకరించడానికి - కాలేజీలో మా టీచర్లకంటే ఎక్కువ కృషి చేస్తుంది అమ్మ. ఆ సమయంలో తను చెప్పింది నచ్చుబాటు ఐతేనే - మేం అనుసరిస్తాం” అంది చతుర.

నాకాశ్చర్యమేసింది. “క్వాలిటీ టైం కోసం తనంత కష్టపడ్డమెందుకూ? మీరూ మీ అంతటివాళ్లయ్యారు. చుట్టూ సమాజాన్ని చూసి మీకు మీరుగా తెలుసుకోలేరా?” అన్నాను.

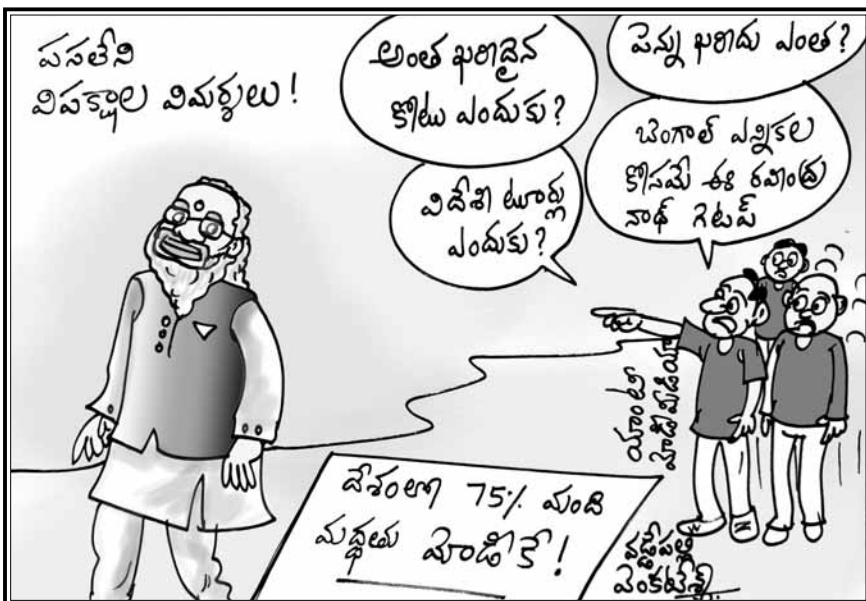
“అలా అనుకునే తల్లిదండ్రుల నిర్లక్ష్యం వల్లే, ఇప్పుడు ప్రపంచంలో నేరాలు, ఘోరాలు పెరిగిపోతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆడవాళ్లకు నేటి సమాజంలో రక్షణ లేకుండా పోయింది. దోషుల నేరాలకు బాధ్యత వహించాల్సింది తల్లిదండ్రులే అంటుంది అమ్మ. అన్నయ్య, నేను - ప్రపంచంలో ఆదర్శపౌరులుగా ఎదగాలని తన ఆశయం. అది సాధించడానికి ఉదతాభక్తిగా అమ్మ ఎన్నుకున్నదే క్వాలిటీ టైం. అంతా అమ్మలా ఉంటే, అందరు అబ్బాయిలూ మా అన్నయ్యలా ఉంటే - కాలేజీ లైఫ్ నాకు మరింత బాగుండేదనిపిస్తుంది” అంది చతుర.

చతురకు వాళ్లమ్మంటే ఉన్న ఆరాధనాభావం ఆమె కళ్లలోనూ, తన భాషలోనూ కూడా స్పష్టమైంది. అయితే మా అమ్మ నాకు చెప్పేవే యశోదమ్మ తన పిల్లలకు చెప్పింది. కానీ నాకు అమ్మ మాటలు నచ్చలేదు. ఆమె పట్ల ఆరాధనాభావం కలుగలేదు. తనూ నా కోసం క్వాలిటీ టైం వెచ్చించి ఉంటే, నా ఆలోచనలు వేరుగా ఉండేవేమో! ఏదేమైతేనేం - నాకిప్పుడొకటి అర్థమైంది. మార్పు చతుర వైపునుంచి సాధ్యం కాదు. ఇక శ్యామ్ వైపునించే ప్రయత్నించాలి. కానీ..

కాపురానికొచ్చేక కొన్నాళ్లు ఉద్యోగం కొనసాగించాను. ఇద్దరం ఇంటి పనులు కలిసి చేసుకునేవాళ్లం. తన ఆఫీసుకెకుతూ శ్యామ్ నన్ను మా ఆఫీసు దగ్గర దింపేవాడు. శనాదివారాలు సెలవైనా శ్యామ్ ఒకసారి ఆఫీసుకు వెళ్లాల్సివచ్చేది. అప్పుడు నేను ఇంట్లో ఉండి తనకోసం అన్నీ అమర్చిపెట్టేదాన్ని. అలాంటి ఓ రోజున శ్యామ్, “అన్ని రోజులూ ఇలాగే ఉంటే ఎంత బాగుండేది?” అన్నాడు.

చివుక్కుమంది మనసు. “బాగుంటుంది. కానీ మంచి ఉద్యోగం. ఎవరైనా వదులుకుంటారా?” అని నిట్టుర్చాను.

‘ఎవరైనా’ అనడం నేను చేసిన తప్పు. ఇలాంటి వాటికి శ్యామ్ వద్ద సిద్ధంగా ఉండే పేరు యశోదమ్మ. ఆమె కంప్యూటర్ ఇంజనీర్. పెళ్లికి ముందు మంచి ఉద్యోగంలో ఉంది. పెళ్లయ్యాక భర్త, “ఇంటి పనుల్లో సాయం చెయ్యడం నా వల్ల కాదు. అలాగని అటు ఉద్యోగం, ఇటు ఇంటిపనీ నువ్వే చెయ్యడానికి ఒప్పుకోను. అన్నింటికీ మనుషుల్ని పెట్టుకుందాం” అన్నాట్ట. ఆయనకి తన సంపాదన మీద ఆసక్తి లేదని గ్రహించగానే, ఆమె ఆలోచించింది. ఉద్యోగానికి రోజూ బయటికెళ్లి రావడం ఓ అలసట. ఇక ఈ పురుషాధిక్య ప్రపంచంలో-ఉద్యోగం చేసే ఆడదానికి ఇల్లు, ఆఫీసు - రెండు వేర్వేరు ప్రపంచాలు, ఇద్దరు బాస్లు. ఇంట్లో బాస్ స్వంతమనిషి. బయటి బాస్ పరాయివాడు. రెండు ప్రపంచాలకీ సమన్వయం చెయ్యలేనప్పుడు, ఏదో ఒక ప్రపంచాన్ని వదులుకోక తప్పదనిపించి, ఉద్యోగం వదిలేసిందామె. పిల్లలు పెద్దవాళ్లయి, ఇంటి బాధ్యతలు తగ్గాక, తన వీలు ప్రకారం రోజుకి నాలుగైదు గంటలు మాత్రం పని

చేసేలా వర్క్ ప్రంహోమ్ మొదలెట్టింది.

రెండో ప్రపంచం విషయంలో యశోదమ్మ పడ్డ ఇబ్బందులు నాకూ స్వానుభవమే! ‘ఇంట్లో మాత్రం చాలా వాటికి సర్దుకుపోవడం లేదూ - ఇదీ అంతే’ అనుకుంటూ సర్దుకుపోతున్నాను.

శ్యామ్ కి సింపుల్ గా ఉండడం ఇష్టం. తీపి తినడం ఇష్టం. లలితసంగీతం వినడం ఇష్టం. సోఫల్ మీడియా అంటే చిరాకు. సాహిత్యం చదవడు. టీవిలో ఎప్పుడూ వార్తలు, ఎప్పుడైనా సినిమాలు - అంతే! బయటికెళ్లడానికి - పార్కుంటే రెడీ కానీ, షాపింగుకి విముఖం.

అన్నింటా నేను పూర్తిగా భిన్నం. అదతడు గ్రహించాడు. కానీ తను మారడు. పాపం మాటెందుకూ, నన్నూ మారమని బలవంతపెట్టడు. కానీ తెలివైనవాడు. నాకు నేనుగా మారాలనుకునేలా చేస్తాడు. దంపతులు అన్నీ కలిసి అనుభవించాలంటాడు. ఇష్టాలు మార్చుకోలేని తన అశక్తతకు బాధ పడతాడు. ఇష్టం మార్చుకోలేని నా అశక్తతని అర్థం చేసుకుంటానంటాడు. కానీ మార్చుకోవాలన్న ఆశ కళ్లలో స్పష్టంగా కనబడుతుంది.

ప్రేమ కబుర్లు భలే చెబుతాడు. వాటికి లొంగిపోతాను. అది ఆదతనపు బలహీనతో ఏమో - అతడి మొహంలో అసంతృప్తి చూడడం నాకు బాగుండదు.

అతడి ఆనందం కోసం - జ్వరమొచ్చిందని అబద్ధమూడి మా ఆఫీసుకి ఓ వారం రోజులు సెలవు పెట్టాను. దృష్టంతా ఇంటిపనుల మీదే పెట్టాను. శ్యామ్ చాలా చాలా హ్యాపీ ఫీలయ్యాడు. ఆశ్చర్యమేమంటే, అతడి సంతోషం నాక్కూడా తృప్తినిచ్చింది. ఆ తర్వాత ఉద్యోగానికి రాజీనామా చెయ్యడానికి ఎన్నాళ్లో పట్టలేదు. చిత్రమేమిటంటే, ఆఫీసువాళ్లు పూర్తిగా నన్నొదులుకునేందుకు ఇష్టపడలేదు. తోచినప్పుడు తోచినంత పని చెయ్యొచ్చునంటూ వర్గీకరణ హోమ్ ఆఫీస్ ఇచ్చారు.

క్రమంగా నేను శ్యామ్ కి సంతోషం కలిగించేలా మారిపోతున్నాను. అందుకు అసంతృప్తిగా అనిపించినా, నాలో మార్పుకి అతడిలో కలిగే స్పందనల అలరింపు నాకు ఎక్కువ సంతోషాన్నిస్తోంది. అయితే శ్యామ్ పక్కనుంటేనే బాగుంటుంది. తను లేనప్పుడు మాత్రం అన్నీ గుర్తుకొచ్చి, నా జీవితం నాది కాకుండా పోయిందే అని వాపోతాను. ఇప్పుడు శ్యామ్ క్వారంటైన్ లో ఉన్నాడని తెలియగానే స్వేచ్ఛావిహంగాన్ని అయిపోయానన్న భావన కలిగి ఉత్సాహమొచ్చింది. నా జీవితం నాది అనుకునేలా, నన్ను నేను పునరుద్ధరించాలని అనుకున్నాను. కానీ అందుకు అడ్డుగా తాళి. ముందు తటపటాయించినా దాన్ని తీసేశాను.

* * *

మంగళసూత్రాల గొలుసు ఇంకా చేతిలోనే ఉంది.

మానవుల ప్రగతికి అత్యవసరమైన కుటుంబ వ్యవస్థని నిలబెట్టలేడు, సమాజాన్ని కాపాడలేడు. మానసిక బలంలో,

అంకితభావంతో మగవాడికి అందనంత ఎత్తులో ఉంటుంది మగువ. అందుకే మగాడికి ఆమె తోడు అవసరమైంది.

అందుకే పెళ్లి వ్యవస్థ వచ్చింది.

కుటుంబవ్యవస్థని బలపర్చి సమాజాన్ని కాపాడానికి మగాడు మగువ మెడలో కట్టి రక్షాబంధనమే - మంగళసూత్రం! అది మగవాడి అల్పత్వానికీ, మగువ జ్ఞాన్వత్వానికీ గుర్తు.

అంతలో కాలింగ్ బెల్ (మ్రోగింది.

వెళ్లి తలుపు తీస్తే - ఎదురుగా యశోదమ్మ. ఆమె చేతిలో చిన్న గిన్నె. “ఏం మంత్రం వేశావమ్మా, మీ ఆయనకి. వైజాగు నుంచి ఫోను చేసి ఆర్డర్ చేశాడు. నీకు మిర్చిబజ్జీలు చేసేమ్మని” అంటూ ఆమె తన చేతిలోని గిన్నె అక్కడున్న టీపయ్ మీద పెట్టింది.

ముక్తనరిగా మాట్లాడే యశోదమ్మ అలా మాట్లాడడం నాకు కొత్త. కానీ అది నేను గ్రహించలేదు. శ్యామ్ నా కోసం ఆమెని మిర్చి బజ్జీ చెయ్యమన్నాడన్న వార్త నన్ను ఆనందాశ్చర్యాలకు గురి చేసింది.

అంతలో యశోదమ్మ నా చేతిలో గొలుసు చూసి, “అదేంటమ్మాయ్, మంగళసూత్రాలు అలా తీసేశావ్. అసలే మీ ఆయన క్వారంటైన్ లో ఉన్నాడు. వెంటనే కళ్లకడ్డుకుని మెళ్లో వేసుకో” అంది ఇంచుమించు గదిమినట్టే!

అప్రయత్నంగా గొలుసు మెళ్లో వేసుకుని, “పశువుకైనా పలుపుతాడు అన్నివేళలా ఉండదు. పెళ్లయిన ఆడదాని బ్రతుకు పశువుకన్నా హీనం” అని నిట్టూర్చాను. దానికామె వెంటనే, “అదేం పోలికమ్మాయ్! పలుపుతాడు బానిసత్వానికి గుర్తు. మన హోదాని మరింత పెంచే పనులు తాడుకి దాంతో పోలికేమిటి?” అందామె. అప్పుడామె ఇచ్చిన వివరణ అంతవరకూ నేనెక్కడా విననిది, నాకెన్నడూ స్ఫురించనిది!

ఆడది శారీరకంగా బలహీనం. అందుకని ఆమె తన రక్షణకోసం అన్నకు రక్షాబంధనం కడుతుంది. దాంతో ఆ అన్నకు సామాన్యజ్ఞి రక్షించే సైనికుడి హోదా, గౌరవం దక్కుతాయి. కానీ మగాడు మానసికంగా చపలుడు, బలహీనుడు. మానవుల ప్రగతికి అత్యవసరమైన కుటుంబ వ్యవస్థని నిలబెట్టలేడు, సమాజాన్ని కాపాడలేడు. మానసిక బలంలో, అంకితభావంతో మగవాడికి అందనంత ఎత్తులో ఉంటుంది మగువ. అందుకే మగాడికి ఆమె తోడు అవసరమైంది. అందుకే పెళ్లి వ్యవస్థ వచ్చింది.

కుటుంబవ్యవస్థని బలపర్చి సమాజాన్ని కాపాడానికి మగాడు మగువ మెడలో కట్టి రక్షాబంధనమే - మంగళసూత్రం! అది మగవాడి అల్పత్వానికీ, మగువ జ్ఞాన్వత్వానికీ గుర్తు.

వినడానికి బాగుంది కానీ, అలాగని మగాడు కూడా అనుకుంటాడా? “ఏం జెన్నత్వమో - పెళ్లయ్యేక నా అలవాట్లు, రుచులు, అభిరుచులు మొత్తం మార్చుకోవాల్సివచ్చింది. శ్యామ్ లో మాత్రం ఏ మార్పు లేదు. పెళ్లంటే నా జీవితం నాది కాకుండా పోయిందన్న భావన నన్ను తరచుగా వేధిస్తుంది” అన్నాను.

యశోదమ్మ నవ్వింది. “ఇది నీకే కాదు, నాకూ, మీ అమ్మకీ, ఇంకా ఎందరో వివాహితలకీ కూడా వర్తిస్తుంది. కానీ ఒక్క విషయం ఆలోచించు. మారమని ఎప్పుడైనా శ్యామ్ నిన్ను వేధించాడా? అతడిమీద అనురాగంతో కావాలని నువ్వే మారేవా?” అంది యశోదమ్మ. అంతలోనే జవాబు తెలుసన్నట్లు, “పెళ్లంటే అదేనమ్మాయ్, తన జీవితం తనది కాకుండా పోవడంలోనే ఆనందం పొందడం. అది ఆడదానికే సాధ్యం. మగాడికి సాధ్యపడితే సమాజం మరింత ముందుకెడుతుంది” అంది తనే మళ్ళీ.

మంగళసూత్రం మగాడి అల్పత్వానికీ, మగువ జ్ఞాన్వత్వానికీ గుర్తు - అన్న యశోదమ్మ మాటలు చెవుల్లో గింగురుమంటున్నాయి.

అయితే శ్యామ్ ని అల్పాదనుకునేందుకు మనస్ఫురించలేదు. అతడికోసం నేను మారేనంటే, అందుకు కారణం అతడికి నాపై ఉన్న అనురాగమే ఏమో! అది నా మనసు పసి కట్టిందేమో! ఒకసారి మా దాంపత్య జీవితానుభవాల్ని నెమరేసుకోవాలి...

“బజ్జీలు వేడి వేడిగా ఉన్నాయి. చల్లారకుండా తినమ్మాయ్” అనేసి వెళ్లిపోయింది యశోదమ్మ.

గిన్నె మూత తెరిస్తే బజ్జీల స్థానంలో శ్యామ్ కనిపించి నవ్వాడు. అప్రయత్నంగా తాళిని కాదు, రక్షాబంధనాన్ని తడుముకున్నాను. ★

అమెరికా ఎన్నికలు అంటే సహజంగానే అంతర్జాతీయంగా ఆసక్తి ఎక్కువ. ఈసారి ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో ఎన్నికలు జరగడంతో మరింత ఆసక్తి నెలకొంది. ఎన్నికల దగ్గర నుంచి కొత్త అధ్యక్షుడు ప్రమాణ స్వీకారం చేసేంత వరకూ ప్రతి దశలోనూ ఉత్కంఠే. అగ్రరాజ్యం 46వ అభినేతగా 78 సంవత్సరాల జో బైడెన్ పీఠాన్ని అధిష్టించడంతో సరికొత్త అధ్యాయం ప్రారంభమైంది. ఇప్పటివరకు పనిచేసిన అధ్యక్షుల్లోకల్లా బైడెన్ అత్యధిక వయసు గల నాయకుడు. అనుభవశీలి. సెనెటర్ గా, ఎనిమిదేళ్లపాటు ఉపాధ్యక్షుడిగా పనిచేసిన విశేషానుభవం ఆయన సొంతం. అంతర్గతంగా, అంతర్జాతీయంగా అగ్రరాజ్యం అనేక సహజుల ఎదుర్కొంటున్న నేపథ్యంలో బైడెన్ బండిని ఎలా ముందుకు నడిపిస్తారన్నది ఆసక్తికరం. 'అమెరికాలో ప్రతి ఆరు కుటుంబాల్లో ఒకటి ఆకలితో ఉన్నాయి. ప్రతి అయిదు కుటుంబాల్లో ఒకటి అద్దెలు చెల్లించలేకపోతున్నాయి. జల్లులు కట్టలేని స్థితిలో మూడోవంతు మంది ఉన్నారు' అన్న ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హారిస్ మాటలు అంతర్గతంగా దేశ పరిస్థితికి దర్పణం పడుతున్నాయి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అధికారం బైడెన్ కు నల్లేరు మీద నడకకాదన్న ఆమె వ్యాఖ్యలు వాస్తవాన్ని చాటుతున్నాయి. మేము చేయాల్సిన పని చాలా ఉందని, మార్బిన్ లూథర్ కింగ్ స్ఫూర్తితో సేవలు అందిస్తామని, మామందున్నది భారీ లక్ష్యాలే అయినప్పటికీ, కష్టపడి పని చేసి అందరి సహకారంతో మళ్లీ అమెరికాకు పూర్వవైభవాన్ని తీసుకురాగలమన్న బైడెన్ ఆశావాదం అమెరికన్లలో భరోసాను, ఆత్మ స్థిర్యాన్ని కలిగిస్తోంది.

మంత్రివర్గంలో భారత సంతతికి చెందిన వ్యక్తిగా ప్రభావం చూపే అవకాశం ఉంది. వివేక్ మూర్తి ప్రతిష్టాత్మకమైన అమెరికా సర్వస్ జనరల్ గా నియమితులయ్యారు. తెలంగాణలోని కరీంనగర్ జిల్లా హుజూరాబాద్ మండలం పోతిరెడ్డిపేటకు చెందిన చాల్లేటి వినయ్ రెడ్డికి తన ప్రసంగ బాధ్యతలు అప్పజెప్పారు. వినయ్ రెడ్డి చాలాకాలంగా బైడెన్ కు సన్నిహితుడు. వినయ్ రెడ్డి తండ్రి నారాయణరెడ్డి చాలాకాలం క్రితమే అమెరికా వెళ్లి అక్కడే స్థిరపడ్డారు. కశ్మీరి మూలాలు గల సమీరా ఫైజల్ వైట్ హౌస్ లోని

శ్వేతసౌధంలో

ఇక అంతర్జాతీయంగా చూస్తే చైనాను నిలువరించడం, భారత్ కు బాసటగా నిలబడటం బైడెన్ లక్ష్యాలుగా కనపడుతున్నాయి. భారత్ కు చిరకాల మిత్రుడైన బైడెన్ మన దేశానికి సంబంధించిన అనేక విషయాల్లో కీలకపాత్ర పోషించారు. ఉభయ దేశాల మధ్య పౌర అణు ఒప్పందాన్ని కుదర్చడంలో ఆయనదే ప్రముఖ పాత్ర. రెండు దేశాల మధ్య 500 బిలియన్ డాలర్ల (దాదాపు 35 లక్షల కోట్లు) మేరకు ద్వైపాక్షిక ఒప్పందం జరగాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇంకా ఆ లక్ష్యాన్ని అందుకోవలసి ఉంది. అందుకే తన బృందంలో 20 మంది భారతీయులకు కీలక పదవులు కట్టబెట్టగా వారిలో 13 మంది మహిళలు కావడం విశేషం. వీరిలో 17 మందికి పూర్తిగా శ్వేతసౌధంలోనే స్థానం కల్పించడం మరో ప్రత్యేకత. అంతేకాక విద్య, ఉద్యోగాల కోసం వెళ్లే భారతీయ విద్యార్థులకు ఊరట కలిగించే నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. భారత్ పరంగా

చూస్తే ఇవన్నీ స్వాగతించదగ్గవి. తన ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమానికి తైవాన్ అనధికార రాయబారి బై కెమ్ షియావ్ ను ఆహ్వానించడం ద్వారా బైడెన్ చైనాకు గట్టి హెచ్చరికలు పంపారు. 1979 తర్వాత తైవాన్ ప్రతినిధి ఇలాంటి కార్యక్రమానికి హాజరు కావడం ఇదే ప్రథమం కావడం గమనించదగ్గ అంశం.

తన లక్ష్య సాధనకు అనుగుణంగానే సరైన బృందాన్ని ఎంచుకున్నారు బైడెన్. శ్వేత జాతీయులా, నల్ల జాతీయులా అన్న విషయాన్ని పక్కనపెట్టి, పూర్తిగా ప్రతిభ, పనితీరు, నిబద్ధత ప్రాతిపదికగా తన టీమ్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు నూతన అధ్యక్షుడు. బైడెన్ బృందంలోని ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హారిస్ ఏకంగా భారతీయ మూలాలున్న మహిళ కావడం విశేషం. సీరా టాండన్ కు కీలకమైన మేనేజ్ మెంట్, బడ్జెట్ విభాగం డైరెక్టర్ గా బాధ్యతలు అప్పగించారు. ఆమె వైట్ హౌస్ లోనే పనిచేస్తారు. బైడెన్ తో ప్రత్యక్ష సంబంధాలు నెరపే అవకాశం ఆమెకు ఉండనప్పటికీ

జాతీయ ఆర్థిక మండలిలో డిప్యూటీ డైరెక్టర్ గా నియమితులయ్యారు. మరో కశ్మీరి మహిళ ఆయేషా షా వైట్ హౌస్ లోని డిజిటల్ స్ట్రటజీ కార్యాలయంలో పార్టనర్ షిప్ మేనేజర్. ఈమె లూసియానాలో పుట్టి పెరిగారు. ఈమె ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హారిస్ కు సన్నిహితురాలన్న పేరుంది.

వీనితా గుప్తా న్యాయశాఖలో అసోసియేట్ అటార్నీ జనరల్ గా, గరిమావర్మ ప్రథమ మహిళకు డిజిటల్ డైరెక్టర్ గా, నటీనా సింగ్ వైట్ హౌస్ డిప్యూటీ ప్రెస్ సెక్రటరీగా, భరత్ రామమూర్తి జాతీయ ఆర్థిక మండలి డిప్యూటీ డైరెక్టర్ గా, వేదాంత పటేల్ వైట్ హౌస్ లో అసిస్టెంట్ ప్రెస్ సెక్రటరీగా, సుమన్ గుహ దక్షిణాసియా వ్యవహారాల సీనియర్ డైరెక్టర్ గా నియమితులయ్యారు. భారత్ కు సంబంధించిన ఏ వ్యవహారంలో అయినా సుమన్ గుహనే బైడెన్ ముందుగా సంప్రదిస్తారు. నేహా గుప్తా వైట్ హౌస్ అసోసియేట్ కాన్సల్టెంట్, రీమా షా డిప్యూటీ అసోసియేట్ కాన్సల్టెంట్, విదుర్ శర్మ కరోనా స్పందన టీమ్ సలహాదారుగా నియమితులయ్యారు. మాలా

నీరా టాండన్

వివేక్ మూర్తి

చొల్లెటి వినయరెడ్డి

నమీరా పైజల్

అడిగా ప్రథమ మహిళ డాక్టర్ జిల్ బైడెన్ కు విధానపరమైన సలహాదారుగా వ్యవహరిస్తారు. విదేశాంగశాఖలో అండర్ సెక్రటరీగా పౌరభద్రత, ప్రజాస్వామ్యం, మానవ హక్కుల వ్యవహారాలను ఉజ్రా జెయో పర్యవేక్షిస్తారు. జాతీయ భద్రతా మండలిలో ప్రజాస్వామ్యం, మానవ హక్కుల వ్యవహారాల సమన్వయ కర్తగా శాంతి కళాధిల్ ను బైడెన్ నియమించారు. ఈ నియామకాల ద్వారా భారతీయులకు, ప్రతిభకు, నిబద్ధతగల వ్యక్తులకు బైడెన్ పెద్దపీట వేశారు. వ్యక్తులు కాకుండా వారి పనితీరు, నైపుణ్యాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. తెల్ల జాతీయులా, నల్ల జాతీయులా అన్న విషయాన్ని పూర్తిగా పక్కన పెట్టారు.

జమ్మకశ్మీర్ కు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించే 370 అధికరణం రద్దు, పౌరసత్వ సవరణ చట్టం,

క్లింటన్ హయాంలో ఉభయ దేశాల బంధం బలపడింది, ఒకామా పాలనలో మెరుగుపడింది, ట్రంప్ హయాంలో కొనసాగింది, బైడెన్ పాలనలో దానిని మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లాలి... అని ఆయన అన్నారు. భారత్ ను కలుపుకొని వెళితే ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో చైనా సహా ఏ దేశమూ ఆగ్రహాన్ని సవాళ్లు విసరలేదన్నది బ్లింకెన్ విశ్లేషణ.

రక్షణకు సంబంధించి భారత్ తో బంధాన్ని మరింత బలోపేతం చేసుకోవాలని నూతన రక్షణ మంత్రి లాయిడ్ అస్ట్రీన్ అభిప్రాయం. ఆయన నల్ల జాతీయుడు. ప్రస్తుతం చైనాకు వ్యతిరేకంగా ఏర్పడిన అమెరికా, భారత్, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా భాగస్వామ్యం గల చతుర్భుజ కూటమిని మరింత విస్తరించాలని ఆయన ప్రతిపాదించారు. ఉగ్రవాదాన్ని పెంచి పోషిస్తున్న పాకిస్తాన్ పై మరింత ఒత్తిడి తీసుకురావడం,

వృత్తి నిపుణులకు, ప్రత్యేక ఉద్యోగులకు తాత్కాలిక వీసాలను జారీచేసే వ్యవస్థను సంస్కరించేందుకు, వారి ఉపాధి, వేతనాలకు భద్రత కల్పించేందుకు, గ్రీన్ కార్డుల జారీలో గల పరిమితులను ఎత్తివేసేందుకు నూతన అధ్యక్షుడు సానుకూలంగా ఉన్నారు. ఈ మేరకు వలస వ్యవస్థను ఆధునికీకరిస్తూ 'యూఎస్ సిటిజన్ షిప్ యాక్టు-2021' ను తీసుకురానున్నట్లు వైట్ హౌస్ అధికారులు వెల్లడించారు. దీనివల్ల అమెరికాలో పనిచేస్తూ అక్కడే జీవనం సాగించే వారికి పౌరసత్వం మంజూరు సులభతరమవుతుంది. వీసాల కోసం ఎక్కువ కాలం నిరీక్షించాల్సిన అవసరం ఉండదు. అసాధికారికంగా అమెరికాలో ఏళ్లతరబడి ఉంటున్న వారి పౌరసత్వ సమస్యలకు పరిష్కారం లభిస్తుంది. తక్కువ వేతనాల ఉద్యోగులకూ గ్రీన్ కార్డు లభించడం తేలిక అవుతుంది. అమెరికా విశ్వవిద్యాలయాలు, విద్యాసంస్థల్లో సైన్స్, టెక్నాలజీ, ఇంజనీరింగ్ తదితర కోర్సులను పూర్తిచేసిన విదేశీ విద్యార్థులు తరువాత కూడా అక్కడే ఉండే అవకాశం లభిస్తుంది.

అమెరికాకు సంబంధించి కూడా కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు బైడెన్. పారిస్ వాతావరణ ఒప్పందంలో అమెరికాను మళ్లీ భాగస్వామ్యం చేయడం, కాలుష్య నియంత్రణ చర్యలు, కరోనా

భారతీయత

ఆయేషా షా

వినీతా గుప్తా

గరిమా వర్మ

వేదాంత్ పటేల్

అసోమ్ కు సంబంధించిన జాతీయ పౌర పట్టిక (ఎన్ఆర్సీ- నేషనల్ రిజిస్టర్ ఆఫ్ సిటిజన్స్) వంటి విషయాల్లో బైడెన్, కమలా హరీస్ గతంలోనే తమ అసమ్మతిని తెలియజేసిన సంగతి గమనార్హం. అయితే కేవలం ఒకటి, రెండు అంశాల ఆధారంగా ఉభయ దేశాల సంబంధాలను అంచనా వేయలేం. ఉగ్రవాదం, చైనాను ఎదుర్కోవడం, ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం, ప్రాంతీయ భద్రత, వాణిజ్యం తదితర అంశాలు అమెరికాకు కీలకమైనవి. అందువల్ల బైడెన్ భారత్ తో సత్సంబంధాలకే ప్రాధాన్యం ఇస్తారన్నది నిర్వివాదం. ట్రంప్ జమానాలోనూ నిక్కి హేలీ, రాజ్ షా, అజిత్ పాయ్, నియోమీ రావ్, సీతా వర్మ, విశాల్ అమీన్, నీల్ ఫర్లేస్, మనీషా సింగ్ వంటి భారతీయ అమెరికన్లు కీలకపాత్ర పోషించారు.

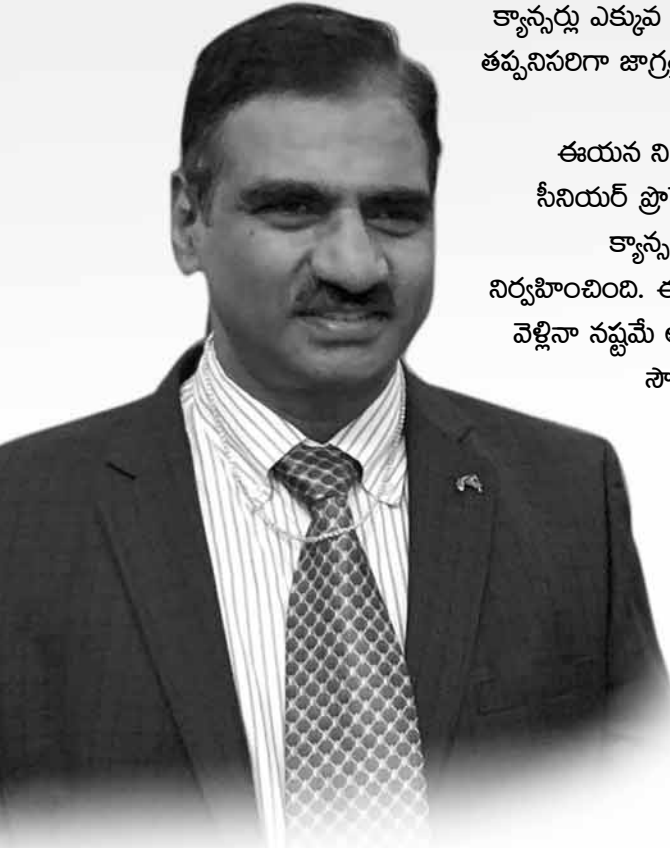
బైడెన్ సహచరులు సైతం చైనాకు వ్యతిరేకంగా, భారత్ కు అనుకూలంగానే మాట్లాడటం గమనార్హం. చైనా ఏమాత్రం నమ్మదగ్గ దేశం కాదని, భారత్ అత్యంత విశ్వసనీయ దేశమని విదేశాంగమంత్రి ఆంటోనీ బ్లింకెన్ వ్యాఖ్యానించడం విశేషం. బిల్

తైవాన్ ను చైనా ఆక్రమించకండా అడ్డుకోవడం అమెరికా ప్రాధాన్యం కావాలని అస్ట్రీన్ అభిప్రాయ వద్దారు. ఇవన్నీ కచ్చితంగా భారత్ కు సానుకూలాంశాలే.

విద్య, ఉద్యోగ అవకాశాల కోసం అమెరికా వెళ్లే భారతీయులకు ఊరట కలిగించే నిర్ణయాలు బైడెన్ తీసుకోవడం స్వాగతించదగ్గ అంశం. గతంలో 'అమెరికా ఫస్ట్' అన్న నినాదంతో వలసదారుల అవకాశాలకు ట్రంప్ గండి కొట్టిన సంగతి తెలిసిందే. ఇప్పుడు భారతీయ వృత్తి నిపుణులకు మేలు చేసే చర్యలను అమెరికా చేపట్టనుంది. అమెరికా సంస్థల్లో పనిచేసే విదేశీయులకు గ్రీన్ కార్డులను జారీ చేసే విషయంలో ప్రస్తుతం దేశాలవారీగా ఉన్న పరిమితులను ఎత్తివేయనుంది. దీనికి సంబంధించిన వలస బిల్లును కాంగ్రెస్ ఆమోదం కోసం పంపనుంది. ఇది అమల్లోకి వస్తే వేలాదిమంది భారతీయ వృత్తి నిపుణులకు శాశ్వత నివాసం సులభతరమవుతుంది.

మహమ్మారి నియంత్రణ, ముస్లిం దేశాల నుంచి వలసలపై ఆంక్షల తొలగింపు, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ నుంచి అమెరికా వైదొలగాలన్న నిర్ణయం నిలిపివేత, జాతి వివక్ష అంతం, మెక్సికో సరిహద్దుల్లో గోడ నిర్మాణం నిలిపివేత వంటివి కీలకమైనవి. ఫిబ్రవరి 19 నుంచి అమెరికా మళ్లీ పారిస్ ఒప్పందంలో భాగస్వామి కానుంది. తన నిర్ణయాల ద్వారా అమెరికా చరిత్రలో నూతన అధ్యాయానికి జో బైడెన్ నాంది పలికారనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. మున్ముందు కూడా మరిన్ని మంచి నిర్ణయాలు తీసుకుని తమ దేశానికి పూర్వ వైభవం తీసుకురావాలని, అంతర్జాతీయంగా తమ ప్రతిష్ట ఇసుమడించాలని అమెరికన్లు కోరుకుంటున్నారు. వారి ఆశలు, అంచనాలను సాకారం చేయడానికి నాలుగేళ్ల ప్రయాణానికి ఇప్పుడే శ్రీకారం చుట్టారు నూతన అధినేత జో బైడెన్.

వాస్తవకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

క్యాన్సర్లు ఎక్కువ శాతం మన అలవాట్ల వల్లే వస్తాయని.. ఆహారం, తాగునీటి విషయంలో తప్పనిసరిగా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని చెబుతున్నారు, అశ్వినీ సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ సూర్యనారాయణరాజు.

ఈయన నిమ్స్లో సర్జికల్ ఆంకాలజీ (క్యాన్సర్ సర్జరీ అధ్యయన శాస్త్రం) విభాగంలో సీనియర్ ప్రొఫెసర్గా, విభాగ అధిపతిగా సుమారు ముప్పయ్యే ఏళ్లు సేవలందించారు.

క్యాన్సర్ డే సందర్భంగా డాక్టర్ సూర్యనారాయణరాజుతో జాగృతి ముఖాముఖీ నిర్వహించింది. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పొగాకు ఏ రూపంలో శరీరంలోకి వెళ్లినా నష్టమే అన్నారు. క్యాన్సర్ నివారణకు భారతదేశంలో అన్ని రకాల ఆధునిక వైద్య సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా క్యాన్సర్ ఆసుపత్రులు ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. క్యాన్సర్ కి జన్మపరమైన విశ్లేషణ ఆధారంగా చికిత్స అందించే విషయంలో మనం ఇంకా విదేశాల మీదనే ఆధారపడి ఉన్నామని, ఈ పరిస్థితి మారాలన్నారు.

‘క్యాన్సర్ నివారణలో చేయాల్సింది ఇంకా

ఇటీవల దేశంలో క్యాన్సర్ రోగుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. అసలు భారతదేశంలో క్యాన్సర్ పెరుగుదల అనేది ఎప్పటి నుంచి మొదలయింది? ఇందుకు కారణాలు ఏమిటి?

పారిశ్రామిక దేశాల్లో, అణ్యాయుధాలు ఎక్కువగా ఉపయోగించే దేశాల్లో క్యాన్సర్లు సోకే ప్రమాదం చాలా ఎక్కువ. ఏ రకం క్యాన్సర్ అయినా ప్రధానంగా కాలుష్యం ద్వారానే వస్తుందని చెప్పవచ్చు. వాయు కాలుష్యం, నీటి కాలుష్యం, ఆహార కాలుష్యం వంటివి దీనికి ప్రధాన కారకాలు. ఆహారపు అలవాట్ల వల్ల కూడా క్యాన్సర్లు వస్తాయి. కొన్ని దేశాల్లో (భారత్లో కూడా) అధిక ఉత్పత్తిని సాధించేందుకు సాగులో పురుగుమందులు విపరీతంగా వాడుతున్నారు. అధిక మాంసోత్పత్తి కోసం కోళ్ళు, గొర్రెలకు హార్మోన్ ఇంజక్షన్లు ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా తయారైన ఆహారం తీసుకున్నవారు ప్రధానంగా ఊబకాయం, క్యాన్సర్ల బారిన వస్తున్నట్లుగా అధ్యయనాలు నిరూపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఇది పశ్చిమ దేశాలైన యూరప్, అమెరికాల్లో ఎక్కువగా గమనించవచ్చు. భారతదేశంలో చూస్తే.. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన ముప్పయ్యే, నలభై ఏళ్ల దాకా.. అంటే 1980ల వరకు కూడా క్యాన్సర్ల గురించి మనకు పెద్దగా తెలియదు. క్యాన్సర్ల కంటే మలేరియా, కలరా వంటి వాటితోనే మనం ఎక్కువగా బాధపడేవాళ్లం. పాశ్చాత్య జీవన శైలి ప్రభావం భారతీయుల మీద పడిన తర్వాత

మన ఆహారపు అలవాట్లు కూడా మార్చిగా మారిపోయాయి. జంక్ ఫుడ్స్, ఫాస్ట్ ఫుడ్స్ వాడకం పెరిగింది. కృత్రిమంగా తయారయ్యే ఆహారం మీద ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్నారు. వ్యవసాయంలో క్రిమినాశక మందుల వాడకం బాగా పెరిగి పోయింది. ప్రస్తుతం భారతదేశానికి, పశ్చిమ దేశాలకు పెద్దగా తేడా లేదు. ఇరవై ఏళ్ల క్రితం గర్భిణీలకు క్యాన్సర్లు, నోటి క్యాన్సర్లు మనదేశంలో ఎక్కువగా వచ్చేవి. ప్రస్తుతం బ్రెస్ట్ (రోమ్ము) క్యాన్సర్, ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ సోకుతున్నవారి సంఖ్య పెరిగిపోతోంది. దీనికి కారణం ఆహారపు అలవాట్లే. వ్యాయామం చేయకపోవడం, అధిక బరువు వల్ల కూడా క్యాన్సర్లు వస్తాయి.

అన్ని వయసుల వారికి క్యాన్సర్ సోకుతున్నప్పటికీ, ఏ వయసు వారు ఎక్కువగా గురవుతున్నారు?

క్యాన్సర్ వయసు రీత్యా వచ్చే వ్యాధి. అయితే చిన్నపిల్లలకు క్యాన్సర్ రాదా? అంటే వస్తుంది. పుట్టిన ఒక సంవత్సరంలోవలే క్యాన్సర్ బారినపడిన చిన్నారులు కూడా ఉన్నారు. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే తల్లిదండ్రులు లేదా ఆ కుటుంబంలో ఎవరికైనా జన్మపరమైన లోపాలు ఉంటే ఆ ప్రభావం పుట్టిన పిల్లలమీద పడే అవకాశం ఉంది. అయితే ఇటువంటి కేసులు చాలా అరుదు. బహుశా ఐదు శాతం కంటే తక్కువనే చెప్పాలి. ముఖ్యంగా క్యాన్సర్లు నలభై ఏళ్ల దాటిన వారిలో ఎక్కువగా వస్తాయి. అది

రోమ్ము క్యాన్సర్ గానీ, నోటి క్యాన్సర్ గానీ లేదా ఊపిరి తిత్తుల క్యాన్సర్ గానీ.. ఏదైనా గానీ వయసును బట్టి వస్తుంది. వయసు పెరిగేకొద్దీ శరీరంలో కణాల పనితీరు బలహీనపడుతుంది. అప్పుడు ఈ క్యాన్సర్లు బయటపడతాయి. భారతదేశంలో ప్రస్తుతం సుమారు పద్మాలుగు లక్షలమంది వివిధ క్యాన్సర్లతో బాధపడుతున్నారు. అయితే జన్మపరమైన లోపాలతో, వంశ పారంపర్యంగా వచ్చే క్యాన్సర్లు పదిశాతంలోపే ఉంటాయి.

ప్రస్తుతం క్యాన్సర్ నివారణకు భారతదేశంలో అందుబాటులో ఉన్న వైద్యం ఎలా ఉంది?

క్యాన్సర్ నివారణకు భారతదేశంలో అన్ని రకాల ఆధునిక వైద్య సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. నిపుణులైన వైద్యులు కూడా ఉన్నారు. అయితే ఈ సౌకర్యాలన్నీ కేవలం పట్టణాలకే పరిమితమయ్యాయి. అదొక్కటే సమస్య. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా క్యాన్సర్ ఆసుపత్రులు ఏర్పాటు చెయ్యాలి. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వాలు దృష్టి పెట్టాల్సి ఉంది.

ఆధునిక పద్ధతులకీ, రెండు మూడు దశాబ్దాల క్రితం అనుసరించిన వైద్య విధానానికి తేడా ఏమిటి?

మొట్టమొదటిసారిగా, అంటే సుమారు వందేళ్ల క్రితం క్యాన్సర్ సోకినవారికి ఆపరేషన్ చేసేవారు. ఏ భాగానికైతే క్యాన్సర్ సోకిందో ఆ భాగానికి ఆపరేషన్ చేసి దాన్ని తొలగించేవాళ్లు. తర్వాత రేడియేషన్ చికిత్సా విధానం అందుబాటులోకి

వచ్చింది. అయితే - గత రెండు మూడు దశాబ్దాల కాలంలో సైన్స్ ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. ఎన్నో క్లినికల్ ట్రయల్స్ అనంతరం జన్యుపరమైన విశ్లేషణ (జెనటిక్ అనాలసిస్) ఆధారంగా ప్రస్తుతం క్యాన్సర్ చికిత్స చేస్తున్నారు. క్యాన్సర్ ఎందుకు వచ్చింది? ఏ రకమైన క్యాన్సర్ కి, ఎటువంటి చికిత్స చేయాలి? ఏ చికిత్స చేస్తే వ్యాధి తొందరగా నయమవుతుంది వంటి విషయాలు అధ్యయనం చేసి చికిత్స అందిస్తున్నారు. ఇదివరకే క్యాన్సర్ సోకినవారందరికీ ఆపరేషన్ లేదా రేడియేషన్ చికిత్స చేసేవారు. అన్ని క్యాన్సర్లకు రేడియేషన్ పనిచేయదు. కొన్నింటికి ఆపరేషన్ చేయాలి వస్తుంది. కొన్నింటిని మందులతోనే తగ్గించవచ్చు. ఈ విషయాలన్నీ జన్యుపరమైన విశ్లేషణల ఆధారంగా తెలుసుకోవచ్చు.

వైద్యం పేదలకు, మధ్యతరగతివారికి అందు

క్యాన్సర్ నివారణకు భారతదేశంలో అన్ని రకాల ఆధునిక వైద్య సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. నిపుణులైన వైద్యులు కూడా ఉన్నారు. అయితే ఈ సౌకర్యాలన్నీ కేవలం పట్టణాలకే పరిమితమయ్యాయి. అదొక్కటే సమస్య. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా క్యాన్సర్ ఆసుపత్రులు ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వాలు దృష్టి పెట్టాలి ఉంది.

తరుణంలో ఆ వ్యాధి నివారణకు ఇక్కడ జరుగుతున్న పరిశోధన ఏ స్థాయిలో ఉంది? ఎంతవరకు విదేశాల మీద ఆధారపడి ఉన్నాం?

పరిశోధన విషయానికి వచ్చేటప్పటికీ క్యాన్సర్ కి జన్యుపరమైన విశ్లేషణల ఆధారంగా చికిత్స అందించే విషయంలో మనం అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో జరిగే పరిశోధనల మీదనే ఎక్కువగా ఆధారపడి ఉన్నాం. అయితే డ్రగ్ ట్రయల్స్ లో గానీ, సర్జికల్ స్క్విల్స్ (శస్త్రచికిత్సా వైపు)లో గానీ, ట్రీట్ మెంట్ స్క్విల్స్ (చికిత్సా వైపు)లో పరంగా గానీ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలతో సమానంగా ఉన్నాం.

క్యాన్సర్ బారిన పడినవారికి మీరిచ్చే సలహా

తాగునీరు, ఆహారం విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ఇది మొదటి సలహా.

రెండో సలహా - ఒకవేళ ఎవరి శరీరంలో అయినా క్యాన్సర్ లక్షణాలు కనిపిస్తే వెంటనే డాక్టర్ ను సంప్రదించి పరీక్షలు చేయించుకోవాలి. కానీ కొందరు వైద్యుడిని కలిసేందుకు భయపడుతారు. అది చాలా ప్రమాదం. వ్యాధి ప్రారంభ రోజుల్లోనే గుర్తించి చికిత్స తీసుకోవడం ఉత్తమం. అడ్వాన్స్ డ్ దశకి వెళ్తే చికిత్స చేయడం శ్రమతో కూడినది. అర్థికభారం కూడా. జీవనకాలం కూడా తగ్గిపోతుంది. వంశపారం పర్యంగా కూడా క్యాన్సర్ వచ్చే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి మేనరికం వివాహాల విషయంలో జాగ్రత్తగా

స్త్రీ, పరుషుల్లో క్యాన్సర్లు ఎవరిలో ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశం ఉంది?

సాధారణంగా మగవారికే క్యాన్సర్లు ఎక్కువగా వస్తాయి. బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్ మహిళలకు వస్తుంది. కానీ సమాజంలో మహిళలకే కాన్సర్లు ఎక్కువగా వస్తాయనే ఒక అపోహ ఉంది. మధ్యం, పొగాకు, గుట్టా అలవాట్లన్నీ పురుషులకే ఎక్కువగా ఉంటాయి. కాబట్టి వారికే క్యాన్సర్లు ఎక్కువగా వస్తాయి. పొగాకు అలవాటు ఉన్నవారికి ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ వస్తుంది. పొగాకు నమలడం, పీల్చడం వల్ల ఇది వస్తుంది. పాసివ్ స్మోకింగ్ - భర్తకు పొగతాగే అలవాటుంటే ఆ పొగను భార్య పీల్చడం ద్వారా ఆమెకు కూడా క్యాన్సర్ సోకే ప్రమాదం ఉంది. పొగాకు ఏ విధంగా శరీరంలోకి వెళ్లినా నష్టమే. ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ బారిన పడుతున్న వాళ్ల సంఖ్య రోజురోజుకీ పెరిగిపోతోంది. గుట్టా నమిలేవారికి నోటి క్యాన్సర్ వస్తుంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా పొగాకు వల్ల వచ్చే క్యాన్సర్లు 30 శాతం. అలాగే 40 నుంచి 50 లక్షల మంది పొగాకు వల్ల వచ్చే క్యాన్సర్లతో మరణిస్తున్నారు.

బాటలో ఉందా? ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు ఎంతవరకు సాయపడగలుగుతున్నాయి?

మనదేశంలో క్యాన్సర్ బారిన పడినవారు ఎక్కువ మంది ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే చికిత్స పొందు తున్నారు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో, ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల్లో ఒకేరకమైన చికిత్స అందుబాటులో ఉంది. చాలా తక్కువమంది మాత్రమే ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల్లో చికిత్స తీసుకుంటారు, ఎందుకంటే అక్కడ ఖర్చు ఎక్కువ. అయితే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు ఎక్కువమంది వెళ్లడం ద్వారా రద్దీ పెరుగుతుంది. అక్కడ క్యూలో నిలబడే ఓపిక, సమయం లేనివారు ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులకు వెళుతున్నారు.

దేశంలో క్యాన్సర్ వ్యాధి పెరిగిపోతున్న

ఏమిటి?

సాధారణంగా క్యాన్సర్లు మన అలవాట్ల వల్లే వస్తాయి. నూటికి డెబ్బయ్ శాతం క్యాన్సర్లు మన జీవనశైలి, ఆహారపు అలవాట్లను బట్టి వస్తాయి. కుటుంబంలో ఒక వ్యక్తి క్యాన్సర్ వచ్చిందని తెలిస్తే, అది ఎందుకు వచ్చిందో వైద్యుని అడిగి తెలుసు కోవాలి. ఆహారం వల్ల వచ్చిందా, నీటి వల్ల వచ్చిందా లేదా ఇతర అలవాట్ల వల్ల వచ్చిందా తెలుసుకోవాలి. ఇటీవల ఏలూరులో వింతవ్యాధి కలవరపెట్టిన విషయం తెలిసిందే. కానీ చివరకు ఏం తేలింది. ఆ నీటిలో పురుగుమందు (పెస్టిసైడ్స్) అవశేషాలు ఉన్నట్లు తేలింది. అటువంటి నీటిలో క్యాన్సర్ కారకాలు ఉండే అవకాశం ఎక్కువ. కాబట్టి

ఉండాలి. ఒక కుటుంబంలో ఒక వ్యక్తికి క్యాన్సర్ సోకిందనుకుంటే.. మళ్లీ అదే కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తితో మేనరికం వివాహం మంచిదికాదు. ఇటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే కొంతవరకు క్యాన్సర్ ని నివారించవచ్చు.

వైద్యపరంగా, ముందు జాగ్రత్తల పరంగా ప్రభుత్వాలు ఇవ్వవలసిన సాయం ఎలా ఉండాలి? ఎలా ఉంది?

క్యాన్సర్ కి చికిత్స పరంగా, వైద్య సదుపాయాల విషయంలో గానీ ప్రభుత్వాలు సరైన చర్యలే తీసుకుంటున్నాయి. అయితే నివారణ (ప్రివెన్షన్) విషయంలో, పరిశోధన విషయంలో ఇంకా చేయాల్సింది చాలా ఉంది.

డా॥ వి.శాంత

(11.03.1927-19.01.2021)

డాక్టర్ అనే పవిత్ర పదానికి సకల విధాల గుర్తింపు, గౌరవం తెచ్చిన కరుణామూర్తి శాంతది 93 ఏళ్ల జీవిత యాత్ర. కంతి రూపంలో చుట్టుముట్టిన మహమ్మారి పలుపురి ఉసురుతీస్తుండటం చూసి విద్యార్థినిగా ఉండగానే చలించిపోయారు. పరమ అసహాయ స్థితిలో విసిగి వేసారుతూ, ప్రాణరక్షణకు వేడుకుంటూ, మౌన రోదన సాగించే వ్యధార్థ భరితులకు అప్పటినుంచే తోడునీడ అయ్యారు. దరిదాపు 28 సంవత్సరాల యౌవన ప్రాయంలో (1955) క్యాన్సర్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆరంభించింది మొదలు... అదే అదయార్ వైద్య సంస్థగా విశ్వకీర్తి సాధించిన తదుపరి వరకు అలుపు సాలుపు లేని సేవ ఆమెది. అస్పష్టతతో చెన్నై ఆస్పత్రికి చేరిన కొన్ని గంటలకే తిరిగిరాని లోకాలకు తరిలవెళ్లడం యావత్ జాతిని శోకసాగరంలో ముంచింది. అదయార్ అమ్మ ఇక లేరన్నది నిజం కాకుంటే బాగుండునని అనుకున్న వారెందరో.

జీవితమంతా లంకితం

ఆ వైద్య నిపుణురాలు సాగిన పథమే కాదు- తన నేపథ్యం ఘనమే. మనసా వాచా కర్మణా పేదల చికిత్సలోనే తరించారు. తెల్లవారక ముందే ఆరంభించే సేవ అర్ధరాత్రి దాటినా ఇంకా కొనసాగు తూనే ఉండేది. ఎక్కడ ఏ కొత్త విధానం, పరికరం వచ్చినా అధ్యక్షురాలి హోదాలో సొంత సంస్థకు వర్తింపజేసేవారు. వ్యాధి పీడితుల్లో ఎవరు ఎప్పుడు తల్లిడిల్లినా, తల్లిలా ఆదరించి సేదతీర్చే మాటలతో ఊరడించి 'నేను ఉన్నా కదా, ధీమాగా ఉండు' అనేవారు. చికిత్స కన్నా ఆ ధైర్య ప్రదానమే అందరికీ

మనిషీ అయితే, మనసంటూ ఉంటే- సొటివారి వ్యాధులూ బాధలూ చూసి కళ్లు చెమర్చాలి. ప్రాణాంతక రీతిలో ఆవరించే మృత్యుభీతి నుంచి ఎంతో పదిలంగా ఆవలకు చేర్చి, వారందరి వెన్నదన్నగా నిలవాలి. అంత చేయాలంటే ఎంత మంచి మనసుండాలి, అంతకుమించి ఎంతెంత గుండె దిటవును తన సొంతం చేసుకోవాలి? కొన ప్రాణాలకు అన్నీ తానై ఊపిరులూదే ఆ వ్యక్తిని దైవశక్తిగా భావించి సంభావిస్తుంది లోకం. డాక్టర్ శాంతను ప్రధానంగా క్యాన్సర్ విముక్తులంతా అందుకే తమ ఏకైక దేవతగా ఆరాధించి మది కోవెలలో స్థాపించుకున్నారు. వైద్య రంగంలో ఆణిముత్యమైనా, జాతీయ స్థాయి మణిరత్నమైనా ప్రతిఒక్కరి మనో మందిరంలోనూ ఆమె సర్వం, సమస్తం! భౌతికంగా కనుమరుగైనా, భారతదేశంలోని ఎందరెందరికో ఈ క్షణానికీ తానే సదా సర్వదా ఆశాజ్యోతి-శాశ్వత ఖ్యాతి!

వైద్యసేవే ఆమె జీవితం

కొండంత అండ అయింది. వృత్తిగా ఉండాలన్న వైద్యం చివరకు వ్యాపార కళగా రూపాంతరం చెందిన ఇప్పటి వాతావరణంలో... ఆమె నిఖార్సయిన వెలుగు కిరణం. అసాధారణ ప్రతిభా సంపత్తులతో అత్యంత ప్రతిష్టాత్మక నోబెల్ పురస్కారాలందుకున్న సర్ సీవీ రామన్, సుబ్రహ్మణ్య చంద్రశేఖర్ల కుటుంబం నుంచి వచ్చినవారు. నిత్యం వైద్య చికిత్సలోనే, నిరంతరం పేదల సేవతోనే జీవితమంతా గడపాలన్న దృఢ నిర్ణయంతో శాంత అవివాహితగానే ఉండిపోయారు. ప్రపంచంలో ఎందరికీ ఉంటుందీ అంకితభావం?

భారత రత్నమే

నవీన పరిశోధనపైనే ఆశ, వైద్యాలయ అభివృద్ధి గురించే ధ్యాస. రెండేళ్ల క్రితం ఆ సంస్థను దర్శించి వచ్చిన ప్రధాని మోదీ- నాటి జ్ఞాపకాలను గుర్తుతెచ్చు కుంటూ శాంత స్మరణ చేశారు. వ్యాధి నిర్ధారణ, నివారణ- రెండింటిలోనూ ఆమె నెలకొల్పిన విలువలు అమూల్యమన్నారు. అవును... ఆ మహనీయ సేవాత్మకతకు ఇప్పటికే ఆరున్నర దశాబ్దాల వయసు. తమిళనాటనే కాక ఉభయ తెలుగు ప్రాంతాలూ, ఇతర రాష్ట్రాలవారికీ ఆమె దివిటీ. వైద్యంలో మానవతను రంగరించిన ఫలితంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ సముదాత్త పురస్కారం 'పద్మవిభూషణ్' అందుకున్న చరితార్థ. శాంత మరణానంతరం- గణతంత్ర దినోత్సవ సందర్భంలో 'భారత రత్న' ప్రకటన సమాచారమంటే- అత్యుత్తమ సేవను అత్యున్నత పౌర పురస్కృతి వరించినట్లే. ఇదివరలోనే రామన్ మెగసెసే అవార్డు విజేత. క్యాన్సర్ సంబంధిత సలహా సంఘం (ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఆధ్వర్యం) సభ్యురాలిగా ఉన్నారు. భారత వైద్య పరిశోధనా మండలి కమిటీలో కూడా ప్రతినిధి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిల్లో వందకు పైగా విస్తృత పరిశోధనా పత్రాల

జంధ్యాల శేరీత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సమర్పకురాలు. రాసిన పుస్తకాలు, చేసిన ప్రసంగాలు, పాల్గొన్న సదస్సులు అసంఖ్యాకం. ప్రయోగ శీలత మెండుగా ఉన్న యువ పరిశోధకులను వివిధ వేదికల ద్వారా పరిచయం చేసి చికిత్సారంగ విస్తరణకు మూల కారకులయ్యారు. ఏడేళ్ల కిందటే మద్రాస్ థిరిసా స్మారక అవార్డు స్వీకరించారామె.

లన్నింటికన్నా మిన్న

వైద్య చికిత్సలో అవిశ్రాంత కృషికి అర్థం చూపిన డాక్టర్ శాంత పలు మార్పుచేర్పుల ఆవిష్కర్త. అలనాడు 12 పడకలతో ప్రారంభించిన వైద్యాలయాన్ని చిరకాల సేవాభావంతో దక్షిణ భారతాన ప్రాంతీయ క్యాన్సర్ కేంద్రంగా మలచిన ఘనురాలు.

పునరావాస వసతికీ అంతే ప్రాధాన్యమిచ్చిన కార్యనిర్వహణ దక్షురాలు. వద్యశ్రీ నహా 33 పురస్కారాలు తననే వరించి వచ్చినా, నిగర్వమే ఆభరణంగా ధరించిన క్రియాశీలి. దేశ తొలి ప్రధాని నెహ్రూ నోటి మీదుగా అభి నందన, 15 సంవత్సరాలనాడే 'నోబెల్'కు నామినేట్ అయిన వనితామణి కావడం, మెగసెసే పురస్కృతి మొత్తాన్ని క్యాన్సర్ చికిత్స వైద్యులకు వితరణ చేయడం... ఈ అన్నీ ఆ వైద్యురాలి కీర్తి కిరీట ధగధగలే! ఆమె అజరామర. ★

ఆయన జీవితం సంఘానికి అంకితం

2018 మార్చి 11న జరిగిన ఆర్ఎస్ఎస్

అఖిల భారత ప్రతినిధి సభలో యం.జి.వైద్యజీని సన్మానిస్తున్న మోహన్ భాగవత్

(గతవారం తరువాయ..)

మాటకు కట్టుబడే వారు

శాసన మండలికి నామినేట్ అయ్యాక నాన్న గారు ఆ వెంటనే మూడురోజుల్లో ప్రమాణ స్వీకారం చేయాలి. ఎందుకంటే స్పీకర్ రా. సూ. గవాయి రెండు నెలల పాటు విదేశీ పర్యటనకు వెళతారు. అయితే నాన్నగారు అంతకు ముందే నాగపూర్ లోని వినాయక్ రావ్ దేశముఖ్ విద్యాలయంలో జరిగే కార్యక్రమంలో పాల్గొనటానికి అంగీకరించి ఉన్నారు. ఈ కారణంగా 'మీరు విదేశాల నుండి తిరిగొచ్చిన తరువాతే ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తా'నని స్పీకర్ గారికి స్పష్టం చేసి విద్యాలయంలో జరిగిన కార్యక్రమానికి హాజరయ్యారు.

సంఘంపట్ల అద్భుతమైన సమర్పిత జీవనం

ఆయనది

'సంఘమే శరణాగతి' అనే అద్భుతమైన గుణం

డా॥ మేనార్కీహన్ వైద్య

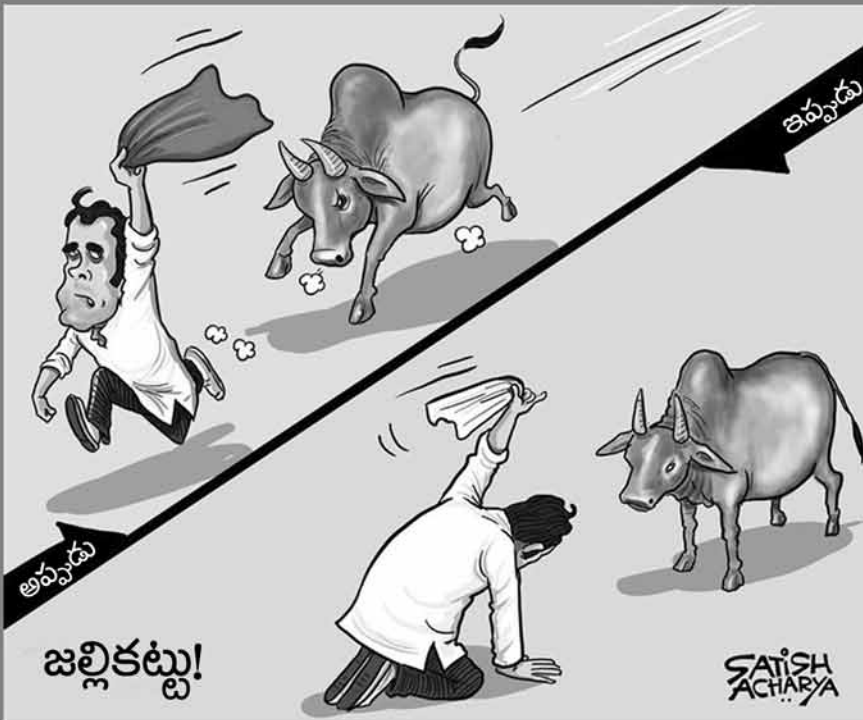
వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్, సహ సర్ కార్యవాహ

మన వ్యక్తిత్వంలో క్రమం తప్పక శాఖకు వెళ్లినప్పుడే వస్తుంది. పెక్కు సంవత్సరాలుగా సంఘ అఖిల భారత ప్రతినిధి సభ నాగపూర్ లో ప్రతి మూడేళ్లకో సారి జరుగుతుంది. ఇలాంటి బైరక్ ఓసారి 2018లో నాగపూర్ లో జరుగుతోంది. పెక్కు సంవత్సరాలుగా నాన్నగారు ఇలాంటి బైరక్ లో పాల్గొనేవారు. అయితే ఈ మధ్య కాలంలో వయోభారం కారణంగా బైరక్ లో పాల్గొనలేకపోయేవారు. కానీ 2018 నాటి బైరక్ లో దేశం నలుమూలల నుండి వచ్చిన ప్రముఖ కార్యకర్తల్ని నాన్నగారితో కలపాలనే ఉద్దేశంతో మానసియ సర్ కార్యవాహ భయ్యజీ జోషి కొంత సమయం బైరక్ లో పాల్గొనాల్సిందిగా నాన్నగారిని కోరారు. 2018 మార్చి 11న మధ్యాహ్నం తరువాత నాన్నగారు సమావేశ స్థలికి చేరుకున్నారు. ఇంగ్లీష్ తిథుల మేరకు మార్చి 11 నాన్నగారి జన్మదినం. సర్ కార్యవాహ గారికి ఈ విషయం తెలిసి నాన్నగారికి 95 ఏళ్ల వయసు నిండటంతో ప.పూ.సర్ సంఘచాలక్ డా.మోహన్ భాగవత్ తో నాన్నగారికి సత్కారం చేయించారు. సర్ సంఘచాలక్ గారు వీల్ చెయిర్ పై కూర్చున్న నాన్నగారికి శ్రీఫలాన్ని ఇచ్చి, శాలువ కప్పి సత్కారం చేశారు. నాన్నగారు తనకన్నా వయసులో చిన్న వారైన సర్ సంఘచాలక్ గారికి వంగి నమస్కారం చేసే ప్రయత్నం చేయబోగా వారు నాన్నగారి చేతులు పట్టుకొని ఆపేశారు. గుండెలు కదిలించే సన్నివేశమది. ఆ తర్వాత ఐదు నిమిషాలు

నాన్నగారు ప్రసంగించాలి. నాన్నగారు తన ప్రసంగంలో ఇలా అన్నారు- 'పూజనీయ సర్ సంఘచాలక్ గారు నన్ను నమస్కరించినీయలేదు. అయినప్పటికీ నేను మనసులోనే వారికి పాదాభివందనం చేస్తున్నాను'. ఈ మాటలు వినగానే అందరి మనసులు ప్రేమపూర్వకంగా గద్గదితమై నాయి. ఆ తరువాత మూడు నిమిషాల పాటు నాన్నగారు చేసిన ప్రసంగం చాలా విలువైనది. 'సంఘాన్ని అర్థం చేసుకోవటం అంత సులువు కాదు.. సంఘాన్ని అర్థం చేసుకోవటానికి ఈశావాస్యో పనిపత్తుని అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఈ ఉపనిషత్తులోని ఒక శ్లోకం ఆత్మతత్వాన్ని వర్ణిస్తూనే పరస్పర విరుద్ధమైన పలుకులను ఏక కాలంలో ప్రస్తావిస్తుంది. ఆ శ్లోకమిది - "తదేజతి తన్నైజతి తద్దారే తద్వంతికే. తదస్తరస్య సర్వస్య తదు సర్వస్యాస్య బాహ్యయతః". అంటే 'అది (ఆత్మతత్వం) హడావుడి చేస్తుంది, హడావుడి చేయదు కూడా. అది లోపలా ఉంటుంది, బయట కూడా ఉంటుంది. ఇది సంఘం విషయంలో వర్తిస్తుంది సంఘం రాజకీయంతో ముడి పడి ఉంటుంది, ముడిపడకుండా కూడా ఉంటుంది. సంఘం ధార్మిక వ్యవహారాలతో ముడిపడి ఉంటుంది, ముడిపడకుండా కూడా ఉంటుంది. సంఘం సమాజాన్ని సంఘటితం చేస్తుంది. సంఘం సమాజంతో మమేకమవుతుంది. సంఘం సంపూర్ణ సమాజం.'

సమావేశం ముగిశాక నేను ఇంటికెళ్లాను. నాన్నగారితో మాట్లాడుతూ 'మీ ప్రసంగం చాలా బాగా నచ్చింది' అన్నాను. అప్పుడు నాన్నగారు అన్నారు కదా 'నేను అస్పష్టత, వయోభారం మూలాన వేదికపైకి వెళ్లేకపోయాను. నా కోసం సర్ సంఘ చాలక్ జీ వేదిక దిగిరావాల్సి వచ్చింది. ఇది నాకు దుఃఖాన్ని కలిగించింది.' 'ప్రస్తుతం నాన్నగారు భౌతికంగా లేరు. అయితే వారి మార్గనిర్దేశనం చేసే ఆలోచన దృక్పథం, ఆదర్శాల రూపంలో మా మధ్యలోనే ఉన్నారు. వారు చేసిన మార్గనిర్దేశనంలో నడిపించే సమర్థత మాకివ్వమని ఆ పరమేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాను.

(అనువాదం - విద్యారణ్య కాష్టేకర్, సినీయర్ జర్నలిస్ట్)

ఒపీనియన్స్

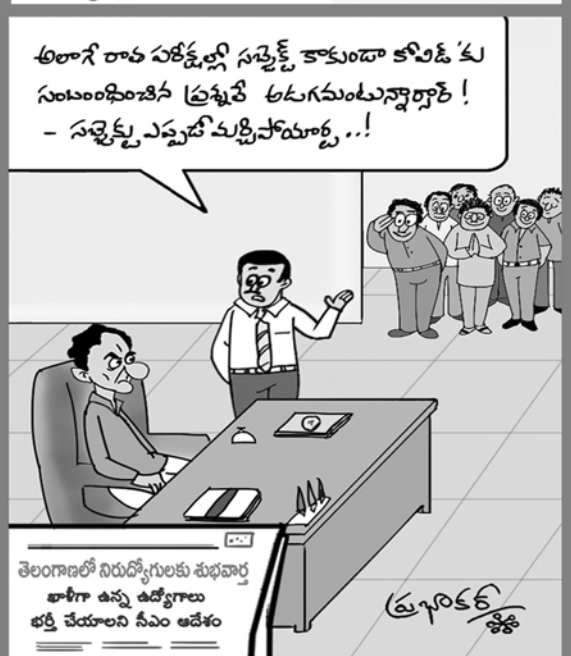
ప్రధాని మోదీ నోటి నుంచి ఈ మధ్య గురజాడ అప్పారావుగారి పద్యపాదం ఒకటి జాలువారింది. 'సొంతలాభం కొంత మానుకు పొరుగువాడికి తోడుపడవోయ్!' అన్న చక్కని పద్యపాదమది. ఇది దేశభక్తి అనే ఖండికలోనిది. ఆ మహాకవే కన్యాశుల్కం అనే నాటకంలో 'ఒపీనియన్స్ అప్పుడప్పుడు ఛేంజ్ చేసుకుంటే కానీ పొలిటీషియన్ కానేరడోయ్' అన్న డైలాగ్ రాశాడు. పైగా ఇది ఆషాఢభూతికి ఆధునిక అవతారం అనదగిన గిరీశం చేత పలికించి, గొప్ప జెచిత్త్యాన్ని ప్రదర్శించారాయన. విపక్ష ప్రముఖుడు రాహుల్ ఈ సంక్రాంతి పండక్కి చెన్నయ్ వెళ్లారు. అత్రవారింటికా అనుకుంటూ పప్పులో కాలేసే అమాయకులు ఈ భువిలో ఎవరూ లేరని వేరే చెప్పకూరలేదు! జల్లికట్టు కుమ్ముడు చూడ్డానికి వెళ్లారు. చక్కని టీవర్డ్ ధరించి స్వేచ్ఛగా సంచరించారు. ఇదెంత చక్కని క్రీడ అంటూ మురిసిపోయారు. పనిలో పనిగా మీ భాష గొప్పది అన్నారు. మీ సంప్రదాయం మరీ మరీ గొప్పదన్నారు. కానీ కిట్టని వాళ్లు అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ముందున్నాయిగా, అందుకే హఠాత్తుగా తమిళుల మీద కాంగ్రెస్ యువరాజువారు రొంబ ప్రేమ కురిపించారంటూ నోరు పారేసుకున్నారు.

ఇక్కడే ఒక దేవరహస్యం ఉంది. మోదీజీ ఆ పద్యాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకున్నారు. మరి రాహుల్! ఆయన ఏం చేసినా బీజేపీకి భిన్నంగా ఉంటుంది. అందుకే గిరీశం పలికే ఆ అద్భుత సంభాషణా శకలాన్ని ఆచరించి మరీ చూపించారు. అనగా ఒపీనియన్స్ ఛేంజ్ చేసుకున్నారు. ఒకప్పుడు జల్లికట్టు జంతు హక్కులకు భంగం కాదా అంటూ జంతు ప్రేమికుడి అవతారం ఎత్తారు. ఇప్పుడేమో, అబ్బి ఎంత ముచ్చటయిన క్రీడో అది అంటూ సమీపంగా చూసి మరీ మెచ్చుకున్నారు.

ఇక కాంగ్రెస్ పార్టీకి ధోకా లేదు. నాయకత్వ సమస్య దాదాపు పదిలినట్టే. గిరీశం వేదాంతాన్ని తాత్వికతనీ బాగా ఆకళింపు చేసుకుంటున్న రాహుల్ ఒక మంచి పొలిటీషియన్ గా ఎదగడం తథ్యం. రాహుల్ ను పొలిటికల్ వజ్రంగా సానపట్టే కృషిలో ఉన్న దిగ్విజయ్ సింగ్ సంతోషించడం కూడా ఖాయం. సిగార్స్ లేక గుడ్డెక్కి వస్తున్నాయి. నశ్యం కోసం మీ నాన్న దాచి పెట్టిన పొగాకులోంచి కాస్త తీసుకురావోయ్ అంటూ శిష్యుడు వెంటబోశానికి గిరీశం పురమాయిస్తాడు. ఆ పని చేస్తే ఏమౌతుందో బాగా తెలిసిన శిష్యుడు, నాన్న ఇవ్వకపోతే అమ్మని డబ్బులు అడిగితే పొగాకు తెస్తాను అని గురువుగారికి హామీ ఇస్తాడు. అందుకు, చూశావా నీ బుద్ధి ఎలా వికసిస్తున్నదో అని తనివితీరా మెచ్చుకుంటాడు గిరీశం గురువు. ఈ పాటికి తన శిష్యుడిని చూసి అదే స్థాయిలో దిగ్విజయ్ సింగ్ ఆనందంతో ఉబ్బి తబ్బిబ్బియిపోతూ ఉండవచ్చు. ఎందుకంటే, ఇక్కడ ఒపీనియన్స్ ఇంత సులభంగా మార్చేసుకుంటున్న శిష్యుడు మరి!

గురువుగారి చేత ఆనందబాష్పాలు రాల్చేటట్టు చేస్తున్న ఇతర ప్రతిభా విన్యాసాలు కూడా ఈ మధ్య రాహుల్ లో బాగా వృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఇప్పుడు రైతులు రద్దు చేయాలని కోరుతున్న చట్టాల వంటివే ఒకప్పుడు కాంగ్రెస్ తీసుకురావాలని అనుకుంది. కానీ ఆ పార్టీకి అలాంటి చట్టాలు, అసలు ఏ మంచి పని చేయడానికైనా పాపం ఎప్పుడూ వెసులుబాటు దొరికి చావలేదు. ఆ పని బీజేపీ చేసింది. తాము విఫలమైన చోట బీజేపీ సఫలమైంది కాబట్టి యువరాజువారు ఒపీనియన్స్ ఛేంజ్ చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు ఆ చట్టాలు రైతు వ్యతిరేకమని తిరుగు లేకుండా నమ్ముతున్నారు. రైతులు కాని చాలామందిని ఢిల్లీ సరిహద్దులకి తరలించి, రైతుల్లా నడింపచేస్తున్నారు.

అసలు ఒపీనియన్స్, అనగా అభిప్రాయాలు అప్పుడప్పుడు ఛేంజ్ చేసుకోవడంలో ఉన్న సదుపాయం ఎంత బాగా ఉంటుందో కాంగ్రెస్ వారు పసిగట్టినట్టు వేరొకరు ఇంతవరకు పసిగట్టలేదు. అసలు గురజాడ ఒపీనియన్స్ ఛేంజ్ చేసుకుంటే గాని పొలిటీషియన్ కానేరడోయ్ అన్న డైలాగ్ కాంగ్రెస్ కోసమే, వారి నాయకమృత్యుల కోసమే రాశాడని అనిపిస్తుంది.

చాలా రోజుల తర్వాత నా భార్య అన్నపూర్ణతో కలిసి ఈ ఆశ్రమానికి వచ్చాను. 'అభైరయన నాలుగేళ్ళకి ఇప్పుడు తీరింది మీకు' అన్నది పూర్ణ దెప్పిపాడుపుగా.

గీతామందిరంలో ప్రవచనం. వెళ్ళి కూర్చున్నాం. వేల సంఖ్యలో శ్రోతలు.

స్వామీజీ చెబుతున్నారూ, "జీవితంలో మనకు విలువనివ్వని బంధాలే ఎక్కువగా పెంచుకుంటాము. చాలా కాలానికి జ్ఞానోదయమవుతుంది. పశ్చాత్తాపం మిగులుతుంది."

పూర్ణ పక్కచూపుతో నన్ను చూసింది. ఆ చూపు 'మీ గురించే చెబుతున్నారు, వినండి' అన్నట్లున్నది. మా బతుకు గీతల వాంఛ వాటాలు ఆమె కళ్ళముందు మెదిలివచ్చాయి. నా స్వభావపు అద్దాన్ని నా ముందు పెట్టినట్లే అనిపించింది నాకు కూడా. మనుషులెప్పుడూ తమ అనుభవాల్లో తాము బందీలే కదా! -

ముగ్గురు తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెలూ... నాన్న పోయిన తర్వాత వాళ్ళ చదువు నంధ్యలూ, పెళ్లి పేరంటాలూ... 'బాధ్యత! ఇవాళ వాళ్ళ కనీసం ఫోన్లోనన్నా 'ఎలా ఉన్నావ్?' అనరు. నేను చేసిన వాటిలో లోపాల లెక్కమాత్రం వాళ్ళ దగ్గర చిట్టాల్లో ఉన్నది! 'పిల్లా పీచూ లేనివాడు. సంపాదనంతా ఏం చేసుకుంటాడు?' ఇదీ లాజిక్కు!

ఉద్యోగ ధర్మంలోనూ, స్నేహధర్మంలోనూ - ఆతిథ్యాలూ, సహాయాలూ, సహకారాలూ తక్కువేమీ లేవు. కొందరికైతే వారాలూ, నెలలూ మా ఇల్లే వసతి గృహంలా 'హాయి'నిచ్చింది. అన్నపూర్ణమ్మ 'చేతివంటే వంట!' అని ఆమెకి సర్టిఫికేట్!

పదిమంది సక్రమంగా చెప్పుకొనే నా 'మంచితనం' వెనుక-పూర్ణ రెప్పలకింది అవ్యక్త సంవేదనా ఉంది. నాకు తెలుసు. ఎందుకంటే, అసలైన రెక్కల కష్టం ఆమెదే కదా! నేనూ, ఆమె పరస్పరం విభేదించిన సందర్భాలేం తక్కువ లేవు. అయినా, చివరికి అంతరాంతరాల్లో-సర్దుకుపోవటం-గెలిచేది. నేను 'ఎడ్జస్టెంట్ ఇన్ డిజిగ్నిమెంట్' అని జోక్ చేసేవాణ్ణి! హాల్లో నవ్వులు నన్ను ప్రస్తుతంలో వదేశాయి. పూర్ణ కూడా సన్నగా నవ్వుతోంది. స్వామీజీ ఏదో చెప్పినట్లున్నారు. మనసుని మరల్చాను. హాలు మళ్ళీ నిశబ్దమైన శ్రద్ధలో మునిగింది.

"జీవితానికి విలువనిచ్చే బంధాల్ని మాత్రం వదులుకోవద్దు" అంటున్నారాయన. "నిపు తృప్తిగా

పూర్ణాజ్ఞా విహారి

ఉంటే అదే సుఖం కాదు. ఇతరుల్ని తృప్తిపడేట్టు చెయ్యి. మనల్ని అయినవారమనుకొనే వారి జీవితాల్లో వెలుగు నింపటానికి మనమేమీ పెద్ద ధనికులం, సంపన్నులం కానక్కర్లేదు. రవ్వంత కారుణ్యం, గోరంత ధైర్యం ఉంటే చాలు. అదే మనిషితనం. పంచేకొద్దీ అది మన ఆత్మశాంతిని, ఆత్మతృప్తిని పెంచుతుంది"

నా చేతిని తన అరచేత్తో తట్టింది పూర్ణ. 'వెళ్దాం' అన్నట్టు సైగ చేసింది. ఆమె విసుగుదల ముఖ కవళికల్లో కనిపిస్తూనే ఉన్నది. కారణం- బహుశా స్వామీజీ వాక్యాలు ఇప్పుడు నా పక్షాన నిలిచాయి కాబోలు!

సరిగ్గా అప్పుడే-సైలెంట్లో ఉన్నా- నా సెల్ ఫోన్ సంచలించింది. చూశాను. 'లావణ్య!' ఆశ్చర్య పోయాను. లేచి పక్కగా నడుచుకుంటూ ఆవరణలోకి వచ్చేశాను. నా పక్కకి వచ్చి నిలబడింది పూర్ణ. సెల్ని

ఆన్ చేసి స్పీకరు నొక్కాను.

అవతలవైపు నుంచీ మరుషోత్తంట, హైదరాబాద్. "మీ చెల్లెలు లావణ్య తరపున మాట్లాడుతున్నాను. మీరు ఉన్నవళంగా బయల్దేరి రావాలి. ఆమె చెప్పమంటున్నారు"

ఏమైంది, విషయమేమిటని విచారిస్తే తెలిసింది - లావణ్య భర్త చనిపోయాడు!

నేను అప్రతిభుణ్ణయ్యాను. మనసు కలతపడింది. ఫోన్ ఆగింది. 'సర్...రీ... రీ' అని దీర్ఘం తీసింది

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

పూర్ణ. ఆమె మనోభావాలన్నీ ఆ రెండక్షరాల్లోనూ, వాటి ఉచ్చారణలోను వెలువడినై.

నా మిత్రుడు సుధాకర్ మనసున మెదిలాడు. కానీ, అతనిప్పుడు ముంబైలో ఉన్నాడు.

చేష్ట దక్కి నిలబడిన నన్ను చేతిమీద తడుతూ - 'పదండి. కారు తీసుకురండి' అన్నది. నేను పార్కింగ్ వైపు కదిలాను. -

డ్రైవర్ రాజు దొరికి బయల్దేరేసరికి రాత్రి పన్నెండు దాటింది.

ఇంట్లో అప్పటి వరకూ-పూర్ణతో నేను 'అవును' 'అంతే' 'అలాగే' 'సరి' 'సరిసరి' 'తప్పదు మరి' వంటి ఏకవాక్య సంభాషణే జరిపాను. తనంతట తానే ప్రయాణమైంది.

కారు విజయవాడ - హైదరాబాద్ హైవే మీద

వేగంగానే పోతోంది. వెనక సీట్లో పూర్ణ. నిద్రకు ఉపక్రమించింది. ముందు సీట్లో నేను. ఆకాశంలో చందమామ. నన్ను అనుసరిస్తూ ఉన్నాడు.. నా తలపుల్లో లావణ్య.

నా మూడో బాబాయి నాలుగో కూతురు - లావణ్య. ఆరేళ్ల క్రితం అర్ధరాత్రి వచ్చి విజయవాడలో మా ఇంటి తలుపు కొట్టింది లావణ్య. చూస్తే-మెళ్లొ మంగళసూత్రం. పక్కన ముస్లిం యువకుడు. నాకూ పూర్ణకూ కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు. నోట మాట రాలేదు.

దారిపై లోపలికొచ్చి గోడవారగా నిలబడ్డారు. అతని పేరు సలీం. ఎర్రగా బుర్రగా బొడ్డుగా ఉన్నాడు. నడిమయస్సు.

"ఈ పిల్లేమో ఇరవై రెండు. అబ్బనాకారి.

ఇలాంటి కథకీ, గాథకీ కొత్త ఇతివృత్తాలేం ఉండవు. ప్రేమ గద్దెస్తుంది! సలీంకి తండ్రి లేడు. తల్లి హఘ్న. జీవిక చేపలు అమ్మకం. ఆమె, ఆమె తమ్ముళ్ళూ కర్రలూ, కత్తులూ తీసుకుని బాబాయి ఇంటిమీదికి పోయారు. పోస్టల్ ఏజెంటుగా ముగ్గురు కూతుళ్ల పెళ్లిళ్ళు చేసి అలసినాలసి మంచంలోనే రోగగ్రస్తడుగా ఉన్నాడు. పిన్ని నోరులేని జీవం. హఘ్న-బాబాయి ఇంటిమీద పడితే, వీళ్లిటు మా ఇంటికి - కాందిశీకు లైనారు! లోకరీతిలోనూ, నీతిలో కూడా తిరకాసుంది. ఇదొక సహజ దృశ్యం!

మర్నాడు వివరాలు తెలిశాయి. లావణ్య వాళ్ల ఇంటి ఎదురుగా కార్ల మెకానిక్ షెడ్డులో పని చేస్తున్నాడు సలీం. ఈ అవతారానికి ముందు చాలా చిల్లర మల్లర పనులు చేశాడు. ముప్పై రెండేళ్లు వయస్సు అతన్ని ఇప్పటికే చాలా లారీల్లో చాలా ఊళ్లల్లో ఊరేగించింది.

ఆ పగలంతా వాళ్లకీ మాకూ కూడా సమయం ముళ్ల మీదే గడిచింది. ఆ రాత్రి - పూర్ణ నన్ను తీవ్రంగా హెచ్చరించింది.

"ఈ పిల్ల చేసిన పనికి నాకు అసహ్యమేస్తోంది. 'అయ్యో పాపం... సహాయం, సానుభూతి అంటూ పీళ్లని నా మెడకు చుట్టకండి. ముందే చెబుతున్నాను. అట్లాంటిదేమైనా చేశారో మర్యాద దక్కదు' అనేసింది. "ఇప్పుడిప్పుడే కాస్త నాకు రవ్వంత ఊపిరి ఉన్న దనిపిస్తోంది. దాన్ని బిగదీయకండి" అని అన్నది.

స్థితి గతీ చాలా స్పష్టంగా ఉన్నై. 'కింకర్తవ్యం'? నేను చాలా కలతపడ్డాను. ఆలోచించి ఆలోచించి హైదరాబాద్ లోని మిత్రుడు సుధాకర్ ని పట్టుకున్నాను. అతను పంపమన్నాడు. పంపించాను. సలీంని ఒక లారీ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కంపెనీలో చేర్చాడు. కూడా గూడూ ఒనగూడినై. నెల రోజుల తర్వాత ఫోన్ చేసి "నీ దయవలన అంతా బాగానే ఉందన్నయ్యా" అని థాంక్స్ చెప్పింది లావణ్య.

ఇదంతా జరిగి ఐదేళ్లు. ఈ మధ్యలో బాబాయి, పిన్నీ కాలంచేశారు. లావణ్య కబుర్లై తెలియలేదు. ఇప్పుడీదీ వార్త!

టీ కోసం కారు ఆపాడు రాజు. నా ఆలోచనా తెగింది. టీ తాగి మళ్లీ బయల్దేరాము. హైదరాబాద్ చేరే సరికి భళ్లున తెల్లవారింది.

చాలా పెద్ద ఆవరణ. ఆ ప్రాంగణమంతా ట్రాన్స్ పోర్ట్ యజమాని అమానుల్లాఖాన్ గారిది. ఆవరణంతా కార్లూ, ఒకటి రెండు లారీలు, బస్సులూ. మూలగా రేకుల షెడ్డు. నలుగురైదుగురు నిలబడి మాట్లాడుకుంటున్నారు. పురుషోత్తం ఎదురొచ్చి మమ్మల్ని తీసుకువెళ్లాడు.

మమ్మల్ని చూసి లావణ్య గొల్లుమన్నది. పూర్ణ వెళ్లి ఆమెని దగ్గరికి తీసుకుని ఓదార్చ సాగింది. పక్కన బిక్కుబిక్కుమంటున్నాడు-నాలుగేళ్ల లావణ్య కొడుకు. నేలమీద సలీం శవం.

పురుషోత్తంగారూ, లావణ్య కలిసి మరికొన్ని వివరాలిచ్చారు. రెండు నెలల్నుంచీ జ్వరమూ, వాంతులూ, బేదులూ, వచ్చి పోయే అతిథిలా స్పృహ! అన్నీ ఆ గదిలో మూల- నేలమీదే!

తొమ్మిదింటికి ఖాన్ గారు, మరెవ్వరో ఆయన పరివారం వచ్చారు. పురుషోత్తంగారూ ఆయన గుమాస్తాయే. సలీం ఖననానికి ఏర్పాట్లన్నీ వాళ్లే చేశారు. సాయంత్రానికి ఆ పని అయింది. సలీం తరపువాళ్లు గానీ, లావణ్య అక్కయ్యల్లో ఏ ఒక్కరు గానీ రాలేదు. పురుషోత్తంగారి భార్య రుక్మిణమ్మే వచ్చి మాకు ఇంత కాచి పోసింది.

నాలుగోరోజు రాత్రి ఖాన్ గారు మళ్లీ వచ్చారు. పురుషోత్తంగారూ ఉన్నారు. “అమెక్సెనా ఇంకెవరూ న్నారు. అన్నగా మీరు ఆడుకోవాల్సిందే. ఇలాంటి కొన్ని బాధ్యతలు తప్పవు” అన్నారు ఖాన్ గారు. సలీం గురించి, లావణ్య గురించీ నాలుగు మంచి మాటలు చెప్పి వెళ్లిపోయారు.

మర్నాడు సాయంత్రం-పూర్ణ ‘మనం కాస్తేపు బయటికి పోదాం’ అంటే, వెళ్లి పార్కులో కూర్చున్నాం.

కొద్ది క్షణాల తర్వాత అమె సరాసరి విషయ ప్రస్తావనలోకి దిగింది. “నిన్న మధ్యాహ్నం రుక్మిణమ్మ గారి మాటల్లో తెలిసింది. ఆ సలీం రోగం గురించి. ఏమేమో అనుకుంటున్నారట” -

“అంటే?” రెట్టించాను... “అంటే...” అని సంకోచంగా “ఎయిడ్స్” ట అంటూ నసిగింది.

నేను గతకృమన్నాను. కొద్ది సేపు ఏమీ

విజయవాడలో నాలుగు రోజులుండి, తిరిగి హైదరాబాద్ వెళ్లిపోయింది లావణ్య. ఆమె బయల్దేర బోయే ముందు “లావణ్యకి పదివేలివ్వండి” అన్నది పూర్ణ. నా వద్ద డబ్బు ఉన్నట్టు ఆమెకు తెలుసు. నేను నా ఆశ్చర్యాన్ని కనపడనీయకుండా పదివేలా పూర్ణకే ఇచ్చాను. ఆమె లావణ్యకిచ్చి భుజం తట్టింది. ఇద్దరి కళ్లలోనూ తొణికిస కన్నీరుకి నేను మౌనసాక్షిని నిలిచాను!

మాట్లాడలేకపోయాను. మేడలో ఇదమిత్యంకాని విస్తోటనం! ఆ తర్వాత నిబ్బరించుకుని “అర్థం పర్థం లేని వార్తలకి నాలుక లెక్కువ. లోకులు పలు గాకులు అన్నది ఇందుకే” అన్నాను. మొహాన్ని నావైపు తిప్పి, కళ్లలో అనహనాన్ని దట్టించి అన్నది, “ఏమో... నిజమో అబద్ధమో నాకెందుగానీ, మీరు మాత్రం వీళ్లని మనింట్లో పెట్టుకోవాలని జాలిపడకండి. నాకిష్టం లేదు” కొట్టినట్టే చెప్పింది. దిక్కులు చూస్తూ, మౌనంగా ఉండిపోయాను. క్షణాల తర్వాత, “రేపొద్దున ఈమెక్కూడా ఆ మాయదారి రోగమేదో వచ్చి మూలపడితే, ఆ ఉచ్చలూ పెంటలూ కడుక్కుంటూ నేను చావలేను. మొగుడితో కాపురం చేసే వాళ్లకి వస్తుందిట” అని ప్రశ్నని సంధించింది.

కలవరంగా ఉంది మనసులో. నేను భరించలేని దాడే ఇది. కానీ, ఆమెను ఎదుర్కొనే ఆయుధమేదీ నా దగ్గర లేదు. -

నిశ్శబ్దంగానే - పొద్దుబోయింది. ఇంటికి చేరాము.

రాత్రి - ఆరు బయట మంచంలో పొర్లుతున్నాను. నిద్రలేదు. పరిధిమీద ఎంత వేగంగా పరిగెత్తినా, నిదానంగా నడిచినా, స్పృశించిన బిందువునే కదా మళ్లీ మళ్లీ తాకుతూ ఉండేది. ఆలోచన తెగటం లేదు. అప్పుడు - హఠాత్తుగా చెవుల్లో మోగింది - స్వామీజీ ప్రవచనం. ‘రవ్వంత కారుణ్యం, గోరంత ధైర్యం... అదే మనిషితనం. మనల్ని అయిన వారమనుకునే వారి జీవితాల్లో వెలుగు నింపటానికి ఆ మనిషితనాన్ని పంచాలి...’

ఆధారంలేని అనుమానాలతో మనసుని మధించుకోవటం ఎందుకూ? స్వామీజీ ప్రవచనం, ఖాన్ గారి హితవచనం - రెంటినీ అనుసంధానిస్తే? కర్తవ్యం

దృఢతరంగా, స్పష్టంగా కళ్లకు కట్టింది. దీర్ఘంగా శ్వాసించాను. నిద్ర పట్టింది.

* * *

సూటిగా చూసే చూపుల్ని తప్పించుకుంటూ, స్పష్టంగా చెప్పాల్సిన మాటల్ని బయటికి రానీయకుండా జాగ్రత్త పడుతూ నేనూ, పూర్ణా పన్నెండు రోజులు గడిపాము.

పదమూడో రోజు మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు మా తిరుగు ప్రయాణం. భోజనాలయినై. లావణ్యనీ, పిల్లవాణ్ణి సిద్ధంకమ్మని చెప్పేశాను. మనస్సు లోలోపల ఏ గాండ్రింపుని ఎలా అణచుకొన్నదో గానీ, ఆ సందర్భంలో మాత్రం గంభీరంగానే ఉండిపోయింది పూర్ణ! రాజూ వచ్చాడు.

* * *

విజయవాడలో నాలుగు రోజులుండి, తిరిగి హైదరాబాద్ వెళ్లిపోయింది లావణ్య. ఆమె బయల్దేర బోయే ముందు “లావణ్యకి పదివేలివ్వండి” అన్నది పూర్ణ. నా వద్ద డబ్బు ఉన్నట్టు ఆమెకు తెలుసు. నేను నా ఆశ్చర్యాన్ని కనపడనీయకుండా పదివేలా పూర్ణకే ఇచ్చాను. ఆమె లావణ్యకిచ్చి భుజం తట్టింది. ఇద్దరి కళ్లలోనూ తొణికిస కన్నీరుకి నేను మౌనసాక్షిని నిలిచాను! అక్కడికా అధ్యాయం ముగిసింది! ఆ రాత్రి - ఏకాంతంలో పూర్ణ చూపులో చూపు నిగిడ్చి చూస్తుంటే పెదవుల కదలిక మధ్య చికిలిస్తున్న నవ్వుతో - ‘చాలైంది - సంబంధం’ అన్నది గిరుక్కున పక్కకి తిరుగుతూ!

పదిరోజుల తర్వాత ఒకనాడు... “ఇవిగో లావణ్య వాళ్ల మెడికల్ టెస్ట్ రిపోర్టులు” అంటూ తన సెల్లోని నాకందించింది. ‘అదృష్టం బాగుండి అంతా సవ్యంగా ఉంది’ అని అన్నది. మా ఇద్దరి మధ్యనా నిండిన నిశ్శబ్దంలో ఎన్నో వివరణ కందని, అనిర్వచనీయమైన భావాలు నలిగినై. నేను మాత్రం హాయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నాను!

ఆర్నెల్ల కాలం ఇట్టే గడిచింది. ఇప్పుడు విజయ వాడలోనే లావణ్య తన అంగడిలో అక్షరాలా మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా సంపాదనలో పడింది. ఈ మొత్తం పరిణామ ప్రక్రియకి-నిర్మాతా, దర్శకు రాలూ కూడా అన్నపూర్ణ! ఏ మాట, ఎవర్ని ఎప్పుడు ఎలా కదిలిస్తుందో ఎవరు చెప్పగలరు!

ఆయుర్వేద వైద్యం దర్శిని గ్రంథ రచయిత పండిత దీవి రామబ్రహ్మం. తెలుగుభాషా బోధన ఆయన వృత్తి. ప్రవృత్తి ఆయుర్వేద వైద్య ప్రచారం. పదవీ విరమణ విశ్రాంత జీవితంలో ఆయుర్వేదాన్ని బాగా అధ్యయనం చేశారు. జన సామాన్యం ఆరోగ్య పరిరక్షణే లక్ష్యంగా ఈ గ్రంథాన్ని ఆరు అధ్యాయాల్లా సంక్షిప్త సరళ సుందరంగా రచించారు. ఈ గ్రంథ రచనకు ప్రామాణికమైన ఆయుర్వేద వైద్యగ్రంథాలు చరక సంహిత, సుశ్రుత సంహిత, శారధర సంహిత వంటి అతి పురాతన వైద్య గ్రంథాలు. వాటిని సేకరించి అధ్యయనం చేశారు రచయిత. జనవ రాజీయం, పులిప్పాణి వైద్యగ్రంథం, వస్తుగుణదిపిక, వస్తు గుణ ప్రకాశిక, ఆయుర్వేద మూలికా ప్రయోగావళి వంటి అమూల్యమైన ఆయుర్వేద గ్రంథాల సారాన్ని పిండి వడపోసి సరళ సుబోధకమైన శైలిలో పాఠకులకు అందించారు.

వేదాల్లో ఆయుర్వేదం అధర్వణ వేదానికి ఉపవేదం. వేదకాలం నుండి ఆయుర్వేదం ప్రజోప యోగంలో విరివిగా ఉంది. వేదాది సంవత్సరాల్లో ఎంతో పరిణతి చెంది శాఖోపశాఖలుగా విస్తరించింది.

సృష్టిలో దేవతల నుండి మానవాళికి సంక్రమించిన మహోన్నత వైద్యశాస్త్రం ఆయుర్వేదం - సృష్టికర్త బ్రహ్మ నుండి దక్ష ప్రజాపతికి లభించింది. దక్ష ప్రజాపతి నుండి దేవతలకు, వారి నుండి దేవలోకపాలకుడైన ఇంద్రుడికి సంక్రమించింది. ఇంద్రుడి నుండి సృష్టిలో తొలి వైద్యుడైన ధన్వంతరికి ప్రాప్తించింది. క్షీరసాగర మథనంలో ఆవిర్భవించిన ధన్వంతరి 'సాకారమౌశాంతమౌ' అన్నట్లు అవతరించాడట. ధన్వంతరి శాంత స్వభావం వైద్యులకు విధిగా ఉండవలసిన ప్రాథమిక లక్షణం. ధన్వంతరి నుండి మానవాళికి ఆయుర్వేద వైద్యం చేరింది.

ప్రథమ విభాగంలో ఆయుర్వేద ప్రశంస,

సృష్టిలో దేవతల నుండి మానవాళికి సంక్రమించిన మహోన్నత వైద్యశాస్త్రం ఆయుర్వేదం - సృష్టికర్త బ్రహ్మ నుండి దక్ష ప్రజాపతికి లభించింది. దక్ష ప్రజాపతి నుండి దేవతలకు, వారి నుండి దేవలోకపాలకుడైన ఇంద్రుడికి సంక్రమించింది. ఇంద్రుడి నుండి సృష్టిలో తొలి వైద్యుడైన ధన్వంతరికి ప్రాప్తించింది. క్షీరసాగర మథనంలో ఆవిర్భవించిన ధన్వంతరి 'సాకారమౌశాంతమౌ' అన్నట్లు అవతరించాడట. ధన్వంతరి శాంత స్వభావం వైద్యులకు విధిగా ఉండవలసిన ప్రాథమిక లక్షణం.

ఆరోగ్య కరదీపిక ఆయుర్వేద వైద్యదర్శిని

రోగాలు రావడానికి కారణాలు వివరించారు రచయిత. ఆయుర్వేద మూల సిద్ధాంతం గురించి చర్చించారు. రజస్తమో సత్త్వగుణాలూ, కామాన్ని గూర్చి వివరించారు. బాల్య, యవ్వన, వార్ధక్యం దశలను విశ్లేషించారు. వృద్ధుల ఆరోగ్య

ఆయుర్వేద వైద్యదర్శిని

రచన : దీవి రామబ్రహ్మం

ప్రతులకు : దీవిరామబ్రహ్మం,

డోర్ నెంబర్ 32-520, సుభాష్ నగర్,

చిలకలూరిపేట - 522616,

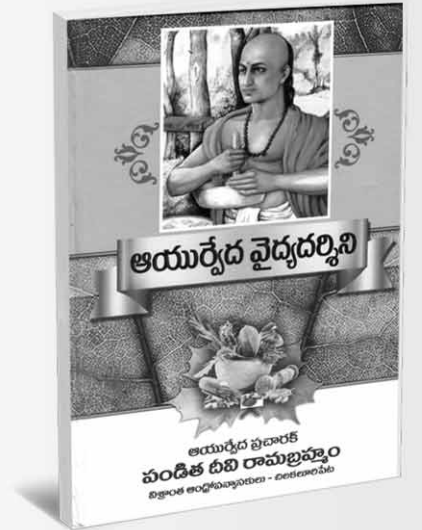
గుంటూరు జిల్లా.

రచయిత ఫోన్: 9290651542

పే.176, వెల : రూ.300/-లు.

సమస్యలను పేర్కొన్నారు. ద్వానంవల్ల ప్రయోజనాలను సవివరంగా చర్చించారు. ద్వితీయ విభాగంలో వసంత గ్రీష్మాది రుతు ధర్మాలూ, ఆయా రుతువుల్లో వచ్చే వ్యాధులను తెలియచేశారు.

వసంత రుతువులో శ్రేష్ఠరోగాలు, శరత్కాలంలో పైత్యరోగాలు, వర్షర్తువులో వాతరోగాలు సహజంగా వస్తాయని తెలిపారు. రుతుధర్మాలను ఏ విధంగా పాటించి పరిపూర్ణమైన ఆరోగ్యంతో జీవించగలరో కూడా వివరించారు. పరిమిత - అపరిమిత

సంభోగాలవల్ల లాభనష్టాలను చర్చించాడు.

అంగస్థంభన సమస్యలను వివరించాడు.

తృతీయ విభాగంలో చరకుడు వివరించిన రెండు విధాల చికిత్సలైన రసాయన చికిత్స, వాజీకరణ చికిత్సలను పేర్కొన్నాడు. రసాయనిక చికిత్స జ్వరాది రోగాలను నియంత్రించి దేహానికి శక్తిని, బలాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. దీర్ఘకాలం జీవించే శక్తిని, సత్సంతాన ప్రాప్తిని కల్పించేందుకు సహకరిస్తుందన్నాడు. వాజీకరణ చికిత్సలో ఔషధాలు భార్యాశ్శల సంగమంలో పరిపూర్ణ సంతృప్తిని పొందడానికి దోహదం చేస్తాయన్నాడు. వాజీకరణ ఔషధాలను సమగ్రంగా పేర్కొన్నాడు. చతుర్థ విభాగంలో సుశ్రుత సంహిత ఆధారంగా స్త్రీలు రుతుకాలంలో పాటించ వలసిన నియమాలను తెలిపాడు. స్త్రీ పురుష సంతాన నిర్ణయానికి సుశ్రుతుడు సూచించిన సంభోగ నియమాలను చర్చించాడు. పంచమ విభాగంలో తులసి, కలబంద, ఉసిరిక, తంగేడు, మందార, తమలపాకు, సరస్వతీ ఆకు వంటి మూలికల ప్రయోజనాలను తెలిపాడు.

ఆరో విభాగంలో వాతం, ఉబ్బునం, ఆయాసం, మధుమేహం, రక్తపోట, హృద్రోగం వంటి జబ్బులకు కారకాలైన హానికర సూక్ష్మక్రిములను పేర్కొన్నాడు.

ఆయుర్వేదంలో చెప్పిన ఆరోగ్యకరమైన ఆహార నియమాల్లో డ్రైఫ్రూట్స్, అతి మధురం, ఎండు కర్మూరం, అంజీరా, బాదం, పిస్తా, కిన్మిస్ అక్రోట్ వంటి వాటివల్ల కలిగే విస్తృత ప్రయోజనాలను వివరించాడు. ఆరోగ్యానికి ఆయుర్వేద చిట్కాలు తెలిపాడు.

'ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం' అనే లక్ష్యంతో రచయిత ఈ గ్రంథాన్ని రచించాడు. ప్రతి ఇంట్లో విధిగా ఉండదగిన ఆరోగ్య నేస్తం ఆయుర్వేద వైద్యదర్శిని.

అక్టోబర్ 30, 1990న జరిగిన మొదటి కరసేవకు సంబంధించిన వార్తలు దేశాన్ని కదలించేవే. 1990 అక్టోబర్ 30వ తేదీ తెల్లవారుజామున అయోధ్యలోని సరయూ వంతెనపైన కరసేవకులపై కాల్పులకు తెగబడిన ములాయం సింగ్ ప్రభుత్వం ఇటు హనుమాన్ మందిరం వద్ద కూడా నిరాయుధులైన రామభక్తుల మీద రెండోసారి కాల్పులు జరిపింది. ఆరోజు ఉదయం 10-11 గంటల మధ్య వేలాది మంది కరసేవలు కర్ఫ్యూను ధిక్కరించి, పోలీసులతో పోరాడుతూ చిన్న చిన్న సందుల గుండా హనుమాన్ మందిరం వద్దకు చేరుకున్నారు. ఇంకా బయట నుంచి కరసేవకులు ఉప్పెనలా వస్తూనే ఉన్నారనే సమాచారం జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ రామశరణ్ శ్రీవాస్తవకు తెలిసింది. నేరుగా అక్కడికే వచ్చిన శ్రీవాస్తవ కరసేవలను వెనక్కి వెళ్లాలని, లేకుంటే కాల్పులు జరుపుతామని హెచ్చరించాడు. అయినా వారు వెనక్కి తగ్గలేదు. ముందుకు దూకి జన్మభూమికి వెళ్లే చిట్టచివరి బారికేడ్ను కూడా ధ్వంసం చేశారు. శ్రీరామజన్మభూమికి-కరసేవకులకు మధ్యలో సరిహద్దు భద్రతాదళాలు, సీఆర్పీఎఫ్ దళాలు అడ్డుగోడగా నిలిచాయి.

జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ శ్రీవాస్తవ కాల్పులు జరపాలని సరిహద్దు భద్రతాదళాలను ఆదేశించారు. నిరాయుధులైన కరసేవకులు, పైగా వృద్ధులపై కాల్పులు జరపడానికి ఆ దళాలు అంగీకరించక తప్పుకున్నాయి. కరసేవకులు మరింత ఉత్సాహంతో ముందుకు దూకారు. శ్రీవాస్తవ మరోసారి ఫైరింగ్ ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. ఈసారి సీఆర్పీఎఫ్ దళాలు కాల్పులు ప్రారంభించాయి. మొదట్లో గాలిలోకి కాల్పులు జరిపాయి. అయినా కరసేవకులు చెక్కుచెదరలేదు. దాంతో తూపాకి గొట్టాలు నేరుగా కరసేవకుల గుండెలపై గురిపెట్టి కాల్చారు. మొదటి వరుసలోని 12 మంది కరసేవకులు అక్కడే కుప్పకూలి అసువులు బాశారు. ఇది చూసిన మిగిలిన కరసేవకులు ఆవేశంతో చొక్కాల గుండీలు విప్పి, ఛాతినీ చూపిస్తూ ముందుకు దూకారు. కాల్పులకు ఆదేశాలిచ్చిన జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ వైపుకు కొందరు ఊరికారు. కాల్పులను గమనించిన అయోధ్య ప్రజలు ఒక్కసారిగా ఇళ్లపై నుంచి పోలీసులపై రాళ్ల వర్షం కురిపించారు. శ్రీవాస్తవ పలాయనం చిత్తగించాడు. ఈ పోరాటం మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు కొనసాగింది.

సరిగ్గా 12 గంటలకు దాదాపు వెయ్యి మంది కరసేవకులు బాబ్లీ కట్టడం-రామ జన్మభూమి ప్రధాన ద్వారం వద్దకు చేరుకున్నారు.

నాలుగు నిమిషాల్లో ఆలయం తలుపులు తెరుచుకున్నాయి.

రామ్ లాలా హమ్ ఆయే హై.... అంటూ ఆనందోత్సాహంతో జన్మస్థాన్ పై సాష్టాంగ పడ్డారు.

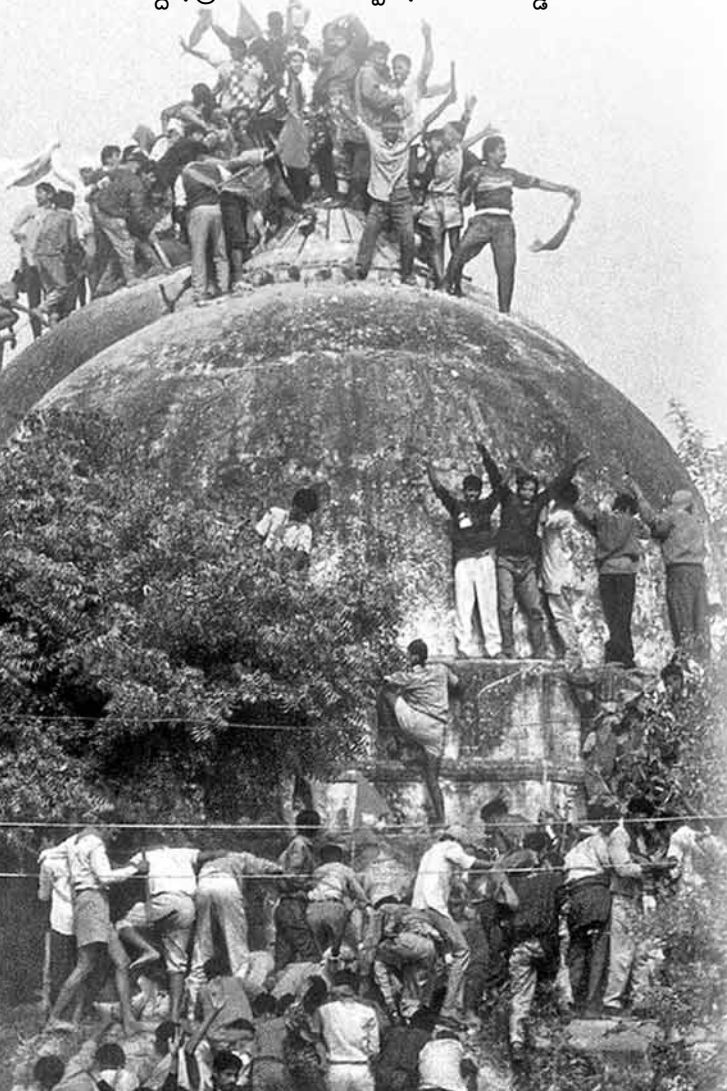
మరుక్షణం కరసేవ ఆరంభమైంది. అంటే అక్కడ కొద్ది మట్టిని తవ్వి సంతేత రూపంలో పునాది పని ప్రారంభించడమే కరసేవ! ఆ పని వారు ప్రారంభించారు. వారి వద్ద ఎలాంటి ఉపకరణాలు లేవు. ఇనుప బారికేడ్లను ఛేదించుకుని

పిడికిలి బిగిసింది.

వచ్చిన సమయంలో దొరికిన ఇనుపరాడ్ల పనిముట్లు అయ్యాయి.

అటు ఉత్సాహం పట్టలేని మరికొందరు యువకులు ఒకరి భూజాలపై ఒకరు ఎక్కి బాబ్లీ కట్టడం-మందిర గోపురాలపైకి చేరుకున్నారు. జాతీకే కళంకమైన బాబ్లీకట్టడాన్ని తొలగించే పనిని ప్రారంభించారు. అది కూడా సంతేతంగానే. ఈ లోగా మరికొందరు యువకరసేవకులు బాబ్లీ గోపుర శిఖరంపై భగవాద్భజాలను ఎగురవేశారు. విజయోత్సాహంతో వారు చేసినా జైశ్రీరామ్ నినాదాలు అంతటా ప్రతి ధ్వనించాయి. బాబ్లీ గోపురంపై ఓంకార చిహ్నంతో కాషాయ పతాకాలు ఎప్పుడైతే కనిపించాయో ఇక కరసేవకులకు, అయోధ్య పట్టణ ప్రజలకు ఆనందానికి అంతలేదు. కొందరు భద్రతా దళాలకు దండం పెట్టారు. ఇదంతా దాదాపు 20 నిమిషాలే. అయోధ్యలోకి చిన్న పక్షిని కూడా చొరబడనీయను అంటూ బీరాలు పలికిన ములాయంసింగ్ యాదవ్కు తల కొట్టేసినట్లయింది.

అప్పుడే కొందరు పోలీసు అధికారులు విశ్వహిందూ పరిషత్ నాయకుడు, యూపీ మాజీ డీజీపీ ఎస్పీ దీక్షిత్ను జన్మస్థాన్ వద్దకు తీసుకువచ్చారు. మన లక్ష్యం నెరవేరింది. ఇక వెనక్కి రమ్మని ఆయన కరసేవకులకు విజ్ఞప్తి చేశారు. చాలా మంది కరసేవకులు వెనక్కి మరలి వచ్చారు కూడా. అంతలో సరిగ్గా ఒక హెలికాప్టర్ తక్కువ ఎత్తులో ఎగురుతూ బాబ్లీ కట్టడం వద్దకు వచ్చింది. అందులో ఉన్న యూపీ సీఎం ములాయంసింగ్ను, అతని మంత్రి మహమ్మద్ ఆజం ఖాన్ను కరసేవకులు గుర్తుపట్టారు. కరసేవ జరిగిందని అర్థం చేసుకున్న ములాయం సింగ్ భద్రతాదళాలకు రెడ్ అలర్ట్ సందేశాలు ఇచ్చాడు. వెంటనే ఒక అధికారి మందిరం లోపల కరసేవకులపై కాల్పులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. ఇక్కడ కూడా కరసేవకులపై మళ్లీ సీఆర్పీఎఫ్ జవాన్ల కాల్పులకు తెగబడ్డారు. ఇది ఆ రోజున నిరాయుధులైన కరసేవకులపై కాల్పులకు తెగబడిన మూడో ఘటన! ఈ కాల్పుల్లో ఇద్దరు మరణించారు. వారిలో ఒకరు సాధువు. రెండోవారు 14 సంవత్సరాల

రాజేంద్రకుమార్ యాదవ్ అనే యువకుడు. ఈ యువకుడే మొదటిసారిగా బాట్లీ కట్టడం గోపురంపైకి ఎక్కి భగవాద్భజాన్ని ఎగురువేశాడు. రాముని సన్నిధిలో ఆ రామ కార్యంలో అమరుడైన మొట్టమొదటి కరసేవకుడు రాజేంద్రకుమార్ యాదవ్!

లక్ష్మం నెరవేరి ఉండవచ్చు. హిందువుల గుండె ధైర్యం, రామభక్తుల తెగింపు విశ్వాన్ని కదిలించి ఉండవచ్చు. కానీ తమతో పాటే వచ్చిన కరసేవకులు తమ కళ్ల ముందే తుపాకీ గుళ్లకు బలైన దృశ్యం అక్కడ అందరిని కలచివేసింది. అందుకే అందరి హృదయాలు బరువెక్కి ఉన్నాయి.

అక్టోబర్ 31, నవంబర్ 1వ తేదీల అయోధ్యలో ఉద్రిక్తత నెలకొని ఉన్నా పరిస్థితులు అదుపులోనే ఉన్నాయి. అక్టోబర్ 30వ తేదీన కరసేవ ముగిసినా రామ్ లాలా దర్శనం చేసుకోలేని వారే ఎక్కువ. రామ్ లాలా దర్శనం చేసుకున్న తర్వాతనే తిరిగి వెళ్లాలన్న కాంక్ష వారిలో ఉంది. ఇంతలో పోలీసుల కస్టడి నుంచి తప్పించుకున్న అశోక్ సింఘాల్, ఎస్సీ డిక్షితేలు నవంబర్ 1వ తేదీ సాయంత్రానికి మహాత్ నృత్యగోపాల్ దాస్ నివాసం మణిరాం ఛావసీ వద్దకు చేరుకున్నారు. ఆ రోజు జరిగిన సమావేశంలో రెండవ

హిందాల్ కో వసతిగృహం నుంచి సాధ్యి ఉమాభారతి తప్పించుకుని అయోధ్య చేరుకున్నారు. ఈ వార్త కరసేవకులకు మరింత ఉత్సాహాన్ని నింపింది. తనను గుర్తు పట్టుకుండా ఆమె తలసీలాలు సమర్పించుకున్నారు. ఆమె నాయకత్వంలో ఉత్తర భారతానికి చెందిన వందలాది కరసేవకులు మరో మార్గం గుండా ముందుకు కదిలారు. అలా మొత్తం మూడుమార్గాల్లో కరసేవకులు రోడ్లపై ఉన్నారు. కొద్ది దూరం రాగానే మొదట ఉమాభారతిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. అయినా కరసేవకులు రోడ్డుపై రామభజన చేసుకుంటూ పాకుతూ కదిలారు.

ఇంతలో ఏం జరిగిందో తెలియదు. భద్రతా దళాలకు ఎక్కడి నుంచి ఆదేశాలు వచ్చాయో తెలియదు! మూడుమార్గాల్లో పాకుతూ వస్తున్న కరసేవకులపై ఒక్కసారిగా పోలీసులు బాష్పవాయు గోళాలు ప్రయోగించారు. తెల్లని పాగ ఆ ప్రాంత మంతా కమ్ముకోగానే విచక్షణా రహితంగా కాల్పులు మొదలు పెట్టారు. తుపాకులు కాళ్లకు కాకుండా తలలకు గురిపెట్టారు. ఒక్కొక్క కరసేవకుడిని పట్టుకుని మరి కాల్పడం కనిపించింది. ఇంట్లో తలదాచుకున్న వారిని బైటకు ఈడ్చి కాల్చారు.

రామ్ కొఠారి, శరత్ కొఠారి

నాలుగైదు జలియన్ వాలా బాగ్ దురంతాలను మరిపించేలా సాగిన మూలాయం సింగ్ ప్రభుత్వ దమనకాండ, పోలీసు దౌర్జన్యం, కాల్పులతో నవంబర్ 2వ తేదీన మరణించిన కరసేవకుల సంఖ్య లెక్క జెప్పడం కష్టం. ఎందుకంటే భద్రతాదళాలు కరసేవకుల మృతదేహాలను సైతం మాయం చేశాయి. ఆ రోజున 100 మందికి పైగానే కరసేవకులు మరణించారని విశ్వహిందూ పరిషత్ పెద్దలు చెప్పారు! దీని గురించి ఏ హక్కుల కార్యకర్త నోరు విప్పలేదు. కానీ హిందువులు నోరు విప్పారు. కార్యచరణకు పూనుకున్నారు. ఒక కొత్త అడుగు పడింది. 1990 అక్టోబర్ 30, నవంబర్ 2న జరిగిన కరసేవ భారతజాతి మొత్తాన్ని సమైక్యపరిచింది. దేశం నలువైపుల నుంచి భాష, ప్రాంత, కుల, వర్గ రాజకీయ విభేదాలన్నీ పక్కన పెట్టి ప్రజలందరూ హైందవ శంఖారావం పూరించారు. ధనికులు - పేదలు, హరిజనులు - గిరిజనులు, బీసీలు అనే తేడా లేకుండా హిందువులంతా ఒక్కటయ్యారు! హిందువులమని గర్వంగా చాటారు.

డిసెంబర్ 6, 1992.

రెండవ కరసేవ జరిగింది. ఇదే రామ జన్మభూమి విముక్తి పోరులో తుది ఘట్టమైంది. పెద్ద సంఖ్యలోనే కరసేవకులు హాజరయ్యారు. ఆ ఉదయం కూడా వాతావరణం ప్రశాంతంగానే ఉంది. రామకథా కుంజ్లో సభ ఏర్పాటయింది. సభకు 70,000 మంది వచ్చారు. స్థలం వద్ద దాదాపు బయవందల మంది సాధువులు పూజలు చేయడానికి వెళ్లారు. కుంజ్లో ప్రసంగాలు సాగుతూ ఉండగానే కొందరు బయటకు వెళ్లారు. అక్కడ పోలీసులతో ఘర్షణ జరిగింది. మధ్యాహ్నం 12 గంటల ప్రాంతంలో దాదాపు ఎనభై మంది కట్టడం పైకి ఎక్కి గుమ్మటాలను ధ్వంసం చేసే పని మొదలు పెట్టారు. తరువాత ఆ పరిసరాలలో దాదాపు 70,000 మంది కరసేవకులు చేరారు. తరువాత కరసేవకులు గుమ్మటాల మీద కాషాయ జెండా ఎగురవేశారు. కట్టడం నేల మట్టమైంది.

(పచ్చే వారం ముగింపు, రామ జన్మభూమిలో మందిరానికి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ శంకుస్థాపన)

కట్టడం కూలింది...

తేదీన మరోసారి శాంతియుతంగా మందిర ప్రవేశానికి ప్రయత్నించాలని నిర్ణయించారు. నిర్బంధాలతో 30వ తేదీ కరసేవకు చేరుకోలేకపోయిన వేలాది మంది కరసేవకులు అయోధ్యకు వచ్చి చేరారు. వీరిలో దక్షిణ భారతంతో పాటు, ఇటు పశ్చిమ భారతం నుంచి వచ్చిన వేలాదిమంది కరసేవకులు ఉన్నారు. రెండుదారుల గుండా వెళ్లి హనుమాన్ మందిరం వద్ద కరసేవకులు కలుసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఎందుకంటే అక్టోబర్ 30 తర్వాత అయోధ్య రెండు విభాగాలుగా చీలింది. మణిరాం ఛావసీ, దిగంబర్ అఖ్టా ప్రాంతం అంతా కరసేవకుల ఆధీనంలోనే ఉంది. ఇక్కడ కర్ఫ్యూ ప్రభావం ఏ మాత్రం లేదు! అటు హనుమాన్ మందిరం, రామ జన్మభూమి ప్రాంతం మాత్రం పూర్తిగా భద్రతాదళాల ఆధీనంలో ఉంది.

ఆ నిర్ణయం మేరకు నవంబర్ 2వతేదీ ఉదయం మణిరాం ఛావసీ నుంచి రెండుదిశలలో యాత్రలు ప్రారంభమయ్యాయి. కొద్దిదూరం వెళ్లగానే భద్రతా దళాలు ఎదురుపడ్డాయి. వెంటనే కరసేవకులు రోడ్డుపైనే బైరాయింది రామనామ జపం మొదలు పెట్టారు. కింద కూర్చోని పాకుతూనే మందిరం వద్దకు చేరాలని కరసేవకులు వ్యూహం. అప్పుడే ఇంకో మార్గం నుంచి కూడా కరసేవకుల దండు వచ్చింది.

చనిపోయిన కరసేవకుల మృతదేహాలను తీసుకుని పోవడానికి వచ్చిన వారిని సైతం కాల్చారు. అయినా కూడా కొంతమంది కరసేవకులు ముందుకే కదిలారు. నేలకొరిగిన ప్రతి కరసేవకుడి మృతదేహం ఛాతీవైపే తూటా గాయాలున్నాయి. వీపువైపు కాదు!

మరణించిన కరసేవకుల్లో కలకత్తాకు చెందిన రామ్ కొఠారి, శరత్ కొఠారి అనే ఇద్దరు యువకులు ఉన్నారు. ఇద్దరు 30వ తేదీన గోపురాలపై మొట్ట మొదట ఎక్కిన బృందంలో ఉన్నారు ఈ ఇద్దరూ అన్నదమ్ములు. వీరిని పోలీసులు పాయింట్ బ్లాంక్ రేంజిలో కాల్చి చంపారు. అదే సమయంలో కరసేవ కుల బలిదానం చూసి కన్నీళ్లు పెట్టుకున్న పోలీసులు కూడా కనిపించారు. తరువాత సహచార పోలీసుల దురాగతాలపై వారు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

నవంబర్ 2న జరిగిన కాల్పుల ఘటనపై అయోధ్య పట్టణంలోని ప్రజలు ఆగ్రహంతో ఊగి పోయారు. ఆ రోజు సాయంత్రం కనిపించిన పోలీసునల్లా రాళ్లతో కొట్టారు. మూలాయం సింగ్ ప్రభుత్వం జరిపిన ఈ నరమేధం పట్ల హిందువులలో ఆగ్రహం వ్యక్తమైంది. బీజేపీ, విశ్వహిందూ పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో దేశవ్యాప్తంగా సంతాప సభలు, శ్రద్ధాంజలి కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. వాటిలో కోట్లాది హిందూ సోదరులు పాల్గొన్నారు.

శామ్మూల్ ఓ హంటింగ్స్ 'నాగరికతల మధ్య ఘర్షణలు' అనే సిద్ధాంతాన్ని చాలామంది నమ్మరు. కానీ 1979 సంవత్సరం నుంచి ఇస్లామిక్ దేశాల మధ్య అంతర్గత వైరం నెలకొని ఉంది. అరబ్-ఇబ్రాయెల్ దేశాల మధ్య నెలకొన్న వివాదం ఇరాన్-అరబ్ దేశాల మధ్య స్నేహాన్ని పెంచే పరిస్థితులను సంతోషిస్తున్నది. అంతేకాకుండా ఇస్లామిక్ ప్రపంచ వ్యవహారాలలో టర్కీ శక్తిమంతమైన పాత్రను పోషిస్తుంది. 1979-89 మధ్య ప్రచ్ఛన్న యుద్ధాన్ని ముగించేందుకు అఫ్గానిస్తాన్ లో సోవియట్ యూనియన్ ను అమెరికా-సౌదీ-పాకిస్తాన్ ఒక్కటై ఓడించాయి. అయితే 1979లో ఇరాన్ దేశంలోని ఒకే మతానికి చెందిన వారి మధ్య ఘర్షణ తలెత్తింది. 1989 సంవత్సరం నాటి తదుపరి పరిణామాలు ఇస్లామిక్ ప్రపంచానికి మింగుడుపడనంతగా మారాయి. ఒకవైపు మత ఆచరణలో మార్పుతో పాటు ఆధునీకరణ కోసం పట్టు పడుతుంటే, మరోవైపు మత మూలాలను పకడ్బందీగా పాటించేలా చేయాలనే వాదనలు పెరుగుతూ వచ్చాయి.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఇస్లామిక్ విశ్వాసాలను పాదుకొలపాలనీ, ఇస్లామిక్ ప్రపంచానికి నాయకత్వం వహించాలన్న ఆలోచనకూ అక్కడే బీజం పడింది. అదే ఇస్లామిక్ దేశాల మధ్య అంతర్గత చిచ్చుకు దారితీసింది. ఒకే మతంలోని వేలాది వర్గాలు, ఉపవర్గాల మధ్య సంఘర్షణ మొదలైంది. అవి భౌగోళిక రాజకీయ వివాదాల్లోకి చేరినప్పుడు భవిష్యత్తులో ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనిశ్చితిని రేకెత్తించ గలవు. అందుకు పాలస్తీనా-ఇబ్రాయెల్, అఫ్గానిస్తాన్, ఇరాక్, యెమెన్, లిబియా, సిరియా వంటివి ఉదాహరణ మాత్రమే.

మరోకోణంలో రాజ్యానికి అతీతంగా అల్ కాయిదా, ఇస్లామిక్ స్టేట్, అల్ షబాబ్, బోకో హరాం వంటి ముస్లిం మతాన్నాద ఉగ్రవాద సంస్థలు నిరంతరం ఉద్బవిస్తూనే ఉన్నాయి. ఇస్లామిక్ ప్రపంచం లోని గల్ఫ్ కోఆపరేషన్ కౌన్సిల్ లో భాగమైన అరబ్ దేశాలు ఆర్థికంగా ఎంతో బలమైనవి. 57 ఇస్లామిక్ దేశాలు సభ్యత్వం కలిగిన ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ఇస్లామిక్ కోఆపరేషన్ సంస్థకు సౌదీ అరేబియా నాయకత్వం వహిస్తోంది. చెప్పుకోదగ్గ ఐకమత్యం, ముందుచూపు లేకున్నా ఆయా దేశాలు తమ సమస్యలను ఈ సంస్థ ద్వారా పరిష్కరించు కుంటున్నాయి.

గడచిన రెండు సంవత్సరాల నుంచి చూసుకుంటే,

ముఖ్యంగా కొవిడ్ మహమ్మారి తరువాత ఇస్లామిక్ దేశాల మధ్య వ్యవహారశైలి మారుతూ వస్తోంది. ఆయా దేశాలు, ప్రాంతాల మధ్య జరుగుతున్న భౌగోళిక రాజకీయ పరిస్థితులను విశ్లేషించ దానికి వివిధ అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఏదేమైనప్పటికీ ఎటువంటి మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి, ఎటువంటి పూర్వాలను ఆయా దేశాలు అనుసరించనున్నాయి అనేవి వాటి మధ్యనున్న బంధాలను నిలబెడతాయా లేదా సంఘర్షణను మరింత పెంచుతాయా అనేది అంచనా వేయడం అనేది ఇప్పటిలో స్పష్టపడక పోవచ్చు.

మధ్య ప్రాచ్య దేశాల్లో గందరగోళమైన పరిస్థితులు తగ్గుతూ మార్పులు వస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా భౌగోళిక రాజకీయాల్లో ప్రభావం చూపిన అరబ్-ఇబ్రాయెల్ సంబంధాలలో మార్పులు జరుగుతున్నాయి.

ఫలితంగా సౌదీ అరేబియా-ఇరాన్ మధ్య వివాదానికి తెరలు లేస్తున్నాయి. ఇబ్రాయెల్ తో శాంతియుత సంబంధాలను ఏర్పరచుకునేందుకు సౌదీ దేశీయులు తమ విధానాలను మార్పు చేసుకుంటున్నారు. కాకపోతే అందుకు సంబంధించిన విధానాలు రూపొందాల్సి ఉంది. మధ్య ప్రాచ్యంలోని చాలా దేశాలకు ఇబ్రాయెల్ నేడు శత్రువుగా పరిగణనలో లేదు. చాలా దేశాలు ఇబ్రాయెల్ తో తమ సంబంధాలను సాధారణ స్థితికి తెచ్చుకునేందుకు ఆసక్తిని కనబరుస్తున్నాయి. అందుకు అమెరికా కూడా తన వంతు పాత్రను పోషిస్తోంది. సిరియా, లెబనాన్ వంటి దేశాలు ఈ విధానాన్ని అవలంబించక పోయినప్పటికీ, మిగిలిన దేశాలు ఇబ్రాయెల్ తో సత్సంబంధాలను ఏర్పరచుకోవడంతో ఆయా దేశాల్లో స్థిరత్వాన్ని తీసుకొచ్చే అవకాశం ఉంది. ఖతార్ నుంచి అమెరికా సేనల ఉపసంహరణతో కూడా ఇస్లామిక్

ప్రపంచంలో స్థిరత్వానికి దోహదపడే అవకాశం లేకపోలేదు. మధ్య ప్రాచ్య దేశాలతో అమెరికాకు ఇంధన సంబంధిత వివాదాలు కొంత మేర మాత్రమే తగ్గడం గమనార్హం. అది కూడా స్థిరత్వానికి దారి తీసేందుకు దారి ఏర్పరుస్తోంది. చైనా, జపాన్, భారత్ వంటి దేశాలు తమ దేశాల ప్రగతి కోసం మధ్య ప్రాచ్య దేశాలతో స్నేహాన్ని కొనసాగిస్తాయి. ప్రపంచంలో తన వ్యూహాత్మక ఉనికిని చాటు కునేందుకు, వనరులపై తన పట్టును నిలుపుకునేందుకు

అమెరికా మధ్య ప్రాచ్య దేశాల్లోని ప్రాంతాలతో పాటు ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంపై కన్నేసింది. 1973 సంవత్సరంలో రేకెత్తిన ఇంధన సంబంధిత వివాదాలు మరికొన్ని సంవత్సరాల పాటు కొనసాగవచ్చు.

ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఓటమి తరువాత ఉగ్రవాదం చతికిలపడినట్టు కనిపించింది. ఉగ్రవాద సంస్థలు తిరిగి బలాన్ని పుంజుకోవడానికి ఇరాన్ వంటి దేశాలు అంతర్గతంగా సహాయం అందించే అవకాశాలున్నాయి. కాకపోతే సంప్రదాయ పద్ధతుల్లో అంతర్గత యుద్ధాలను గెలవడం సాధ్యపడదు. భవిష్యత్తులో అత్యధిక గుండరగోళాన్ని రేకెత్తించేందుకు వివిధ దేశాల్లో ప్రజల ఆస్తలు, జనాభా, నాయకత్వాలపై తరచూ దాడులు జరిగే అవకాశం ఉంది. సిరియా అంతర్గత యుద్ధం తరువాత నెలకొన్న పరిస్థితులను సాధారణ స్థాయికి తెచ్చే క్రమంలో ఇజ్రాయేల్ బూచి భావం కూడా తొలగిపోవడానికి దోహదపడనుంది. ముఖ్యంగా ఎవరు ఎవరితో సంఘర్షణ పడుతున్నారో తెలియని తరుణంలో స్థిరమైన పరిస్థితులకు మార్గం కనిపిస్తుంది.

ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో ఇప్పటి వరకు జరిగిన పరిణామాలలో టర్కీ శక్తిమంతమైన పాత్రను

ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో ఇప్పటి వరకు జరిగిన పరిణామాలలో టర్కీ శక్తిమంతమైన పాత్రను పోషించింది. ముఖ్యంగా యూరప్ దేశాల పతనంలో దాని పాత్ర స్పష్టంగా కనిపించింది. ముస్తాఫా కెమాల్ ఆశయం చెల్లాచెదురు కావడంతో టర్కీ గురి మరింత పెరిగింది. పాకిస్తాన్-ఇరాన్ దేశాలతో కలిసి అరబ్ దేశాలకు అర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ఇస్లామిక్ కంట్రీస్ కు సవాల్ విసిరేందుకు సన్నద్ధం అయ్యింది. నాగర్నో-కర్బక్ గురించి అర్మేనియాతో యుద్ధం గెలవడానికి అజర్బైజాన్ కు టర్కీ సహకరించింది.

పోషించింది. ముఖ్యంగా యూరప్ దేశాల పతనంలో దాని పాత్ర స్పష్టంగా కనిపించింది. ముస్తాఫా కెమాల్ ఆశయం చెల్లాచెదురు కావడంతో టర్కీ గురి మరింత పెరిగింది. పాకిస్తాన్-ఇరాన్ దేశాలతో కలిసి అరబ్ దేశాలకు అర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ఇస్లామిక్ కంట్రీస్ కు సవాల్ విసిరేందుకు సన్నద్ధం అయ్యింది. నాగర్నో-కర్బక్ గురించి అర్మేనియాతో యుద్ధం గెలవడానికి అజర్బైజాన్ కు టర్కీ సహకరించింది. ప్రస్తుతం ఇరాన్ కు వ్యతిరేకంగా వెళ్లేందుకు, ఇజ్రాయేల్, సౌదీ అరేబియాతో స్నేహంగా ఉండేందుకు టర్కీ సంకేతాలను పంపుతోంది. తద్వారా అమెరికా నూతన నాయకత్వానికి వేదికను ఏర్పాటు చేస్తోంది. అమెరికా తమపై విధించిన నిషేధాన్ని తొలగించి నూతన అమెరికా ప్రభుత్వం ఆర్థిక సాయం చేస్తుందనే ఆశతో టర్కీ ఉంది.

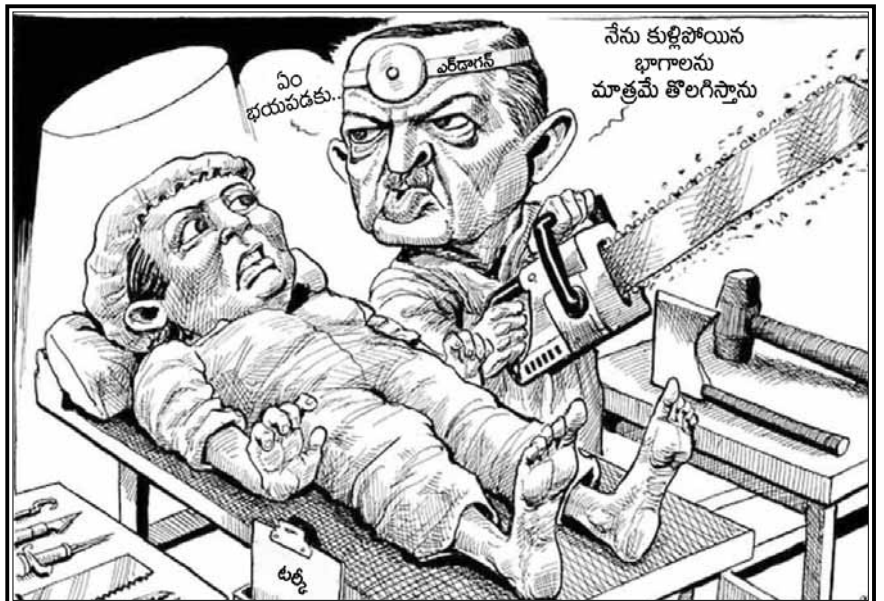
ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో తరచూ వస్తున్న అనూహ్యమైన మర్పులు స్పష్టంగా లేకపోయినప్పటికీ వాటి విశ్వసనీయత అమృతానికి ఉన్నట్లు సూచనలను ఇస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు పాకిస్తాన్ ఎప్పటిలాగే సౌదీ దేశాలతో కలిసి వెళ్లా.. లేక టర్కీ ఇరాన్ సమాహంతో ఉండాలా అనే సందిగ్ధంలో ఉంది. అమెరికా-సౌదీ దేశాల స్నేహపూర్వక శైలి

కారణంగా కశ్మీర్ విషయంలో సౌదీ సున్నితంగా వ్యవహరిస్తోంది. కాకపోతే అఫ్గానిస్తాన్-పాకిస్తాన్ మధ్యనున్న వివాదాలు మాత్రం ప్రపంచం దృష్టిలో పడతాయి.

సమీప భవిష్యత్తులో సిద్ధాంతపరమైన విభేదాలకు సౌదీ కేంద్ర బిందువు కానుంది. ఇస్లాంకు చెందిన పవిత్ర క్షేత్రాలన్నీ సౌదీ అరేబియా ఆధీనంలోనే ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ఇస్లాంకు సంబంధించిన ప్రతి అంశం కూడా అరబిక్ భాషతో ముడిపడి ఉంది. ఇస్లామిక్ భావనను ఆ భాష ప్రకటిస్తుంది. అది ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో నాయకత్వ వివాదానికి దారి తీయనుంది.

అరబ్ మరోసారి పునరుజ్జీవం పొందుతుందా, ఇరాన్ తన వివాదాలను ఎలా పరిష్కరించు కుంటుంది, ఉగ్రవాద సంస్థలు తిరిగి బలాన్ని పుంజు కుంటాయా, ఇస్లామిక్ ఘోబియా తొలగుతుందా, వలస వచ్చిన వారి పట్ల యూరప్ ఎలా వ్యవహరిస్తుంది అనే అంశాలు భౌగోళిక రాజకీయాల్లో ఇస్లామిక్ దేశాల పాత్రను నిర్ణయించునున్నాయి.

- రచయిత సయ్యద్ అతా హుస్సేన్ శ్రీనగర్
కేంద్రంగా పని చేసిన మాజీ కమాండర్, ప్రస్తుత కశ్మీర్ యూనివర్సిటీ ఛాన్సలర్.

చైనా వ్యవహారాలపై ఒకరికంటే ఒకరికంటే విచిత్రంగా ఉంటుంది. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో సత్సంబంధాలన్నది దాని డిక్షనరీలోనే లేదు. ఉద్రిక్తతలకు ఊపిరిలూడడం, కయ్యానికి కాలుదువ్వడమే దాని విధానం. సరిహద్దు దేశాల్లో చొరబాట్లకు, ఆక్రమణలకు పాల్పడటం దాని నైజం. తన సరిహద్దుల్లో గల 14 దేశాలతోనూ ఇదే పరిస్థితి. ఇక భారత్ విషయంలో మరింత దూకుడుగా ఉంటుంది బీజింగ్. దాదాపు పది నెలలుగా వాస్తవాధీన రేఖ (ఎల్ఏసీ- లైన్ ఆఫ్ ఆక్క్యూపల్డ్ కంట్రోల్) వద్ద తూర్పు లద్దాఖ్ ప్రాంతంలో సేనల మోహరింపు ద్వారా ఉద్రిక్తతలను రాజేసింది. ఫలితంగా గత ఏడాది జూన్ లో గల్వాన్ లోయలో ఇరుదేశాల మధ్య జరిగిన ఘర్షణలో 20మంది భారతీయ సైనికులు అమరులయ్యారు. ఇప్పటికీ ఉద్రిక్తతలు చల్లారలేదు. బలగాల మోహరింపు కొనసాగుతూనే ఉంది. బలగాల వెనక్కి మళ్లింపు, తగ్గింపు వంటి ప్రతిపాదనలు బీజింగ్ నుంచి రావడం లేదు. ఇప్పటివరకు 9సార్లు ఇరుదేశాల సైనిక కమాండర్ల మధ్య చర్చలు జరిగినా సానుకూల ఫలితాలు రాలేదు.

ఈ నేపథ్యంలో వాస్తవాధీన రేఖకు సమీపంలో తాజాగా చైనా ఆక్రమణకు పాల్పడటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. ఉపగ్రహ ఛాయాచిత్రాలు ఈ విషయాన్ని తేటతెల్లం చేస్తున్నాయి. ఈశాన్య రాష్ట్రమైన అరుణాచల ప్రదేశ్ లోని ఎగువ సుబన్ సిరి జిల్లాలో 'చునది తీరంలో 101 ఇళ్లతో ఏకంగా ఒక గ్రామాన్నే నిర్మించింది. అక్కడ సకల సౌకర్యాలను కల్పించింది. దాదాపు 4.5 కిలోమీటర్ల భారత భూభాగంలోకి చొచ్చుకుని వచ్చి ఈ నిర్మాణాలను చేపట్టింది. ఉపగ్రహ ఛాయాచిత్రాల ద్వారా ఈనెల 18న ఈ విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. గత ఏడాది నవంబరు ఒకటి నాటికి ఈ చిత్రాలు. ఫ్లానెట్ ల్యాబ్స్ నుంచి ఎన్డీటీవీ (న్యూఢిల్లీ టెలివిజన్) వీటిని సేకరించింది. అంతకుముందు ఆగస్టు నెలలో సేకరించిన చిత్రాల్లో ఈ ఇళ్ల జాడలేదు. అంటే అతితక్కువ కాలంలోనే శరవేగంగా 101 ఇళ్లను నిర్మించింది. వాస్తవానికి ఇది వివాదాస్పద ప్రాంతం. అందువల్ల ఇక్కడ ఏ

సరిహద్దు (సం)గ్రామం

దేశమూ ఎలాంటి తాత్కాలిక, శాశ్వత నిర్మాణాలు చేపట్టరాదు. గతంలో ఇక్కడ ఇరుదేశాల సైనికుల మధ్య ఘర్షణలు జరిగాయి. ఈ ఇళ్లకు సమీపంలోనే చైనా సైనిక శిబిరం ఉండటం గమనార్హం. ఈ ప్రాంతానికి కొద్ది దూరంలో గల బిసా, మజా ప్రాంతంలో సైనిక స్థావరాలను నిర్మించింది. ఈ ఇళ్ల నిర్మాణ ప్రయత్నాలపై భారతీయ జనతా పార్టీకి చెందిన అరుణాచల్ ప్రదేశ్ తూర్పు నియోజకవర్గ పార్లమెంటు సభ్యుడు తాపిర్ గావ్ గత ఏడాది నవంబరులో లోక్ సభ సమావేశాల్లో ప్రస్తావించారు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ పశ్చిమ నియోజకవర్గ లోక్ సభ సభ్యుడు, కేంద్ర మంత్రి కిరెన్ రిజిజు సైతం ఈ విషయాన్ని గుర్తించారు. రాష్ట్రంలోని ఇద్దరు ఎంపీలు తొలినుంచి చైనా చర్యలపై ఓ కన్నేసి ఉన్నారు.

చైనా ఇళ్ల నిర్మాణంపై కేంద్ర ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగానే ఉంది. ఈ విషయం తమ దృష్టికి వచ్చిందని, పరిస్థితిని నిశితంగా పరిశీలిస్తున్నామని, తగిన చర్యలు చేపడుతున్నామని స్పష్టం చేసింది. తాము కూడా సరిహద్దుల్లో సైనిక అవసరాల నిమిత్తం మౌలిక సౌకర్యాలను కల్పిస్తున్నామని, వీటి వల్ల కేవలం సైనికులకే కాక, సాధారణ ప్రజలకూ మేలు జరుగుతుందని పేర్కొంది. రహదారులు, వంతెనల నిర్మాణం చేపట్టామని, విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పిస్తున్నామని వెల్లడించింది. అవసరమైతే చైనాకు దీటుగా స్పందించేందుకు మన దళాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయని వెల్లడించింది. బీజింగ్ ఎలాంటి దుందుడుకు చర్యలకు దిగినా దీటుగా తిప్పికొడతామని, ఒక్క అంగుళం భూభాగాన్ని

వదులుకునే ప్రసక్తిలేదని తేల్చిచెప్పింది. దేశ సార్వభౌమాధికారం, ప్రాదేశిక సమగ్రత పరిరక్షణకు ఎంతదూరమైనా వెళతామని పేర్కొంది. తమ మౌనాన్ని, సంయమనాన్ని మరో విధంగా అర్థం చేసుకుంటే అందుకు తగ్గ మూల్యం చెల్లించక తప్పదని బీజింగ్ ను ఘాటుగా హెచ్చరించింది. ఇటీవలే సైన్యాధిపతి ఎం.ఎం నరవణే సరిహద్దులను సందర్శించి బలగాల్లో స్థైర్యాన్ని నింపారు. వారి సన్నద్ధతను సమీక్షించారు. వారికి తగిన సూచనలు ఇచ్చారు. అక్కడి పరిస్థితులను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించారు.

బీజింగ్ వితండవాదన

ఇళ్ల నిర్మాణంపై బీజింగ్ మొండివాదనకు దిగింది. తమ భూభాగంలోనే వాటిని నిర్మించామని, అది వివాదాస్పద ప్రాంతం కానే కాదని వితండవాదన చేసింది. చొరబాటు, ఆక్రమణ వంటి మాటలు తమకు సరిపడవని దాంబికాలు పలికింది. తమ ప్రాంతంలో తాము ఎలాంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టినా, నిర్మాణాలు చేపట్టినా ఎవరికీ ఎలాంటి అభ్యంతరాలు ఉండాలైనా, విమర్శలు చేయాల్సిన అవసరం లేదని పేర్కొంది. ఇది సహజమైన ప్రక్రియేనని స్పష్టం చేసింది. పైగా 'జాంగ్ వాన్' (దక్షిణ టిబెట్)కు సంబంధించి మా వైఖరి అందరికీ తెలిసిందే. భారత్ ఆధీనంలోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ను మేము దక్షిణ టిబెట్ గా పరిగణిస్తాం. ఈ రాష్ట్రం మా దేశంలో భాగమని, భారత్ లో అంతర్భాగంగా గుర్తించబోమని చైనా విదేశాంగశాఖ అధికార ప్రతినిధి మావా చున్సుంగ్ పేర్కొనడం విస్త

మావా చున్సుంగ్

గోపరాజు విశ్వేశ్వరప్రసాద్

ఇదే పరిస్థితి. చైనాకు మొత్తం 14 దేశాలతో దాదాపు 22వేల కిలోమీటర్ల సరిహద్దులు ఉన్నాయి. అఫ్ఘానిస్తాన్, భూటాన్, నేపాల్, మయన్మార్, రష్యా, మంగోలియా, తజికిస్తాన్, కిర్గిజిస్తాన్, కజకిస్తాన్, వియత్నాం, ఉత్తర కొరియా, లావోస్, భారత్, పాకిస్తాన్లతో భూ సరిహద్దులు కలిగి ఉంది. బ్రానై, ఇండోనేషియా, మలేసియా, జపాన్, తైవాన్, ఫిలిప్పైన్స్, దక్షిణ కొరియాలతో తీరప్రాంత సరిహద్దులు కలిగి ఉంది. దక్షిణాసియాలో నిరుపేద దేశమైన నేపాల్తో 1415 కిలోమీటర్ల సరిహద్దు పంచుకుంటోంది. గత ఏడాది సెప్టెంబరులో నేపాల్ సరిహద్దుల్లో 11 భవనాలను నిర్మించినట్లు వెలుగులోకి వచ్చింది. ఆ దేశంలో వెనకబడిన ప్రాంతమైన హుమ్లా జిల్లా చైనా సరిహద్దులో ఉంది. ఈ జిల్లాలో 11 భవనాలను నిర్మించడమే కాకుండా, సరిహద్దు రాళ్లను తొలగించింది. ఇదీ తమ ప్రాంతమేనని చైనా బుకాయించడం విశేషం. చిన్నదేశమైన నేపాల్ ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా తీసుకోలేదు. ఇటీవల కాలంలో నేపాల్ రాజకీయాల్లో క్రియాశీల పాత్ర పోషిస్తున్న చైనా ఆ దేశ భూభాగాన్ని కబళించడం దాని తెంపరితనానికి నిదర్శనం. గత కొంతకాలంగా ఈ హిమాలయ పర్వత రాజ్యంలో భారత వ్యతిరేకతను బీజింగ్ ఉద్దేశపూర్వకంగా రెచ్చగొడుతోంది. మంగోలియాతో 4,677 కిలోమీటర్ల సుదీర్ఘ సరిహద్దును పంచుకుంటోంది. దీనితోనూ బీజింగ్కు వివాదం నడుస్తోంది. ఒకప్పటి సోవియట్ యూనియన్ దేశాలైన తజకిస్తాన్, కిర్గిజిస్తాన్, కజకిస్తాన్లతోనూ గొడవలే. కజకిస్తాన్తో దాదాపు 1700 కిలోమీటర్ల సరిహద్దును కలిగి ఉంది. శక్తిమంతమైన దేశంగా పేరుగాంచిన రష్యాతో 4,300 కిలోమీటర్ల సరిహద్దును కలిగి ఉంది. అమెరికాకు వ్యతిరేకంగా కొన్ని విషయాల్లో ఈ రెండు దేశాలదీ ఒకే మాట అయినప్పటికీ ఇరుగు పొరుగు తగాదాలు మాములే. మయన్మార్తో 2,185, అఫ్ఘానిస్తాన్తో 210, లావోస్తో 505, వియత్నాంతో 1,300, భూటాన్తో 470 కిలోమీటర్ల సరిహద్దులను బీజింగ్ పంచుకుంటోంది. పాకిస్తాన్తో దాదాపు 590 కిలోమీటర్ల సరిహద్దును చైనా పంచుకుంటోంది. అక్కడి సరిహద్దుల్లోకి కూడా చైనా చొచ్చుకుపోతోంది. కానీ తనకకు ఏకైక మిత్రదేశం కావడంతో

ఇస్లామాబాద్ మిన్నకుంటోంది. వియత్నాంతో చైనాకు మొదటినుంచి వైరమే. శాంతికాముక దేశమైన భూటాన్తోనూ వివాదానికి దిగడమంటే చైనా వైఖరిని అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇవన్నీ ఏ రకంగా చూసినా చైనా కన్నా చాలా చిన్నవే. ఆర్థికంగా, సైనికంగా, విస్తీర్ణంగా ఏ విధంగానూ చైనాకు సాటిరావు. దానితో పోటీపడలేవు. అయినప్పటికీ బీజింగ్ ఆయా దేశాల పట్ల దురహంకారపూరితంగా వ్యవహరిస్తోంది. సరిహద్దులకు సంబంధించి చారిత్రక కారణాలను సాకుగా చూపుతోంది. అర్థంపర్థం లేని వాదనలు చేస్తోంది. తైవాన్ మొత్తం తనదేనని వాదిస్తోంది.

తీరప్రాంతపరంగానూ చైనా దుందుడుకుగానే వ్యవహరిస్తోంది. యావత్ దక్షిణ చైనా సముద్రం తనదేనని మొండిగా వాదిస్తోంది. ఇందుకు సంబంధించి అంతర్జాతీయ ట్రిబ్యునల్ తీర్పునూ బేఖాతరు చేసింది. తూర్పు చైనా సముద్రంలో సెంకాకు దీవులకు సంబంధించి జపాన్తో వివాదం నడుస్తోంది. దక్షిణ చైనా సముద్రానికి సంబంధించి తీరదేశాలైన మలేసియా, ఇండోనేషియా, బ్రానై, ఫిలిప్పైన్లకు ఎలాంటి హక్కులు లేవని వాదిస్తోంది. భారత్కు సంబంధించిన 38000 కిలోమీటర్ల అక్వాయ్ లైన్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకున్న సంగతి తెలిసిందే. నాటి ప్రధాని పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఉదారవాద వైఖరి, అశక్తత కారణంగా భారత్ ఆ భూభాగాన్ని కోల్పోవలసి వచ్చింది.

ప్రస్తుతం నరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని భారత ప్రభుత్వం ప్రతి అంగుళం భూభాగాన్ని పరిరక్షించుకునేందుకు కంకణబద్ధులై ఉంది. ఇందులో భాగంగానే దాదాపు ఏడాది కాలంగా వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద తూర్పు లద్దాఖ్లో పీపుల్స్ లిబరేషన్ ఆర్మీ (పీఎల్ఎ)ని అడుగు ముందుకేయకుండా అడ్డుకోగలుగుతోంది. నిర్దిష్టంగా నియంత్రించ గలుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సైతం సరిహద్దుల్లో మౌలిక వసతులను విస్తరిస్తోంది. ప్రధాని మోదీ, రక్షణమంత్రి రాజనాథ్ సింగ్ సరిహద్దులను సందర్శించి జవాన్లలో భరోసా కల్పిస్తున్నారు. గత ఏడాది దీపావళి నాడు యావద్దేశం పండగ చేసుకుంటున్న తరుణంలో ప్రధాని మోదీ సరిహద్దులను సందర్శించి సైనికులతో గడిపారు. వారి యోగక్షేమాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. వారిలో ఆత్మస్థైర్యాన్ని నింపారు. సరిహద్దుల సంగక్షణలో ఎలాంటి త్యాగానికైనా వెనకాడబోమని భారత జవాన్లు ప్రతిన చేశారు. ఇంతటి నిబద్ధత గల నాయకత్వం, సైన్యం ముందు కుట్రలు, కుతంత్రాలు పని చేయవన్న సంగతి బీజింగ్ గ్రహిస్తే మంచిది. 60లనాటి భారత్కు, 2020ల నాటి భారత్కు తేడా ఉందని తెలుసుకోవాలి. ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తించ నట్లయితే బీజింగ్కు భంగపాటు, చేదు అనుభవం తప్పదు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

గొల్పుతోంది. ఈ ఈశాన్య రాష్ట్రంలో భారత రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి పర్యటించిన ప్రతి సందర్భంలోనూ అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేసింది. బీజింగ్ తెంపరి తనానికి ఇంతకుమించిన నిదర్శనం మరొకటి అక్కరలేదు. దాదాపు 3,488 కిలోమీటర్లకు పైగా గల ఇరుదేశాల సరిహద్దులను స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం నాటి బ్రిటిష్ అధికారి మెక్ మహన్ అధికారికంగా నిర్ధారించారు. దానినే వాస్తవాధీన రేఖ అని, మెక్ మహన్ లైన్ అని వ్యవహరిస్తున్నారు. దీనిని చైనా గుర్తించడం లేదు. సరిహద్దు వివాదంపై ఇరు దేశాల మధ్య ఇప్పటికీ పలుమార్లు చర్చలు జరిగినా కొలిక్కి రాలేదు. చైనా మొండి పట్టుదలే ఇందుకు కారణమని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. వితండవాదం చేయడం, అర్థం పర్థం లేని షరతులు విధించడం, కాలికేస్తే వేలికి, వేలికేస్తే కాలికేయడం వంటి చైనా వైఖరి కారణంగా చర్చల్లో ముందడుగు పడటం లేదు. చైనా అహంకారపూరిత ధోరణి, చిత్తశుద్ధి లేమి అనలు కారణాలు. చైనా అధినేత జిన్పింగ్ భారత్ సందర్శన సమయంలో చిలక పలుకులు పలికినప్పటికీ ఆచరణలో తమ పంథాను వీడటం లేదు.

అన్ని దేశాలతోనూ తగాదాలే

ఒక్క భారత్తోనే చైనా గొడవ పడుతుందనుకుంటే పొరపాటే అవుతుంది. దాదాపు అన్ని దేశాలతోనూ

దాదాపు 3,488 కిలోమీటర్లకు పైగా గల ఇరుదేశాల సరిహద్దులను స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం నాటి బ్రిటిష్ అధికారి మెక్ మహన్ అధికారికంగా నిర్ధారించారు. దానినే వాస్తవాధీన రేఖ అని, మెక్ మహన్ లైన్ అని వ్యవహరిస్తున్నారు. దీనిని చైనా గుర్తించడం లేదు. సరిహద్దు వివాదంపై ఇరు దేశాల మధ్య ఇప్పటికీ పలుమార్లు చర్చలు జరిగినా కొలిక్కి రాలేదు. చైనా మొండి పట్టుదలే ఇందుకు కారణమని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. వితండవాదం చేయడం, అర్థం పర్థం లేని షరతులు విధించడం, కాలికేస్తే వేలికి, వేలికేస్తే కాలికేయడం వంటి చైనా వైఖరి కారణంగా చర్చల్లో ముందడుగు పడటం లేదు.

సిద్ధమైన అంతర్వేది రథం

- జివహర్లాల్

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇటీవల దుండగుల
చేతిలో దగ్ధమైన అంతర్వేది శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ
స్వామి రథం స్థానంలో నూతన రథం
సిద్ధమైంది. స్వామివారి కల్యాణ మహోత్సవం
తరువాత తన సోదరి అశ్వరూఢాంబికు పట్టు
పీతాంబరాలు సమర్పించడం కోసం వెళ్లే
ప్రధాన ఘట్టమైన రథయాత్రకు దీనిని
సిద్ధంచేశారు.
కోనసీమ ప్రజలు ఎంతగానో ఆరాధించే
శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్వామి వారి దివ్య రథం
దుండగుల చేతిలో కాలి బూడిదైన తరువాత
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కేసును సిబిఐకి

అప్పగించినా ఒకింత దర్బాస్తు వేగంగా
జరగలేదు. దీంతో భక్తులు తీవ్ర నిరాశ
చెందారు. అయితే ఆహుమేఘాల మీద
ప్రభుత్వం నూతన రథం నిర్మాణానికి చర్యలు
తీసుకోవడంతో భక్తులు కొంత ఊరట
చెందారు.

2020 సెప్టెంబర్ 5 అర్ధరాత్రి
స్వామివారి రథం అగ్నికి ఆహుతి కాగా
సెప్టెంబర్ 27న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంజూరు
వేసిన 95 లక్షల రూపాయల నిధులతో
నూతన రథం నిర్మాణ పనులు
ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ పనులు శిల్పి
నేపాద సింహాద్రిగణపతి ఆచార్యులు

నేతృత్వంలో చేపట్టారు.

రాష్ట్ర బీసీ సంక్షేమ మంత్రి చెల్లబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ చొరవతో
రావులపాలెంలో బస్టర్ టేకు కొనుగోలు చేశారు. డిసెంబర్ 25 ముక్కోటి ఏకాదశి
నాటికి రథాన్ని సిద్ధంచేశారు. దేవదాయ ధర్మాదాయశాఖ ప్రతినిధిగా అడిషనల్
కమిషనర్ రామచంద్ర మోహన్, అమలాపురం సబ్ కలెక్టర్ హిమాన్స్ కౌశిక్ ప్రభుత్వ
ప్రతినిధిగా ఏర్పడిన కమిటీ నేతృత్వంలో రథం నిర్మాణం వేగవంతంగా పూర్తయింది.
రథయాత్రలో స్వల్ప ఇబ్బందులను తొలగించడానికి రథానికి ఉన్న ఆరు చక్రాలకు
హైడ్రాలిక్ బ్రేకులు ఏర్పాటు చేశామని రామచంద్ర మోహన్ తెలిపారు. ఈ ఏడాది
ఫిబ్రవరి 23న జరిగే స్వామివారి కల్యాణోత్సవాల సమయానికి రథం పూర్తిస్థాయిలో
సిద్ధమవుతుంది.

రథయాత్రలో పాల్గొనే అసంఖ్యాక భక్తులు తాళ్లతో రథం లాగడం కోసం..
తాళ్లరేవులో సామాప్రదీష్ నేతృత్వంలో తాళ్ల తయారీ పని కూడా పూర్తయింది. ఈ
భారీ తాళ్లు కూడా అంతర్వేదికి చేరుకున్నాయి. రథంపై ఆకర్షణ కోసం దారు
శిల్పాలను కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ★

భళా! భారత కుర్రాళ్లు!

ఎనిమిదిన్నర దశాబ్దాల భారత టెస్ట్ క్రికెట్ చరిత్రలో విదేశీగడ్డపై సాధించిన సిరీస్ విజయాలు ఎన్ని ఉన్నా కంగారూ గడ్డపై సాధించిన నిన్నటి గెలుపు అభిమానులకు కలకాలం గుర్తుండి పోతుంది. అగ్రశ్రేణి ఆటగాళ్లంతా గాయాలు, వ్యక్తిగత కారణాలతో జట్టుకు దూరమైతే, రిషబ్ పంత్, శుభమ్ గిల్, వాషింగ్టన్ సుందర్, మహ్మద్ సిరాజ్, నటరాజన్ వంటి యువక్రికెటర్లు అసాధారణంగా రాణించి భారత కుర్రాళ్లు మజాకానా! అనిపించారు.

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

టెస్ట్ క్రికెట్లో ఆస్ట్రేలియాను సొంతగడ్డపై ఓడించడం, సిరీస్ నెగ్గడం ఆసియా దేశాలకు ఓ అందమైన కల, తీరని కోరిక. గొప్ప సాహసం. కంగారూ గడ్డపై టెస్ట్ తొలి సిరీస్ విజయం కోసం భారత్ ఏడు దశాబ్దాలపాటు నిరీక్షించాల్సి వచ్చింది. విరాట్ కోహ్లా నాయకత్వంలో సాధించిన 2019 సిరీస్ విజయాన్ని భారత అభిమానులు నిన్నటి వరకూ కథలు కథలుగా చెప్పుకున్నారు. అయితే, కోహ్లాతో పాటు మరో ఎనిమిది మంది సీనియర్ ఆటగాళ్లు లేకుండానే అజింక్య రహనే నాయకత్వంలో సాధించిన 2020-21 సిరీస్ విజయాన్ని అపూర్వం, అసాధారణం, అనితర సాధ్యమని క్రికెట్ విశ్లేషకులే కాదు పక్షపాతానికి మరోపేరైన ఆస్ట్రేలియా మీడియా సైతం వేనోళ్ల కొనియాడుతోంది.

2020-21 సిరీస్ కోసం విరాట్ కోహ్లా నాయకత్వంలో రెండు మాసాల ఆస్ట్రేలియా పర్యటనకు వెళ్లిన భారత జట్టుకు వన్డే-20 సిరీస్లో మిశ్రమ ఫలితాలు వచ్చాయి. ఆ తర్వాత జరిగిన నాలుగు మ్యాచ్ల టెస్ట్ సిరీస్ తొలిమ్యాచ్లో కేవలం 36 పరుగులకే విరాట్ సేన కుప్పకూలి 8 వికెట్ల ఘోర పరాజయాన్ని మూలగట్టుకుంది. ఆ ఓటమితో భారతజట్టు దిక్కుతోచని స్థితిలో చిక్కుకొంది. కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లా పితృత్వ సెలవు మీద స్వదేశానికి తిరిగి రావడంతో జట్టు పగ్గాలను అజింక్య రహనే

చేపట్టాల్సి వచ్చింది.

తొలిటెస్టు ఓటమితో పాటు కీలక ఫాస్ట్ బౌలర్ మహ్మద్ షమీ గాయం సైతం భారత్ను కోలుకోనివ్వ కుండా చేసింది. సాహసం చేయరా ఢింబకా అన్నట్లుగా.. మెల్బోర్న్ వేదికగా జరిగిన బాక్సింగ్ డే టెస్టు బరిలోకి భారత్ దిగింది. కెప్టెన్ అజింక్య రహనే సాధించిన అద్భుత శతకంతో పుంజుకొని కంగారూ జట్టును 8 వికెట్లతో చిత్త చేయడం ద్వారా 1-1తో సమ ఉజ్జీగా నిలిచింది. సిడ్నీ వేదికగా జరిగిన మూడో టెస్టులో ఓటమి అంచుల నుంచి బయటపడిన భారత్.. మిడిలాడ్లో ఆటగాళ్లు హనుమ విహారి- అశ్విన్ల మహత్తర బ్యాటింగ్తో మ్యాచ్ను ద్రాగా ముగించింది. అయితే, జడేజా, బువ్రా, విహారి, అశ్విన్.. నలుగురు ప్రధాన ఆటగాళ్ల గాయాలతో జట్టు డీలా పడిపోయింది.

ఆస్ట్రేలియా విజయాల అడ్డా బ్రిస్బెన్ గట్టా వేదికగా జరిగిన ఆఖరి టెస్టు కోసం తుది జట్టును ఎంపిక చేయటమే భారతజట్టు యాజమాన్యానికి ఓ పరీక్షగా మారింది. వాషింగ్టన్ సుందర్, నటరాజన్, శార్దూల్ ఠాకూర్ వంటి ఏమాత్రం అనుభవం లేని యువ ఆటగాళ్లకు అవకాశమిచ్చారు.

తొలి ఇన్నింగ్స్లో ఆస్ట్రేలియాను 369 పరుగులకే పరిమితం చేయడంలో భారత యువబౌలర్లు సఫలమయ్యారు. భారత టాపార్డర్

విఫలమైనా మిడిలాడ్లో సుందర్- శార్దూల్ 7వ వికెట్కు సెంచరీ భాగస్వామ్యంతో మ్యాచ్ను మలుపు తిప్పారు. ఆస్ట్రేలియాకు దీటైన రీతిలో బదులివ్వ గలిగారు. సిరాజ్ 5, శార్దూల్ 4 వికెట్లు పడగొట్టడం ద్వారా రెండో ఇన్నింగ్స్లో ఆస్ట్రేలియాను 294 పరుగులకే పరిమితం చేయగలిగారు. దీంతో 329 పరుగుల లక్ష్యంతో ఆఖరిరోజు ఆట ప్రారంభించిన భారత్ను ఓపెనర్ శుభమ్ గిల్, వన్డేన్ చతేశ్వర్ పుజారా, వికెట్ కీపర్ బ్యాట్స్మన్ రిషబ్ పంత్ పోరాడి ఆడి విజేతగా నిలిపారు. ప్రత్యర్థిపై 3 వికెట్ల సంచలన విజయం అందించారు. బ్రిస్బెన్ గట్టా వేదికగా నాలుగో ఇన్నింగ్స్లో 329 పరుగుల లక్ష్యాన్ని సాధించిన తొలిజట్టుగా భారత్ చరిత్ర సృష్టించింది.

1988 నుంచి బ్రిస్బెన్ వేదికగా ఓటమి అంటే ఏమిటో ఎరుగని కంగారూ జట్టుకు భారత కుర్రాళ్లు పరాజయం రుచి చూపించారు. సంచలన విజయం సాధించిన భారతజట్టును ప్రధాని మోదీ కూడా అభినందించారు. అనుభవం లేకున్నా సాంప్రదాయ టెస్ట్ క్రికెట్లో కుర్రాళ్లు మ్యాచ్ విన్నర్లుగా నిలువగలరని తమ ఆటతీరుతో చాటిచెప్పారు. ఎక్కువమంది యువ ఆటగాళ్లతో కూడిన భారత జట్టు ప్రతికూల పరిస్థితులలో సాధించిన ఈ విజయం, సిరీస్ గెలుపు టెస్ట్ క్రికెట్ చరిత్రలో ఓ మేలిమలుపుగా మిగిలిపోతుంది.

వ్యాసకర్త: సీనీయర్ జర్నలిస్ట్

పెద్దజీయర్ స్వామితో

ఇ.వి.రామస్వామి నాయకర్ (పెరియార్)

పెరియార్ గా పిలిచే ఇ.వి. రామస్వామి నాయకర్ రాజకీయ జీవితం జాతీయ కాంగ్రెస్ తో ప్రారంభమైంది. తర్వాత ఆయన బ్రిటీష్ పాలకులకు అనుకూలమైన, బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక జస్టిస్ పార్టీలో చేరారు. విదేశీ పర్యటనల ప్రభావంతో హిందూమత వ్యతిరేక ద్రవిడ కజగం ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. ఆయన సామాజిక అసమానతల నిర్మూలన ఉద్యమం 'హిందూమత వ్యతిరేక ఉద్యమ దిశలో' నడిచింది. పెరియార్ పై కమ్యూనిస్టు నాయకుల ప్రభావం కూడా ఉండేది. 1956లో పెరియార్ మద్రాస్ నగర వీధులలో శ్రీరాముని చిత్రపటానికి చెప్పుల మాల వేసి అవమానపరుస్తూ ఊరేగింపు నిర్వహించారు. ఈ ఘటనతో హిందూసమాజం విస్తుపోయింది.

పెద్దజీయర్ స్వామిగా మనం పిలుచుకునేవారు అప్పటికి ఇంకా సన్యాస దీక్షను స్వీకరించలేదు. వారు గృహస్థ బాధ్యతలను పూర్తిచేసుకొని సన్యాసం స్వీకరించి పెద్దజీయర్ స్వామి అయ్యారు. చెన్నై నగర వీధులలో జరిగిన రామావచారాన్ని తొలగించే కార్యాచరణకు వారు ఉపక్రమించారు.

చెన్నై నగరంలో ఏయే వీధుల గుండా శ్రీరాముని చిత్రపటానికి అవమానం జరిగిందో అదే వీధులలో 28 రోజులపాటు శ్రీరామపూజా కార్యక్రమం నిర్వహించేవారు. పూజ నిర్వహణ కోసం వేదపండితులను రప్పించారు. కానీ వారికి ఆశ్రయం ఇవ్వడానికి ఎవ్వరూ ముందుకురాలేదు. వారు రోడ్డువక్కనే ఫుట్ పాత్ మీద కొన్ని రాత్రులు నిద్రించారు. దీనిని చూసి హిందువులు చలించిపోయారు. మూడు, నాలుగు రోజుల తర్వాత స్థానికులు ధైర్యం తెచ్చుకొని ఆ వేద పండితులకు ఆశ్రయం ఇచ్చారు. ప్రజలు శ్రీరామ పూజలో పెద్దఎత్తున పాల్గొనడం, అన్ని విధాలా సహకరించడం ప్రారంభమైంది. ప్రజల్లో

దేశ వ్యాప్తంగా రామ జన్మభూమి మందిర నిర్మాణ ఉద్యమం జోరుగా సాగుతోంది. అత్యంత పేదలు సైతం శక్తికి మించి ధనాన్ని సమర్పించుకుంటున్నారు. మరోప్రక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రామ అపచారం కొనసాగుతోంది. రామాపచారం, దర్వాపచారం, దైవ దూపణ జరిగినప్పుడు క్రోధం, దుఃఖం చాలదు. సామాన్య హిందువులను ఉద్యమం మార్గాన నడిపించే దారిని దర్వాచార్యులు ఎలా చూపవచ్చు అని తెలిపే వ్యాసం, ఒక చరిత్ర.

రాముడికి అపచారం జరిగిన చోటే శ్రీరామ క్రతువు..

అంతరంగంగా ఉన్న రామభక్తి బయటకు వ్యక్తం కావడం ప్రారంభమైంది. పూజ చివరినాటికి ప్రజలందరూ శ్రీరామ భక్తి ప్రవాహంలో మునిగి తేలారు. నగరమంతా రామమయం అయింది. రామ పూజ ప్రభావం తమిళనాడు మొత్తం విస్తరించింది. ఈ రామభక్తి సాగరాన్ని దేశవ్యాప్తంగా చేసే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు పెద్దజీయర్ స్వామి.

ఇంటింటా రామకోటి

'ఇంటింటా శ్రీరామ నామాన్ని కోటిసార్లు రాయాలి' అని స్వామిజీ పిలుపునిచ్చారు. అలా రామకోటి రాసినవారు ఆ పుస్తకాలతో శ్రీరామ క్రతువుకు రావాలి. 28 రోజులపాటు శ్రీరామ క్రతువు జరుగుతుంది. చివరలో అక్కడ శ్రీరామ క్రతువు జరిగినట్లుగా శ్రీరామ జపస్తంభం నిర్మాణం ప్రారంభం అవుతుంది. అయితే అందుకయ్యే ఖర్చు ఎలా? ఒకరో, ఇద్దరో ధనవంతులు ఇవ్వడం కాదు. దీనిలో రామభక్తులందరి భాగస్వామ్యం ఉండాలి. శ్రీరామ స్తంభం నిర్మాణం కోసం తెప్పించిన 10వేల ఇటుకలపై ప్రతిఒక్క రామ భక్తుడు శ్రీరామ అని రాసి, ఒక్కో ఇటుకపై ఒక రూపాయి సమర్పించాలి. ఆ విధంగా వచ్చిన 10వేల రూపాయలు, ఆ పదివేల ఇటుకలతో శ్రీరామ జపస్తంభం నిర్మాణం జరిగింది.

108 చోట్ల శ్రీరామ క్రతువులు

ఒకచోట 28 రోజుల శ్రీరామ క్రతువు పూర్తయిన వెంటనే ముందస్తు యోజనతో పెద్దజీయర్ స్వామి మరొక స్థలంలో శ్రీరామ క్రతువు ప్రారంభించేందుకు వెళ్లేవారు. ఈ విధంగా నేపాల్ తో సహా దేశవ్యాప్తంగా 107 చోట్ల శ్రీరామ క్రతువులు, శ్రీరామ జప స్తంభాల నిర్మాణం చేపట్టారు. ఈ శ్రీరామ ధర్మ ప్రచార ఉద్యమాన్ని ఏకబికిన పది సంవత్సరాలు చేశారు. 108వ శ్రీరామ క్రతువును కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవం శ్రీవేంకటేశ్వరుడు కొలువై ఉన్న తిరుమల దివ్య క్షేత్రంలో చేశారు.

ప్రతి ఇంటా శ్రీరామ కోటి రాయడం, అలా 10 వేల మందితో 28 రోజుల శ్రీరామ క్రతువు, ఆ 10 వేల మంది రామభక్తులు సమర్పించిన ఒక్కో రూపాయి ద్వారా శ్రీరామ జపస్తంభ నిర్మాణం, ఈ

విధంగా దేశవ్యాప్తంగా 108 చోట్ల నిర్వహణ, ప్రతిచోట, ప్రతి అడుగులో సామాన్య రామభక్తుల భాగస్వామ్యం. ఇది శ్రీరామ జపయజ్ఞ ఉద్యమ చరిత్ర. దీనితోనే కథ పూర్తికాలేదు.

ఆ మౌనం వెనుక ఎన్నో అర్థాలు..

దేశవ్యాప్తంగా 108చోట్ల కార్యక్రమాలు పూర్తి చేసుకొని పెరియార్ 1972లో పెద్దజీయర్ స్వామి ట్రిచిలో కలిశారు. వీరి రాకతో పెరియార్ ఆశ్చర్య పోయారు. తన స్వీయ అనుభవాలను పెరియార్ వివరించారు. 'నా తండ్రి శ్రీరామ భక్తుడు. అలాంటి కుటుంబంలో నేను పుట్టాను. ఒకరోజు శ్రీరాముని విగ్రహంపై సాలెపురుగు ప్రాకడం చూశాను. తనపై సాలెపురుగు ప్రాకుతున్నా ఏమీ చేయలేని వాడు దేవుడు ఎట్లా అవుతాడు? అని హిందూ మత వ్యతిరేకి అయ్యాను' అని వివరించారు.

దానికి పెద్దజీయర్ స్వామి సమాధానమిస్తూ, 'మీరు మీ అబ్బాయిని తలపైకి ఎక్కించుకోరు. మీ ఒళ్లో కూర్చోపెట్టుకుంటారు. మీ మనవడిని అయితే భుజంపై ఎక్కించుకుంటారు. మీ ముని మనవడిని అయితే తలపైకి ఎక్కించుకుంటారు. అంతేకదా! ఇది సహజం. అలాగే భగవంతుడు ఆ అల్లుప్రాణి సాలె పురుగు తనపైన ప్రాకుతూ ఉంటే ఎందుకు తోసేస్తాడు? మనలాగా మరింతగా ఆనందించడా? దేవునికి మనుషుల పట్లే కాదు, అన్ని జీవులపట్ల ఎంతో ప్రేమ, వాత్సల్యం ఉంటుంది' అని వివరించారు. 'నాడు నేను ఈ రకంగా ఆలోచించలేక పోయాను' అని పెరియార్ చెప్పారు.

పెద్దజీయర్ స్వామి లేచి 'నాకంటే మీరు పెద్ద రామభక్తులు. మీ అమ్మ, నాన్న మీకు పెట్టిన పేరు రామస్వామి నాయకర్. మీ 93 ఏళ్ల దీర్ఘ జీవనంలో మీ పేరుతో సంతకాన్ని లక్షల సార్లు పెట్టారు. కాబట్టి మీరు పెద్ద రామభక్తులే. నమస్కారం.' అని సెలవు తీసుకుని వచ్చేశారు.

పెరియార్ చకితులై మౌనం వహించారు. ఆ మౌనం వెనుక ఎన్ని అర్థాల్లో...

వ్యాసకర్త : అఖిల భారత కన్వీనర్, సామాజిక సమరసతా వేదిక

శ్రీరామజన్మభూమి తీర్థక్షేత్ర ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో ఇంటింటా జనజాగరణలో పాల్గొంటున్న సాధుమహాత్ములు

ఆదిలాబాద్ : ఆదిలాబాద్ నగరంలోని సుందరయ్యనగర్, కెఆర్ కె కాలనీ (ఎస్.సి.కాలనీ)లలో ఇంటింటా జనజాగరణ చేస్తున్న గోపాలకృష్ణ మరాఢిపతి శ్రీశ్రీశ్రీ యోగానంద సరస్వతీ స్వామీజీ.

అనంతపురం: రాయదుర్గం నగరంలో పేదవాడలలో ఇంటింటా జనజాగరణ చేస్తున్న రామకృష్ణమరానికి చెందిన శ్రీశ్రీశ్రీ అర్చనానంద స్వామీజీ.

తూర్పుగోదావరి : కరప మండలం, వేలంగి గ్రామంలో ఇంటింటా జనజాగరణ చేస్తున్న జగ్గంపేట ఆశ్రమ స్వామీజీ శ్రీశ్రీశ్రీ భాస్కరానంద సరస్వతి.

కరినగర్ : కరినగర్ నగరంలోని ఎస్.సి., ఎస్.టి. బస్టీలలో ఇంటింటా జనజాగరణలో పాల్గొన్న పురాణం మహేశ్వర శర్మ, శ్రీశ్రీశ్రీ బ్రహ్మానందగిరిస్వామి, శ్రీ విష్ణు సేవానందగిరి స్వామి, శ్రీ శ్రీనివాస శర్మ.

సంగారెడ్డి : కంగ్డి మండలం, బీబీపేట్ గ్రామంలో ఇంటింటా జనజాగరణ చేస్తున్న కొండాపూర్ ఆశ్రమం స్వామీజీ శ్రీశ్రీశ్రీ సంగ్రామ్ మహరాజ్.

భాగ్యనగర్ : పాతబస్తీలో ఇంటింటికి తిరిగి జనజాగరణ చేస్తున్న ముస్లిం మహిళలు

ఇందూర్ : ఎడపల్లి మండలం, మంగళవహడ్ గ్రామంలో ఇంటింటా జనజాగరణ చేస్తున్న మల్లారం ఆశ్రమ స్వామిజీ శ్రీశ్రీశ్రీ పిట్ల క్రిష్ణ మహరాజ్.

తెలుసుకుందాం

లింగరాజ ఆలయం

ఒడిషా రాజధాని భువనేశ్వర్‌లో గల అత్యంత ప్రాచీన ఆలయం. లింగరాజ అంటే లింగాలకు రాజు అని అర్థం. ఈ ఆలయంలోని లింగానికి త్రిభువనేశ్వర అని పేరు. దీనిని సుమారు 1100 ఏళ్లకు పూర్వమే నిర్మించినట్లుగా తెలుస్తోంది. లింగరాజ ఆలయం భారతదేశంలోని ప్రాచీన హిందూ ఆలయాలలో ఒకటిగా చెబుతారు.

కథ

కోపం పనికిరాదు

అమరావతిని పరిపాలించే భూషణవర్మ మహారాజు ప్రతి చిన్న విషయానికి కోపగించుకునేవాడు. ఏ చిన్న తప్పు జరిగినా తన సేవకులను కఠినంగా శిక్షించేవాడు.

ఒకనాడు భూషణవర్మ తన మంత్రి విష్ణుశర్మతో అంతఃపురం చుట్టూ ఉన్న పూలతోటలో విహరిస్తున్నాడు. దారిలో ఒక రాయి తగిలి అదుపు తప్పి కింద పడబోయాడు. మహారాజుకు విపరీతమైన కోపం వచ్చింది. తోటమాలి అశ్రద్ధగా ప్రవర్తించడమే దీనికి కారణమని అతణ్ణి

ఉరి తీయమని ఆజ్ఞాపించాడు. విషయం తెలిసిన తోటమాలి భయపడ్డాడు.

మంత్రి విష్ణువర్మకు కూడా రాజుగారి ఆజ్ఞ సమంజసం కాదనిపించింది. ఇంత చిన్న తప్పుకు అంత పెద్ద శిక్ష వేయడం అన్యాయమనిపించింది. 'రేపు నిన్ను ఉరి తీసే ముందు సభలో ప్రవేశపెడతారు. అక్కడ నేను చెప్పినట్లు చేస్తే నీకు శిక్ష ఉండదు' అని తోటమాలితో చెప్పాడు.

మరునాడు తోటమాలిని సభలో రాజుగారి ముందు ప్రవేశపెట్టారు. తోటమాలి సభలోకి రాగానే సభలో

పద్యం

కులకాంత తోడ నెప్పుడుఁ

గలహింపకు, వట్టి తప్పు ఘటియింపకుమీ

కలకంఠి కంట కన్నీ

రొలికిన సిరి యింటనుండ నొల్లదు సుమతీ!

భావం : చీటికిమాటికి భార్యతో తగువులు పెట్టుకొనరాదు. లేని నేరములు ఆరోపించరాదు. ఉత్తమ ఇల్లాలి కంటనీరు కింద పడినచో ఆ ఇంట సంపద తొలగి పోవును. అనగా సంపద, సౌఖ్యము తొలగి దారిద్ర్యం రాగలదని భావం.

శ్లోకం

అదండ్యాన్ దండయన్ రాజా

దండ్యాంచైవాప్యదండయన్,

అయశో మహదాప్షోతి

నరకం చైవగచ్ఛతి ||

భావం : పాలకుడు దండింపవలసిన వారిని దండింపకపోయినా, దండింపకూడని వారిని దండించినా అపకీర్తిని, నరకాన్ని పొందుతాడు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

హరిత విప్లవం	నూనె గింజల ఉత్పత్తి
శ్వేత విప్లవం	చేపలు, మత్స్య ఉత్పత్తులు
పసుపు విప్లవం	పాల ఉత్పత్తి
నీలి విప్లవం	ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి

'గంధోఽశ్శిఖ ిశ్శిఖ 'గంధర్వ-ంగర్వర్వ
ర్వ 'శ్శిఖ ాశంబు ాశంబు-ంగర్వర్వ
ర్వ 'శ్శిఖ ాశంబు ాశంబు-ంగర్వర్వ
ర్వ 'శ్శిఖ ాశంబు ాశంబు-ంగర్వర్వ
ర్వ 'శ్శిఖ ాశంబు ాశంబు-ంగర్వర్వ

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

ఆచార్య వినోబాభావే

అసలు పేరు వినాయక్ నరహరి భావే. సెప్టెంబర్ 11, 1895న మహారాష్ట్రలో జన్మించారు. భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో కీలకంగా పనిచేశారు. ఎన్నోసార్లు అరెస్టయ్యారు. జైల్లో మరాఠీలో భగవద్గీతపై ఉపన్యాసాలిచ్చేవారు. ఈయన తలపెట్టిన మహాత్మర కార్యక్రమమే - భూదానోద్యమం. భూదానోద్యమ ప్రచారంలో భాగంగా దేశమంతటా పాదయాత్ర చేశారు. భూస్వాములు పేదలకు భూములు దానమివ్వాలని కోరారు. నవంబర్ 15, 1982న మరణించారు. 1983లో ప్రభుత్వం ఈయన సేవలను గుర్తించి భారతరత్న ఇచ్చింది.

ఉమ్మాడు. మహారాజు కోపంగా, “నా సభలో నా ముందే ఉమ్ముతావా? నీకెంత ధైర్యం, ఎందుకు చేశావీలా?” అని అడిగాడు. అప్పుడు విష్ణువర్మ “అలా చేయమని చెప్పింది నేనే మహాప్రభో, ఈ తోటమాలిని ఎందుకు ఉరి తీస్తున్నారో కారణం తెలిస్తే జనమంతా మీరు అన్యాయం చేస్తున్నారని అనుకుంటారు. ఇప్పుడు సభలో ఉమ్మినందుకు ఉరి తీశారని జనం అనుకుంటారు. అందుకే మీరు ఉరి తీయడానికి తగిన కారణాన్ని సృష్టించాను” అన్నాడు.

భూషణవర్మకు తప్పు తెలిసివచ్చింది. తన కోపిష్టి స్వభావం వల్ల అనవసరంగా సేవకులను కఠినంగా శిక్షిస్తున్నానని గ్రహించి, తోటమాలికి విధించిన ఉరిశిక్షను రద్దు చేశాడు. ఆనాటి నుండి తన కోపాన్ని అదుపులో పెట్టుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అనతి కాలంలోనే కోపాన్ని అధిగమించాడు. ★

జనరల్ నెస్టెడ్

1. ప్రపంచంలో పొడవైన తీరరేఖ గల దేశం?
2. భారతదేశంలో మొదటి మహిళా ఐపీఎస్ అధికారి?
3. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రస్తుత ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ ఎవరు?

‘గ్రూప్ యాల్ఫ్ టు’ పేర్కొనబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వండి.

మెదడుకు మేత

నామముంది కాని
పూజారి కాదు.
వాలముంది కాని కోతి
కాదు.

ఇలా : అంజన

మంచిమాట

మనసుని ఎంత
అదుపులో
పెట్టుకోగలిగితే మనిషి
అంత
గొప్పవాడవుతాడు!

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి రంధి లక్ష్మీదేవి

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

సరికొత్త వ్యూహాలు, ఆలోచనలతో ముందుకు సాగుతారు. కుటుంబానికి సంబంధించిన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. రాబడి మెరుగుపడుతుంది. వ్యాపారులకు అవాంతరాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు తగినంత గుర్తింపు. పారిశ్రామికవేత్తలకు సంతోషకరమైన సమాచారం. రచయితలు, కళాకారులకు ప్రోత్సాహం. 2,3 తేదీల్లో వ్యయప్రయాసలు. శారీరక రుగ్మతలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపడతారు. స్థిరాస్తి వివాదాలు పరిష్కారం. విద్యార్థులకు ప్రశంసలు. వాహనాలు కొనుగోలు. చిన్ననాటి స్నేహితులను కలుసుకుంటారు. వ్యాపారులకు అనుకూల పరిస్థితులు. కొత్త పెట్టుబడులు అందుతాయి. ఉద్యోగుల హోదాలు పెరుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు కొత్త ఆశలు. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 3,4 తేదీలలో ధనవ్యయం. మానసిక అశాంతి. గణేశాష్టకం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయవంతం. ఆలోచనలు కలసిపస్తాయి. భూములు, ఆభరణాలు కొనుగోలు. పలుకుబడి పెరుగుతుంది. నూతన ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. విద్యార్థుల యత్నాలు సఫలమవుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అటంకాలు తొలుగుతాయి. కళాకారులకు నూతన అవకాశాలు. రచయితలకు సంతోషకరమైన సమాచారం. 3,4 తేదీల్లో ధనవ్యయం. బంధు విరోధాలు. కనకధారాస్తోత్రం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆదాయం కొత్త నిరాశాజనకం. స్నేహితులతో వివాదాలు. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు ముందుకు సాగవు. కష్టమే తప్ప ఫలితం కనిపించదు. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. స్థిరాస్తి వివాదాలలో గందరగోళం. వ్యాపారులకు కొత్త చిక్కులు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు ఒత్తిడులు. కళాకారులు, క్రీడాకారుల ఆశలు ఫలించాయి. 4,5 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహన యోగం. శివస్తోత్రం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

కొత్త కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం. అదనపు ఆదాయం అందుతుంది. ప్రముఖులతో పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. కాంట్రాక్టులు దక్కించుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణాలలో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు తగ్గుతాయి. కళాకారులకు విజయాలు వరిస్తాయి. 5,6 తేదీల్లో వ్యయ ప్రయాసలు. ఆరోగ్యభంగం. వృసింహస్తోత్రం పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

కార్యక్రమాలు సజావుగా పూర్తి. రాబడి మెరుగ్గా ఉంటుంది. సమాజసేవలో పాల్గొంటారు. విద్యార్థులకు అనూహ్యమైన ఫలితాలు దక్కుతాయి. వ్యాపారులకు నూతన పెట్టుబడులు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరం. పారిశ్రామికవేత్తల ఆశలు ఫలించాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 2,3 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణం చేయండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

అనుకున్న రాబడి అలభ్యమైనా అందుతుంది. కొత్త కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం. ఆత్మీయుల నుంచి ఆహ్వానాలు. విద్యార్థులకు శుభవార్తలు. ఇంటి నిర్మాణ యత్నాలు ముమ్మరం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో చిక్కులు తొలుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు మరింత అనుకూలం. కళాకారులు, పరిశోధకుల నిరీక్షణ ఫలిస్తుంది. 6,7 తేదీల్లో ఆకస్మిక మానసిక అశాంతి. గణేశస్తోత్రం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

స్వశక్తితో విజయాల బాటలో నడుస్తారు. సమాజంలో పేరుప్రతిష్ఠలు. విలువైన వస్తువులు కొనుగోలు చేస్తారు. పాతబాకీలు వసూలవుతాయి. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు ముఖ్య సమాచారం. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు అందుతాయి. ఉద్యోగస్తులకు వివాదాలు తీరతాయి. కళాకారులకు అవకాశాలు. క్రీడాకారులు, రచయితలకు ప్రోత్సాహకరం. 4,5 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శివాష్టకం పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

వివాదాలు చాకచక్యంగా పరిష్కారం. ముఖ్య

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

కార్యక్రమాలలో విజయం. రాబడి ఆశాజనకం. గృహ నిర్మాణ యత్నాలలో పురోగతి. తీర్థయాత్రలు చేస్తారు. వ్యాపారులు ముందడుగు వేస్తారు. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరం. పారిశ్రామికవేత్తల యత్నాలు సఫలం. రచయితలు, క్రీడాకారులకు నూతనోత్సాహం. 1,2 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. కుటుంబంలో చికాకులు. దత్తాత్రేయస్తోత్రం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆలోచనలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. ఆదాయం పెరుగుతుంది. వాహనాలు, ఇళ్లు కొనుగోలు. వివాహ, ఉద్యోగ యత్నాలలో అనుకూలం. కాంట్రాక్టులకు శుభవార్తలు. వ్యాపారులకు భాగస్వాముల వివాదాలు పరిష్కారం. ఉద్యోగులకు సంతోషకర సమాచారం. రాజకీయవేత్తలకు పదవీ యోగం. 2,3 తేదీల్లో వ్యయ ప్రయాసలు. శారీరక రుగ్మతలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణం చేయండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

అన్ని కార్యక్రమాలు దిగ్విజయం. విద్యార్థులకు ఉపసంహరించిన విజయాలు. ఆదాయం సంత్రిప్తినిస్తుంది. చిన్ననాటి మిత్రులతో ఆనందంగా గడుపుతారు. నూతన ఉద్యోగప్రాప్తి. సమాజంలో ఆదరణ పెరుగుతుంది. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతస్థితి. కళాకారులకు అప్రయత్నంగా అవకాశాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు సమస్యలు తీరతాయి. 3,4 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. నవగ్రహస్తోత్రం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కార్యసిద్ధి. సమాజంలో గౌరవం. ఆశ్చర్యకరమైన విషయాలు తెలుస్తాయి. విద్యార్థులు శుభవార్తలు వింటారు. అదనపు ఆదాయం. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులకు అటుపోట్లు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. కళాకారులకు కొన్ని సంఘటనలు అనుకూలించాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, క్రీడాకారుల యత్నాలు సఫలం. 5,6 తేదీల్లో వ్యయప్రయాసలు. బంధువిరోధాలు. అన్నపూర్ణాష్టకం పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. ఈ ఫిబ్రవరి నెలలోనే పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టేది (7)
7. దండాయుధము బాణాని ఈ కట్టె అని కూడా అంటారు (2)
8. రెండేళ్ల క్రితం ఫిబ్రవరిలో పాక్ దాడి చేసిన ప్రదేశం. దీనికి ప్రతీకార చర్యగానే బాల్కోన్‌లో మన సైనికులు దాడి చేశారు (3)
10. కాకతీయ సామ్రాజ్య రాణి (3)
11. వువ్వ (2)
13. హాసము (2)
15. అనేక విధములు గలది (3)
18. శ్రీవెల్చాల కొండలరావుగారి సంప్రదాయ పత్రిక (3)
20. యధావిధిగా - తాను ఆర్జితం (5)
22. వుత్తుడు (3)
25. తామర, ఉప్పు, శంఖము ఏదయినా కావచ్చు (3)
26. రోగము (2)
28. పోషణ చేయు (3)
29. తమాషా, చోద్యము (3)
31. యంత్రము (2)
34. హిందీలో ఇంటి యజమాని (6)

నిలువు

2. భూమి (2)
3. తలక్రిందైన దాశరథి కావ్యం (4)
4. గాడ్డెలా ముందే పోయింది (2)
5. విశ్వరూపం అంటే తలక్రిందులుగా వచ్చిన ఈ స్వరూపమే! (3)
6. బాంబే మధుర పదార్థం (2)
8. అందని వ్రాక్షపళ్లు ఎట్టివట? (3)
9. శీలమే సంపదగా కలవాడు (5)
12. నక్షత్రము (2)
14. సర్వాధికారి, తేరు నడుపువాడు (3)
16. అడుగు నుండి తావి (2)
17. అమెరికాలో ఏ అధ్యక్షుడూ రెండు పర్యాయాలకు మించి ఎన్నిక కారాదన్న సంప్రదాయం ప్రవేశపెట్టిన అమెరికా తొలి అధినేత (6)
19. భుజించు (2)
21. తలక్రిందుగా మొదలులేక ప్రచురితం (3)
23. ప్రపంచం, లోకం (3)
24. గ్రామము (2)
27. రాబడి, కూడిక, మొత్తము (2)
30. దాగు (2)
32. లక్ష్మీదేవి (2)
33. సుగ్రీవ సోదరుడు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-306

		1	2		3		4	5	
	6						7		
8		9		10				11	12
		13					14		
15	16			17		18		19	
	20				21		22		23
24				25					
26	27		28				29	30	
	31	32				33			
		34							

పదరసం - 306

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్‌కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్‌పై పదరసం నెం. వేసి 2021 ఫిబ్రవరి 15 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 302 సమాధానాలు

1	మ	ల	య	జ	శ	క	ల	శ	ని
2	అ	క్ష	మ	శ	భ	శ	క	రు	పు
3	జ	డి	తా	వ	శ	శ	తా	రు	మా
4	క	శ	పా	శ	12	13	రా	కు	శ
5	శ	14	ప	మ	శ	ధ	శ	15	శ
6	సం	శ	మ	శ	18	బం	శ	నిం	పా
7	వ	పుం	శ	21	శ	క	దూ	రు	శ
8	శ్రీ	శ	మ	క	క	శ	రు	23	పా
9	24	ర	శ	మ	శ	బు	తా	శ	25
10	ము	29	క్ష	మ	శ	30	క	క్కు	వ

విజేతలు: శారద అక్షింతల, టి. తులశమ్మ, పి. రాజుపద్మలక్ష్మి, టి. శ్రీచరణ్ - హైదరాబాద్, కె.పాండురంగంచార్, వి. సత్యనారాయణమూర్తి - వికారాబాద్, డి. పర్వతాలు - మంచిర్యాల, వి.ఆర్.లింగాచారి, వి.రాము, టి. భరత్-యాదాద్రి, మాలోతు రమేష్-కరీంనగర్, వేదాంత రంగనాథ్-నిజామాబాద్, వారణాసి సరస్వతి-కాకినాడ, టి.లక్ష్మీప్రసన్న- తూ.గో., సిహెచ్.వి. చక్రపాణి- గుంటూరు, కె.స్వప్న, ఇ.బ్రహ్మాండస్వామి, ఎస్.భావ్యశ్రీ - ప్రకాశం, టి. వెంకటేశ్వర్లు, టి. జ్యోతి-నెల్లూరు, యస్.రాజు-కర్నూలు, పి.సీతామహాలక్ష్మి, కె. అల్లీరాణి- చిత్తూరు, ఉదాల్ భాస్కరయ్య- చెన్నయ్, కె.ఎన్.స్వామి - భూవనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత: మాలోతు రమేష్ - కరీంనగర్

తెలుగుకున్న సినిమా
భయేటర్లలో యాభై
శాతం ఆక్యుపెన్సీకే

సర్కారు అనుమతి ఇచ్చినా జనం ముందుకు రావడానికి మేం సిద్ధం అంటూ వలు చిన్న సినిమాలు బారులు తీరుతున్నాయి. సంక్రాంతి నందడి పూర్తికావడంతో ఇప్పుడు చిన్న సినిమాల హంగామా మొదలైంది. జనవరి మాసం చివరి రెండు వారాల్లో డజనుకు పైగా సినిమాలు విడుదల అవుతున్నాయి. 22, 23 తేదీలలో నాలుగు సినిమాలు విడుదల కాగా, ఆఖరి వారం ఏడనిమిది చిత్రాలు రిలీజ్ కాబోతున్నట్టు ప్రకటనలు వెలువడ్డాయి. సంక్రాంతి తర్వాత విడుదలైన వాటిలో కాస్తంత చెప్పుకోదగ్గది 'అల్లరి' సరేష్ నటించిన 'బంగారు బుల్లోడు'.

ఎ.కె.ఎంటర్టైన్మెంట్స్ బ్యానర్లో సరేష్ పదేళ్ల క్రితమే 'అహనా పెళ్లంట' అనే చిత్రంలో నటించాడు. ఆ తర్వాత కూడా 'యాక్షన్, జేమ్స్ బాండ్' వంటి చిత్రాలు చేశాడు. ఇప్పుడు మరోసారి అదే సంస్థలో సరేష్ చేసిన సినిమా 'బంగారు బుల్లోడు'. నిజానికి గత యేడాది విడుదల కావాల్సిన ఈ మూవీ చాలా ఆలస్యంగా ఇప్పుడు జనం ముందుకు వచ్చింది.

గోదావరి జిల్లాలోని సీతాపురం గ్రామంలో జరిగే కథ ఇది. ఆ ఊరిలోని రామాచారి (తనికెళ్ల భరణి) కుటుంబం బంగారు వనులు చేసే బతుకుతూ ఉంటుంది. ముగ్గురు మగపిల్లలు పుట్టిన తర్వాత రామాచారి కొడుకు, కూతురు రోడ్డు ప్రమాదంలో మరణిస్తారు. దాంతో మనవళ్ల ఆలవాపాలనా ఆయనే చూసుకుని పెంచుతాడు. పెద్దవాళ్లు ఇద్దరూ పనికిమాలిన వాళ్లు కాగా, చిన్న మనవడు భవానీ ప్రసాద్ (సరేష్) ప్రయోజకుడు అవుతాడు. నగల తయారీలో తాతకు చేదోడు వాడోడుగా ఉంటానే, అదే గ్రామంలోని గ్రామీణ బ్యాంకులో గోల్డ్ అప్రెజిర్ గా పనిచేస్తుంటాడు. అన్నలకు ఏదో ఒక సంబంధం చూసి పెళ్లి చేసి, తానూ ఓ ఇంటి వాడు కావాలని కలలు కంటూ ఉంటాడు. అయితే... దాదాపు 28 సంవత్సరాల క్రితం ఆ ఊరి దేవత మాపుళ్లమ్మకు తాను చేసిన అన్యాయం కారణంగా మనవళ్ల పెళ్లిళ్లు కావడం లేదేమోననే భయం రామాచారికి పట్టుకుంటుంది.

అది నిజమేనా? అతను

చంద్రం

వెలిసిపోయిన

దేవాలయానికి చేసిన అన్యాయం ఏమిటి? గ్రామీణ బ్యాంక్ లో పనిచేసే భవానీ ప్రసాద్ చేసిన స్వామి ఏమిటి? దాని నుండి అతను ఎలా బయటపడ్డాడు? అనేది మిగతా కథ.

బ్యాంకులు, వాటిలో జరిగే స్వాములు మనం రోజూ వార్తలలో చూస్తూనే ఉన్నాం, అలానే గుడిలోని అమ్మవారి ఆభరణాలు అపహరణకు గురికావడమనేది కొన్నిచోట్ల జరుగుతున్నదే. ఈ రెండు అంశాలను ఓ కుటుంబానికి ముడిపెడుతూ దర్శకుడు పి.వి.గిరి ఈ కథను రాసుకున్నాడు. సరేష్ కథానాయకుడు కావడంతో ఈ కథను వినోద ప్రధానంగా చూపించే ప్రయత్నం చేశాడు. అయితే... రెండు సీరియస్ సబ్జెక్టును ఓ హాస్యనటుడు ప్రధాన పాత్రధారిగా చూపించడం అనేది సరిగా అతకలేదు. సరేష్ సినిమా ప్రారంభం నుండి చివరి వరకూ కష్టాలతోనే కాపురం చేయడంతో అతని పాత్ర ద్వారా పండిన వినోదం శూన్యమనే చెప్పాలి. దాంతో అతని చుట్టూ ఉండే పాత్రలతో నవ్వుల పువ్వులు పూయించాలని దర్శకుడు ప్రయత్నించాడు కానీ అది ఆశించిన స్థాయిలో పండలేదు. సినిమాలో అనేకానేక పాత్రలు ఉన్నాయి కానీ వాటి ప్రయోజనం, ఆ సీనియర్ నటులను ఉపయోగించుకున్న తీరు గొప్పగా లేదు. రమాప్రభ పాత్ర కూడా ఏదో మొక్కుబడిగా పెట్టినట్టు ఉంది తప్పితే ఓ ప్రయోజనం లేకపోయింది. చాలా పాత్రలు మొదలైన తీరు బాగానే ఉంది, కానీ వాటి కొనసాగింపు, ముగింపు సరిగా లేదు. ఏ సన్నివేశానికి ఆ సన్నివేశాన్ని చక్కగా తీశారు కానీ... మొత్తంగా కథను నడిపించిన విధానం చూసుకుంటే దర్శకుడి అనుభవ రాహిత్యం కనిపిస్తుంది. హీరో ప్రధాన లక్ష్యం

తన అన్నలకు పెళ్లి చేసి, తానూ ఓ ఇంటి వాడు కావడం. కానీ మధ్యలో వచ్చిన వేరే సమస్య దానిని నామినేట్ చేసి, సినిమా గతిని మార్చేసింది. పోనీ అదైనా సరిగా సాగిందా అంటే అదీ లేదు. అమ్మవారి ఆభరణాల మాయం నుండి సినిమా నడక ఎటెటో సాగింది. హీరోయిన్ పెళ్లిచూపులు, వాటిని హీరో చెడగొట్టడం అనే తంతు.. ఎన్నో వందల సినిమాల్లో ఇప్పటికే చూసేశాం. దాంతో అవన్నీ పేలవంగా అనిపించాయి. అయితే, ఆ సందర్భంగా రాసిన మాటలు, వెన్నెల కిశోర్ టైమింగ్ కాస్తంత రిలీఫ్ ను ఇచ్చిందని చెప్పాలి. సరేష్ కు ఇలాంటి పాత్రలు చేయడం అలవాటే. కానీ ఎందుకో కాస్తంత అనీజీగానే కనిపించాడు. హీరోయిన్ పూజా రువేరి నటన ఓకే. ఉన్నంతలో చలాకీగా నటించే ప్రయత్నం చేసింది. పోసాని ఎప్పటిలానే కాస్తంత ఓవర్ యాక్షన్ చేశాడు. పాములను సైతం పరీక్షించి వట్టికి పెట్టుకునే అతగాడు లక్షల విలువ చేసే నగలను తాకట్టు పెట్టుకునేప్పుడు అవి బంగారు ఆభరణాలా, రోల్డ్ గోల్డ్ అని తెలుసుకోకుండా డబ్బులివ్వడం అనేది మరీ కామెడీగా ఉంది. ఇలాంటి సన్నివేశాలు సినిమా అంతా ఎన్నో ఉన్నాయి.

బాలకృష్ణ నటించిన పాత సినిమా టైటిల్ 'బంగారు బుల్లోడు'ను దీనికి పేరుగా పెట్టడంతో పాటు, అదే సినిమాలోని 'స్వాతిలో ముత్యమంత...' పాటనూ రీమిక్స్ చేసి వాడుకున్నారు. కానీ అదేమంత గొప్పగా లేదు. రామజోగయ్య శాస్త్రి రాసిన మరో రెండు పాటలూ ఇందులో ఉన్నాయి. అవి ఫర్వాలేదు. సాయి కార్తిక్ నేపథ్య సంగీతం బాగానే ఉంది. సతీష్ ముత్యాల కెమెరా పనితీరు చెప్పుకోదగ్గదే. దర్శకుడు రాజీవ్ కథను ఎంకుకోవడం, స్క్రిప్ట్ పై ఆకట్టుకునేలా లేకపోవడం ఈ సినిమాకు మెయిన్ మైనస్. 'బంగారు బుల్లోడు'గా సరేష్ ఆకట్టుకుంటాడని ఎంతోకాలంగా ఎదురుచూస్తున్న ప్రేక్షకులను అతను నిరాశకు గురిచేశాడనే చెప్పాలి.

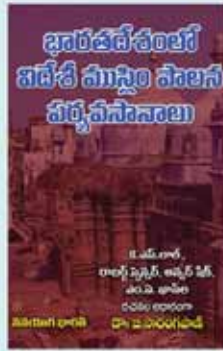
వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 25/-

వెల : ₹. 250/-

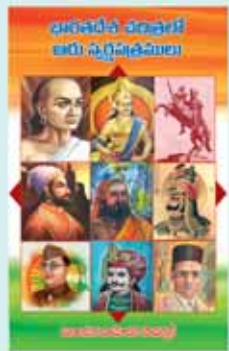
వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 50/-

వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 200/-

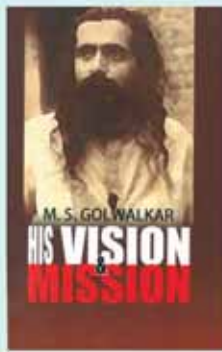
వెల : ₹. 200/-

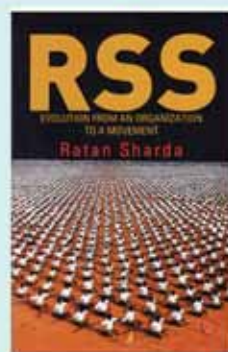
వెల : ₹. 150/-

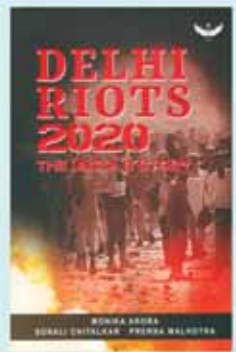
వెల : ₹. 495/-

వెల : ₹. 400/-

వెల : ₹. 500/-

వెల : ₹. 299/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్పురా, హైదరాబాద్ -27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్

గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్

విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత

బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 01.02.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 13

జుట్టు రాలడంపై ఆఖరికి సుస్థిత సాధించిన విజయం

ASWINI

సుస్థిత సూరి (సీటీమెటీ)
కొలకల్తా, పశ్చిమబెంగాల్

"నేనిప్పుడు అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ని మాత్రమే సమ్మతాను. నేను గతంలో కొన్ని ఇతర రకాల హెయిర్ ఆయిల్స్, వాటికిచ్చిన ప్రకటనల పల్ల అకర్మితులనైతే నేమి, అవి తక్కువ ధరలకే దొరకడం వల్లనైతేనేమి ఉపయోగించేదాన్ని. అయితే ఒక బ్యూటీషియన్ నా జుట్టు వేగంగా రాలిపోతున్న వైనాన్ని కనిపెట్టి 'ఇది నేను అప్పుట్లో వాడుతున్న హెయిర్ ఆయిల్లో ఉండే హాని చేసే రసాయనాల పల్ల కావచ్చు' అని చెప్పారు. అప్పుడు నేను అలాంటి సూనెలను వాడడం మానేసి, 'అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్' ఉపయోగించాను. ఇది శుద్ధమైన కొబ్బరి నూనె అని నిర్ధారించుకుని వాడటం మొదలు పెట్టాను. తర్వాత ఇందులో ఎలాంటి నిలువ ఉండే రసాయనాలు కూడా లేవని తెలుసుకుని సంతోషించాను. 'అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్' వాడక ముందు, వాడిన తర్వాత వచ్చిన తేడానూ గుర్తించాను. నేనిప్పుడు జుట్టు రాలడం సమస్యనే ఎదుర్కోవడం లేదు. అందుకే నేను సహజ సిద్ధమైన అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్నే వాడుతున్నాను"

- సుస్థిత సూర్

జుట్టు రొలడాన్ని అరికడుతుంది
చుంపు నుంచి రక్షిస్తుంది

అశ్వినీ
అధునా™ + **హోమియో**
అమలా షాంపూ ఆర్టికా హెయిర్ ఆయిల్

అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ ప్రతిరోజూ
వారానికి మూడుసార్లు
అమలా షాంపూల ప్రభావ పూర్వక సమ్మేళనం
జుట్టు రాలడాన్ని తగ్గిస్తుంది.

*Consumer's Personal Opinion.

Customer Care Toll Free Number : 18008435599

e-mail : customercare@aswini.com | www.aswini.com